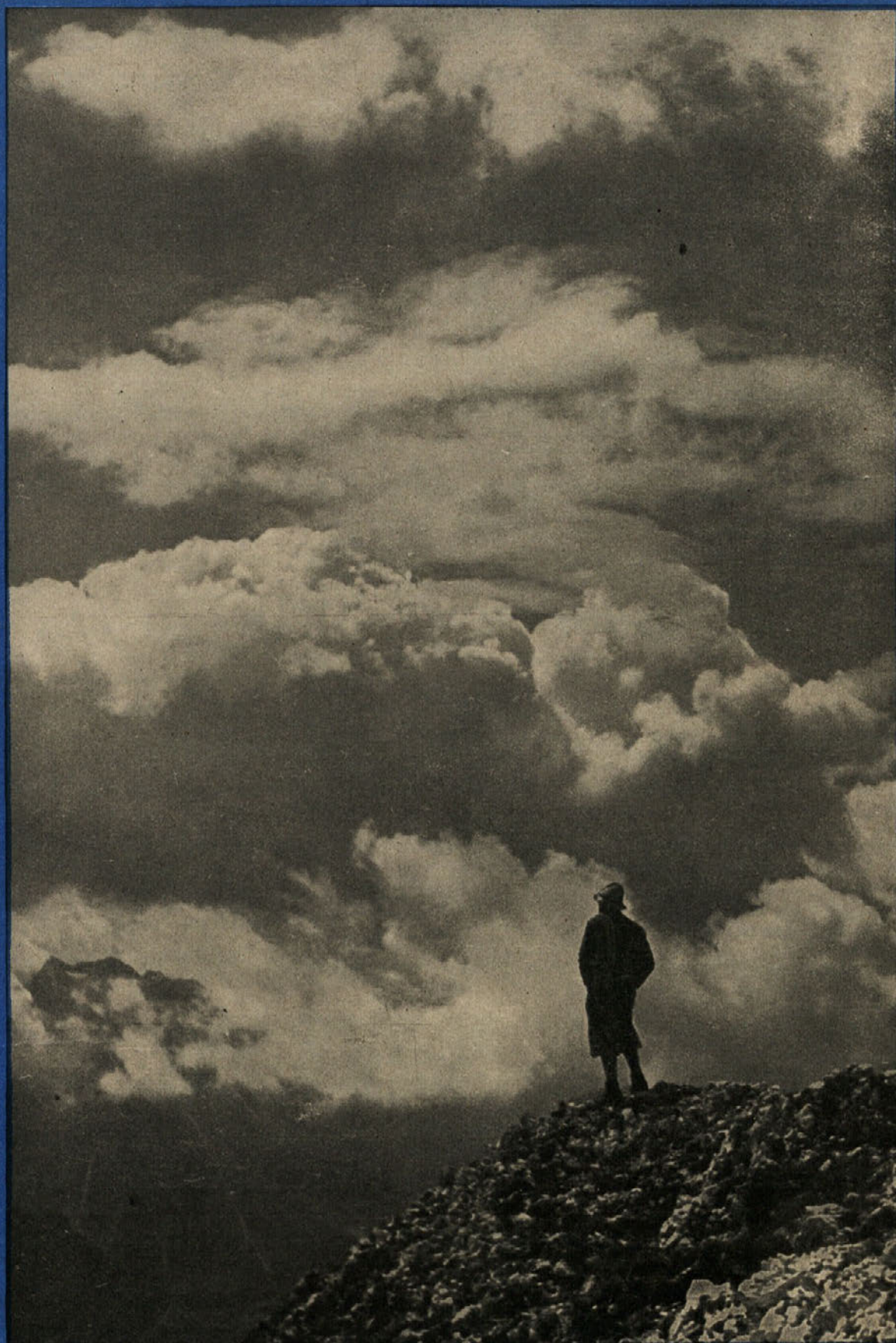

Polnina plačona v gotovini.

PRIJATELJ

Š T E V. 13
MAREC 1941
LETO XV

Foto: Zeiss Ikon »V planinah«

PRILOGA: *Za pridne roke*

Tehnično dovršene
pisalne
stroje

v raznih
izvedbah

dobite pri

The Rex Co.

**Ljubljana
Gradišče št. 10**

Telefon št. 22-68

Črna obleka.

«Po kom nosi vaša žena črno obleko?»

«Po sestri.»

«Ali je sestra umrla?»

«Ne, ampak obleka ji je bila premajhna.»

*

Ali ni prav razumel?

Gospod Koželj je že lepo vrsto let oženjen in stanuje v predmestju. Pred kratkim se je priselil v sosedno stanovanje mlad zakonski parček. Nekega dne pravi gospa Koželjeva gospodu Koželju:

Jože Žabjek

KNJIGOVEZNICA
LJUBLJANA
DALMATINOVA 10

Nojmoderneje urejena delavnica za vsa knjigoveška dela. Hitra in točna postrežba pri nizkih cenah. Izdelovanje posebnih akcidenčnih vezav po individualnih osnutkih. Trgovske knjige po naročilu, lastni črtalni stroj za vse vrste rastriranih tiskovin. Izvirne platnice za »ŽENO IN DOM«

TELEFON 24-87

«Tale naša soseda se morata pa res rada imeti. On vsaj jo vselej, kadar kam gre, poljubi v slovo. Ali bi ne mogel tega delati tudi ti?»

«Prav rad, Marija, če bi te to veselilo,» pravi gospod Koželj. «Ampak ne upam si... saj je še skoraj ne poznam!»

*

Zgodovinska.

«Milka, kdo je bil Kolumb?»

«Prosim, ne vem, ampak najbrže kakšen ptič!»

«Kaj ti pride na misel?!»

«Prosim, saj se vendar pravi: Kolumbovo jajce.»

KLIŠEJE

ENO- IN VEČBARVNE

JUGOGRAFIKA

LJUBLJANA, SV. PETRA NASIP 23

Kakor si navadila svojega otroka da se sam umiva, tako ga od rane mladosti uči, da si čisti zobe!

Navadi ga pravočasno na Sargov

proti zobnemu kamnu

Rešitev ugank štev. 2

Križanka.

Vodoravno: 1. slak, pekel. 2. u, Adam, noge. 3. mu, Aron, rog. 4. era, otep, na. 5. kost, oves, r. 6. Karavanke. 7. z, Novi, Arno. 8. ar, salo, bat. 9. ter, reva, ko. 10. okop, cena, n. 11. navor, nart. — Navpično: 1. Umek, zaton. 2. s, urok, reka. 3. la, Asan, rov. 4. Ada, tros, po. 5. karo, Avar, r. 6. motovilec. 7. p, Neva, oven. 8. en, pena, Ana. 9. kor, skrb, ar. 10. Egon, enak, T. 11. legar, Oton.

Logograf.

uspeh, speh.

Konjiček.

*Brez boja se ne da živeti,
dokler ogreva žile kri,
vihar vsi dnevi so na sveti,
vihar nemirne so noči.*

*Bori s teboj srce se tvoje,
bori se človek, črna smet,
pekel pa veselice poje,
odpeva mu hudičev svet.*

Levstik, življenje.

Enačba.

anatom, glista, jalov; x = Anglija.

Posetnica.

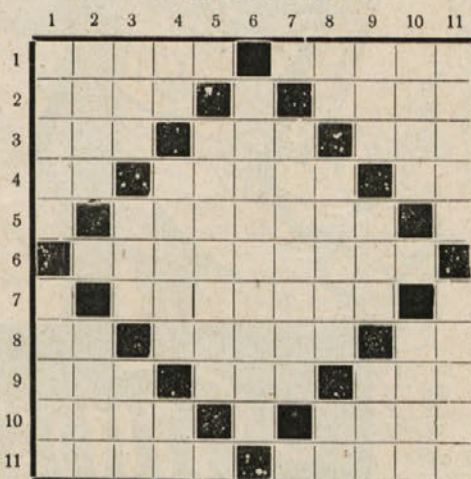
Tovarniška delavka.

Uganke štev. 3

Križanka.

Vodoravno: 1. medvedek; poljski delavec. 2. oblika gl. imeti; sogl.; moško ime. 3. drevo; del kroga; poljska

Križanka.

cvetlica. 4. plosk. mera; dir; pom. glagol. 5. sogl.; domenek; sogl. 6. glasb. izraz; moško ime 7. sogl.; rastlino-slovec; šumnik. 8. nadeja; stražnik; kaz. zaim. 9. prebivalec juž. Afrike; vladar; rastlina. 10. azijska planota; sogl.; deli stanovanja. 11. okras; ruta. — Navpično: 1. drug izraz za ribiča; drag kamen. 2. rim. bog; sogl.; domača ptica. 3. oz. zaim.; drevo; vodna žival. 4. mrčes; jugosl. luka; pom. glag. 5. sogl.; kraj ne daleč od it. meje; tona. 6. vozilo; svetopis. oseba. 7. predlog; tovarniški delavec; sogl. 8. medmet; druga beseda za trst, rogoz; pom. glag. 9. sumničenje; vodna žival; del žage. 10. navdušenje; sogl.; os. zaimek. 11. zlat denar; trg na Štajerskem.

Posetnica.

Ivan Šorgaj

Kateri kraj je njegovo rodišče?

Dopolnilnica.

Vsako črtico nadomesti z zlogom, da dobi besede z „li“ v sredi. Besede so:

1. — li —	1. velika knjiga
2. — li —	2. razloček
3. — li —	3. turško ime
4. — li —	4. n. litek
5. — li —	5. kontinent
6. — li —	6. prer. k
7. — li —	7. riba
8. — li —	8. izbrana družba
9. — li —	9. pr. b. r
10. — li —	10. bar. ka

Začetne črke dajo ime in priimek slovenskega pisatelja.

Kraljeva pot.

i	še	lep	ce	li	za
ma	to	di	še	di	kla
je	veš	pa	kla	v	zla
člo	ko	za	ki	čr	ta
sr	ma	be	ko	lji	ni
ce	si	jen	do	zem	se

Pravilno in simetrično zvezani zlogi (vežeš, kakor gre pot kralja pri šahu) povedo kratko pesmico, njenega avtorja in njen naslov.

Gorje uši na glavi plešca!

*

Kdor dela iz sebe most, je vreden, da teptajo po njem.

*

Če prideš v mesto, kjer po božje častijo tele, natrgaj trave in ga krmi!

*

Naglica teče s hudičem za stavo.

*

Človek mora včasih poljubiti roko, katere ne sme ugrizniti.

Zastonj

dobite mapo pisemskega papirja, če nam pridobite novo naročnico. Mapo Vam pošljemo takoj, ko bo Vaša naročnica plačala naročnino 68 din

J. B.:

NEZNANKA PRI TELEFONU

Telefon zvoni. Emil dvigne slušalko. «Kdo? — Da, pri telefonu.»

Odmor. Slišati je ženski glas.

Emil se namrdne. «Potem je vse v redu,» pravi in položi slušalko.

Nasproti Emilu sedi Fani. Fani sicer ni preveč radovedna, toda vendar jo zanimajo zasebne zadeve njenih kolegov mnogo bolj kakor na primer kopic dopisov na mizi.

«Kdo pa je bil to?» vpraša kar tako mimogrede.

«Koga misliš?» gleda Emil nedolžno.

«No tisto gospo ali gospodično vendar!»

«Kakšno? — Aha — no seveda, tisto gospo!»

«No, kajpak — mar misliš, da nisem slišala iz telefona ženskega glasu?»

«Imaš prav... to se ne da tajiti!»

«No, pa povej, kaj ti je hotela!»

«Hudo si radovedna, vse kar je res. Najprej me je vprašala, ali sem sam pri telefonu...»

«Da — in kaj je hotela potem?»

«Kaj je hotela? Prav za prav nič... Rekla mi je samo: rada te imam...»

«Groza! To je... hotela sem reči: krasno! Ampak ti je niti za naslov nisi vprašal?»

«Ni treba, nisem radoveden.»

«Lejmo, lejmo! Ni radoveden! Ampak prismoda si, da veš!»

«Hvala za poklon! Toda bodi tako prijazna, pusti take skrbi meni, ne?»

«Misliš, da nisem slišila, kaj si ji odgovoril? ,Potem je vse v redu!' si rekel. To je videti, da mora pri tem nekaj biti. Torej sem imela vendarle prav, da sem takrat, štirinajst dni pred poroko, razdrila zaroko...»

«Prosim te, zdaj mi hočeš spet nekaj natvesti. Misliš, da ne vem, da ti je utekel?»

«No, seveda,» je nekako potrto priznavala Fani, «ampak jaz bi ga itak ne bila nikoli vzela...»

Dobri okus

je posebna prednost odvajalnega sredstva Darmol. Vrh tega deluje milo in brez bolečin. Zato uživajo odrasli in otroci radi Darmol

DARMOL

Ravno v bolniški sobi je klasični »4711« s svojim dragoceno okrepujočim vonjem tisti, ki poživlja telo in daje živcem novo odpornost in svežost

No. 4711

PRAVI
Eau de
Cologne

«Zato pa se ti še dolgo ni treba vtikati v moje zadeve... In sploh bodi že tiho!»

«Zakaj neki? Še govoriti mi boš prepovedal! To bi bilo lepo, da bi človek ne smel povedati svojega mnenja! Slišiš... gotovo je bila plavih las, kajne... vitka, lepih oči in nekoliko v zadregi je, kadar jo poljubljaš...»

«Fani, začenjaš mi glodati živce. Da boš vedela: črna je, precej obilne postave, zna biti strašno slabe volje, če je razdražena, nikoli ni v zadregi, razumeš!»

«To presega že vse meje! Ti jo torej poznaš! In pri tem te ni sram varati svojo nežno ženo? To je višek predrznosti! No, poslušaj, ti to moram povedati... takšna sramotnost... v pisarni se da vabiti... Da boš vedel, smatram za svojo dolžnost, da to sporočim tvojim ženam...»

«Kar daj, draga Fani,» se je smejal Emil, «samo bojim se, da to ne bo imelo zaželenega učinka.»

Fani je od samega začudenja onemela.

Emil je vstal in potrkal svojo kolegino prijateljsko po rami.

«Da se ne boš razburjala, revica,» je rekel in se smehljal, «tista gospa, ki mi je telefonirala... je bila moja žena.»

Ali je gospodinja potreben mikroskop, da določi razliko med navadno praženim ječmenom in «Kneippovo»? Ni, ker se to lahko vidi tudi s prostim očesom, ako zrno zdrobimo. Navadno praženi ječmen ima rumenkasto, močnato jedro (opraženo moko), medtem ko je jedro «Kneippove sladne kave» temnorjavo, svetlikajoče in kristalično od karameliziranega sladkorja, ki daje kavi veliko redilnost in fin okus.

MALENKOSTI

◆ O VELIKIH LJUDEH ◆

Prava ljubezen.

Sabin ben Šur, mlad trgovec v Damasku, je zaradi nesreče v trgovini prišel skoraj ob vse. Bil je torej prisiljen, odpovedati službo večini svojih uslužbencev in odsloviti vsaj tri izmed svojih štirih žena. Vse štiri pa so ga imele rade in so jokale, ko so slišale, da jih bo odslovil in po tedanjem turškem običaju prodal. Sabina je to bolelo, pomagati pa si ni znal. Zato se je obrnil na slovečega modrijana Monelisa in mu razložil svoje težave. Le-ta izkušeni mož mu je rekel:

«Pridi jutri zopet k meni in privedi s seboj vse svoje štiri žene!»

Drugi dan je Sabin prišel s svojimi ženami, ki so imele vse zakrite obraze, kakor je takrat velevala turška zapoved.

Modri Monelis je rekel:

«Slišal sem, da nočete oditi od Sabina, ker ga imate vse enako rade.»

«Res je,» so izjavile vse hkrati. «Edino smrt nas more ločiti od njega.»

In Monelis je vprašal prvo, ki je bila najstarejša:

«Zakaj ga tako ljubiš?»

«Zaradi njegovih lepih oči.»

«Pa ti?»

«Zaradi njegove lepe postave.»

«In ti?» je vprašal tretjo.

«Zato, ker je dober in blag.»

«In ti ga imaš tudi rada?» je vprašal poslednjo. «Povej, zakaj?»

Žena je začela jokati:

«Sama ne vem, zakaj, ampak imam ga strašno rada.»

Modri Menelis je odvedel Sabina v drugo sobo in mu rekel:

«Samo tale te ima resnično rada. Druge tri lahko odsloviš.»

Bogataši in knjige.

Znano je, da podpirajo književnost z nakupovanjem knjig ponajveč ne bogataši, ki imajo za to vsa sredstva, ampak srednji, inteligentni ljudje. Ker pa spada čedna knjižnica v stanovanje vsakega «nobel-človeka», si jo le-ta seveda po navadi nabavi, če misli, da bi drugače ne bil «nobel». Ker pa se sam za književnost nič ne zanima, denar pa ima, naroči pač nekemu drugemu, da mu sestavi knjižnico. Tako je hotel tudi Korzakov, ljubček Katarine II., imeti knjižnico, ki bi pričala o njegovi noblesi in inteligenci. Obrnil se je na nekega knjigotržca ter mu naročil, da bi mu sestavil knjižnico.

«Katere knjige želite, ekscelenca?»

«To je vaša stvar. Vi morate vedeti, kaj spada v knjižnico moža visokega položaja. Mislim pa, da naj bo knjižnica tako urejena, kakor je pri carici: zgoraj največje knjige, pod njimi manjše, čisto spodaj pa najmanjše.»

Studenec zdravja za Vaše zobe.

Če vsak dan uporabite malo zobne kreme ODOL, boste napravili pravo kuro za obnovitev Vaših zob. Po uporabi zobne kreme ODOL bodo Vaši zobje postali blesteče beli, obilna pena prodre v najbolj skrivne kotičke Vaše ustne votline in prepreči škodljivi zobni kamen. Vaš dah bo postal svež in poživljajoč.

ODOL

1 TUBA ODOL-A VELJA PO KOLIČINI IN UČINKU ZA 2.

Moj recept

Takle je moj recept: Zgodaj vstanem, da vse lahko v miru opravim. Veselim se, da smem zdrava pozdraviti dan, ki se prebuja. Potem grem veselo in čilo na delo in si pri tem zmeraj mislim, kako sem srečna. To da mojemu nelahkemu delavniku trdno osnovo in veselo razpoloženje. Če pozno vstaneš, si lahko pokvariš veselje celega dneva.

Če me kaj razočara, si pomagam s humorjem, Smejem se in rečem sama

sebi: «Ne, ne boš me spravil iz ravnotežja!» Tudi bolesti se ne dam potreti in zrem v bodočnost z vero in zaupanjem.

Ničesar ne smatram za samo po sebi razumljivo. Povsod, v življenju, v gozdu in livadi, vidim same najlepše čudeže, ki sem jih lahko vesela. Če me kaj slabega doleti, se ne razburjam. Mislim si, da se v miru vse še enkrat hitreje izravna in izgadi. Prepričan me pospešuje miru. — In tem svojim načelom dolgujem to, da sem zmerom dobre volje.

Brž ko to opravite, pridem jaz na vrsto!

Nikar ne posvečajte svoji koži premalo pozornosti, zlasti če opravljate domača gospodinjska dela! Navadite se, da si vselej namažete z NIVEO lice in roke, brž ko ste končali to delo. Ker NIVEA vsebuje EUCERIT, prodira globoko v znojnice in krepi kožno tkivo. V tem primeru ostane Vaša koža kljub domačim opravilom zdrava, nežna in bela.

234

Vljudnosti, ki jih ne smemo pozabljati

Vrat ne smemo nikoli glasno in brezobzirno zaloputniti. Zaprimo jih na tiho in se ozrimo, ali ne prihaja kdo za nami, da bi mu ne zaprli vrat pred nosom.

Če se na ulici ali kjer koli srečamo z znanci, ki se ne poznajo, jih med seboj predstavimo, da ne bo treba nobenemu stati v mučni zadregi na strani.

Pri predstavljanju sedeča gospa ali gospodična ne vstane, razen če jo predstavljamo veliko starejši gospe, kakor je sama.

Če govori gospod z gospo ali gospodično, naj ne drži rok v žepu ali naj si ne čisti naočnikov.

Na stopnicah ali pri vstopu v javne prostore gre gospod naprej, ven pa gospa ali gospodična.

V tujih domačijah moramo paziti na red prav tako, kakor doma. — Gospodje naj ne otresajo pepela cigaret ali cigar niti na tla niti na mizo in razne krožnike, marveč samo v pepelnik.

Gostitelji naj ne bodo nejevoljni na svoje goste, če so le-ti utrujeni in odidejo prej, kakor je bilo prvotno mišljeno.

Neznanimi članom družbe ne pripovedujmo o obleki, otrocih ali o služabništvu!

Žena ima isto pravico do vljudnosti svojega moža, kakor tuje ženske.

Vljudnost ne sme trajati samo tako dolgo, dokler smo v družabni obleki. Tudi doma in čeprav v domači halji ne pozabljajmo na medsebojno dostojnost in vljudnost.

(Čitajte zelo dobro knjigo o lepem vedenju in vljudnosti «Vedenje, potovanje, zabava, dopisovanje», ki jo dobite pri založbi «Žena in dom» za 16.— din.

Umivajte si pogosteje roke

Neki zdravniški vestnik je objavil, da je na človeški dlani okrog 15 vrst bakterij. Nehote boste pomislili, če to preberete, da si morate pogosteje umivati roke.

Pa ne samo umivati si moramo roke dobro in pogosto, ampak menjavati moramo česče tudi brisače, ki naj bodo dobro prekuhane in prelikane. Na žalost se še v marsikaterem gospodinjstvu varčuje s perilom, «da bi ga ne bilo toliko». Bodi vam od danes naprej pravilo, da je treba ob določenih dneh izmenjati brisače, pa naj so umazane ali ne. Nikakor ni razkošje, luksuz, če ima vsak član družine svojo brisačo. Otroci se prav lahko na to navadijo, in vsak bo poznal barvo svoje brisače. In ko bi bilo tako v vsaki rodbini, koliko manj bi bilo nalezljivih boleznih! Morda bomo dočakali ali pa bodo dočakali vsaj otroci naših otrok, da bodo po šolah uvedli obvezno umivanje rok. Saj je tem večja možnost okuženja, čim več otrok je skupaj. Vsaka mati bi gotovo rada dala svojemu otroku brisačo v šolo in jo vsak teden izmenjala.

Imamo razkošne slaščičarne in kavarne, toda kako malo ljudi si privoščiti

umivanje rok, kadar sedejo k skodelici kave, potem ko so v mestu nakupovali ali se sprehajali! Pri nas to ni v navadi; tudi se pri opremljanju teh lokalov na to dosti ne misli. Pa bi bilo vendar treba misliti na toaletno s prostorno umivalnico in na brisače. Veliko resnice je v tem, da se kultura naroda presoja tudi po porabi mila. Imeti čiste roke ni samo predprava bogatašev. Vsi si lahko to privoščimo.

Ta in oni si misli, da je dovolj, če si umije roke zjutraj in morda po delu. Grda navada, prijematih živila, se hvala Bogu že precej zatira in odpravlja. Tega ljudje ne delajo več, ker že trgovci sami za to skrbijo. Ampak povejte, kaj naj stori mati z razposajenim otrokom, če prime tuj človek otrokov obraz z obema rokama ali mu celo v šali zakrije s svojo roko usta, pri tem pa misli, bog ve kako je to materi všeč, da se igra z njenim otrokom?

Kakor vidimo često v poslovnih prostorih napis «Čas je zlato», tako bi bilo treba razobesiti povsod tudi higienski zakon: «Umivajte si pogosteje roke!»

PRIJATELJ

ŠTEV. 3

MAREC 1941

LETO XV

Njen učenec.

* * * O muzikantu Zwyrталu * * *

Umril je stari Zwyrтala, in njegova duša se je odpravila v nebesa, z dolgimi brki na ustih in z goslimi pod pazduho.

Gleda, zaprto.

Misli si: «Potrkal bom na nebeška vrata, morda vratar spi.» Sedel je na stebriček pod vrati in, ker mu je bilo dolgčas, je vzel gosli izpod pazduhe in začel igrati. Najprej čisto tiho, ker se je bal, da bi koga ne zbudil, potem pa se je razigral in je bolj pritisnil. In ko je igral, se je spomnil na ženo, ki je ostala na zemlji, in takoj zapel:

*«Da bi se zjasnile naše rodne gore,
kamor pogledam, vidim svojo ženo...!»*

Ko tako na glas prepeva, sliši zadaj za vrati:

«Kdo je?»

To bo sveti Peter — pomisli Zwyrтala, odgovori pa pogumno, saj je za cesarice Terezije služil dvanajst let pri konjici:

«Jaz!»

«Kakšen jaz??!»

«Zwyrтala!»

«Pa zakaj tako kričiš?»

«Ne kričim, samo pel sem.»

«Da bi te — s takim petjem! In zakaj si prišel tako pozno?»

«Malo sem se zamudil; sicer pa sem šele zvečer umrl.»

«Zvečer? Potem bi bil zdaj šele na pol poti!»

«He, sveti Peter, jaz sem uren, sem hribovec!»

«Od kod?»

«S hribov.»

«Z Novega Targa?»

«Da!»

«Iz katere vasi?»

«E, če vam povem, tudi ne boste vedeli. Ali pa morda poznate tiste kraje?»

«Jaz poznam vse. Od kod si?»

«Iz Mura.»

«Kako se pišeš?»

«Mardjula Maciek.»

«In kako ti pravijo?»

«Zwyrтala.»

«No, torej sedi semle, Zwyrтala, dokler se ne zdani! In ne razgrajaj!»

«Ne bom. Lahko noč!»

«No, no! Zdaj pa tiho!»

Maciek Zwyrтala je nekaj časa tiho sedel, proti jutru pa ga je začelo malo zebsti, čeprav je bilo poletje. Spet je zagodel.

Nad vrati se je pokazala glavica, potem druga, tretja. Angelčki.

«Vidiš — iš!» pravi eden. «Ta krasno igra!»

Ko je Zwyrтala to slišal, je takoj potegnil z lokom po strunah in igral koračnico:

«Hej, Madžar pije, hej, Madžar plača...»

«Oh, Kako je to lepo! Kako krasno!» so zaklicali angelčki. «Kakšna muzika je to? Oh, to je lepo!»

V tem je zaškripal ključ v ključavnici, vrata so se odprla. Nebeški vratar, sveti Peter, je stal med vrati:

«Zwyrтala!»

«Tukaj!»

«Pojdi!»

«V nebesa se ne dam dolgo prositi!»

Bliskoma se je po nebesih razneslo, da je prišel hribovec, ki igra na gosli. Slišal je o tem tudi sam Bog, ki je zjutraj sedel pred vežo. Ker je bila nedelja, ni nič delal.

In niso še Zwyrтale nastanili, ko je že prišel angel, pa ne več takšen majhen v beli srajčki in z belimi peruti, ampak velik, v srebrni opremi in s plamenčim mečem ob boku. Rekel je:

«Zwyrтala!»

«Tukaj!»

«Je res, da znaš igrati?»

«Res.»

«Ali bi nam zaigral?»

«Zakaj pa ne?, Komu?»

«Gospodu Bogu.»

Zwyrтala se je popraskal za ušesom. Toda samo enkrat. Bil je Mardjula in vsi Mardjulovega rodu so bili pogumni ljudje.

«Bom!»

«No, torej grem,» je rekel angel, ampak po hribovsko.

«Prosim za odpušcanje: ali si bil ti morda kdaj na naših hribih?» je vljudno vprašal Zwyrтala.

Angel se je nasmehnil.

«Sem bil,» odgovori.

«Pa kdaj? Oprosti, da sem tako predrzen!»

«Šel sem na pomoč, ko so se Poljaki v Koscielskah bojevali s Tatarji.»

Zwyrтala je pogledal angela zelo neverujoče; zakaj bil je mlad — k večjemu je imel dvajset let.

Angel se je zasmel; razumel je, za kaj gre.

«Tukaj v nebesih se nihče ne postara,» je dejal.

Zwyrтala je bilo sram in je rekel: «Nikar se ne čudi! Kdo bi vse v nebesih razumel? Še, na zemlji ne razumeš, kaj šele tukaj!»

«No, pojdi!» je rekel angel in šel naprej.

Šla sta po široki ulici; po obeh straneh same srebrne hiše, v katerih stanujejo svetniki, dokler nista prišla do zlate hiše, pred katero je sedel Gospod Bog.

Zwyrтala se je lepo priklonil, Gospod Bog mu je pokimal. In okrog in okrog so bili majhni in veliki angeli, arhangeli, svetniki, svetnice in drugi, kar jih je v nebesih, moški, ženske. Od vseh strani so se zbrali, da bi slišali godbo.

«No,» se je oglasil Gospod Bog, «Zwyrтala, igray!»

In Zwyrтala se je spet priklonil in rekel: «Najponižneje se klanjam Vsemogočnemu Gospodu in vprašam, ali niso morda tu kaki mladi Podhalanci izpod Tater?»

«Čemu?»

«Ker se boljše igra, če se pleše.»

Gospod Bog se je zasmel in dal znamenje angelom. Brž sta odletela dva, pa sta se vrnila, ne da bi kaj opravila.

«V nebesih sta dva, toda stara,» javlja eden.

«To ni nič,» pravi Zwyrta. «Kako bi starel plesal! Kje pa so mladi? Saj se tudi mlademu prigodi, da umrje.»

In sv. Jurij pravi:

«Najbrž so v vicah.»

«Saj res! To ste dobro uganili! V vicah!» pravi Zwyrta. «Tamo bodo! Strašno veliko jih bo tam! Saj vem: Mardjulja Jasiek, katerega je ubil Brzek izpod Lisinjca; tat je bil. Matzejow Franek — obesili so ga v Mikulaši — okradel je štiri krčme v Liptovu in jih zažgal; ta bo najbrž v peklu? Majercik, Pietrzkow, ki ga je povozil voz z rudo; strašno rad se je tepel — ko bi ta prišel! Sto vasi naokoli ni imelo plesalca, ki bi mu bil kos!»

Toda Gospod Bog je pomignil z roko:

«Igraj!»

«Katero?»

«Junaško!»

«Če junaško, pa junaško!»

Zwyrta je ubral strune, potegnil z lokom in zaigral:

*«Hej moj Janiček,
Kam si dal nageljček,
ki sem ga dala ti?
Ko sem na vojsko šel,
padel mi v vodo je,
dušica moja.»*

In potem je preigral vse pesmi do poslednje.

Gospod Bog je pokimal; ugajalo mu je. In potem še angeli in svetniki. Zwyrta je bil tako vesel, da so se mu brki ježili.

«Hej, kaj pa je to? Gospod Bog je odšel v svojo hišo. Zdaj šele so začeli svetniki, svetnice in angeli Zwyrta prositi: «Igraj, igray! In znaš tudi peti?»

Zwyrta niti ni odgovoril, pa je kar zapel:

*«Kadar zapojem jaz
vrhu goré,
kakor da orgle
v cerkvi doné...»*

In vsi nato: «Oh! Kako lepo! Oh! Kako krasno je to...!»

Tako Zwyrta igra, poje; in kaj se zgodil! Sveti Jožef gre skozi nebesa in sliši pojočo žensko dušo. Poslušaj in še ni vsega slišal, kar se na drugi strani oglasi moška duša s svojim basom. Sveti Jožef se čudi, kako je to, da v nebesih danes vse poje. In spet se oglasi od nekod zgoraj angelski tenor.

«To mora biti pa nekaj novega,» se je prijel sveti Jožef za glavo. «Ampak kaj je to?»

Hitel je k svetemu Petru. Toda tam, kjer stoji po navadi arhangel Gabrijel, je sedel zdaj Zwyrta in igral. In okrog njega so bile moške, ženske duše, in angeli so peli v zboru:

*«Pojdimo, fantje, domov,
temna že noč je;
ogrsko plemstvo denarja ima,
pa nam ga ne da...!»*

«Jezus!» je zakričal sveti Jožef in še bolj pospešil korake k svetemu Petru. «Kaj se tukaj godi?!»

Vtem prihaja tudi arhangel Gabrijel in pravi, da noče nihče več v nebesih peti drugače, kakor po hribovsko. Celo sveta Cecilija.

«Zwyrta jih uči,» pravi. «Čudeži se godijo! Danes zjutraj bi se bili morali naučiti novih pesmi; Marijin praznik je, pa nihče nič ne zna!»

Prišla je noč. Zdajci sliši od vseh strani hribovske pesmice, da vse nebo odmeva.

Zjutraj pravi sveti Peter arhangelu Gabrijelu: «Tako to ne more biti! Ali bi ti ne hotel poklicati tega Zwyrta?»

«Bom.»

Zwyrta gre — z goslimi pod pazduho. Prikloni se.

«Zwyrta,» pravi sveti Peter. «Ali bi ti ne hotel iti kam drugam?»

«Od tod?»

«Da.»

«Iz nebes?»

«Da.»

«Pa kam?»

«Kam?» je ponavljal sveti Peter. — «To je tisto...» In zamislil se je.

«Pa zakaj naj grem?» vpraša Zwyrta. «Saj so me po smrti semkaj poslali.»

«Saj to je tisto...»

«Kradel nisem, ubijal nisem, pretepal se nisem...»

«Vem, vem!»

«No, torej zakaj?»

«Ampak — vsi v nebesih prepevajo hribovske pesmi in bodo prepevali, dokler boš ti tukaj!»

«E! Tako, tako?»

«Zwyrta,» pravi sveti Peter in nekoliko pomolči. «Hm — iz nebes, toda kam?»

Zwyrta se je malo zamislil, se popraskal za ušesom in rekel: «E, prosim Vašo Milost, zaradi tega si nikanar ne belite glave! Bom že kam prišel! Pojdem!»

«Kam?»

«Od koder sem prišel.»

«Na zemljo?»

«Tako je; da.»

«Mislim sem te poslati na kako zvezdo.»

«Nočem! Ni treba iskati zvezd! Pojdem tja, dol.»

«Iz nebes?»

«Eh, pri nas je lepo, zame so tudi tam nebesa. Hodil bom po gozdovih, po dolinah bom igral. Skrbel bom, da ne bodo naše stare pesmi izumrle. Pastir bo igral na gosli pri ovcah, deklice za kravami bo pelo — pomagaj bom. Kadar pojdejo stari gospodarji v gozd podirati drevesa, jim bom zagodel za ušesi, kakor so igrali naši očetje.»

Meni se tam ne bo stožilo po nebesih. Saj sem pogosto prosil Boga, naj mi po smrti dovoli, da ostanim večno na naših hribih.»

«No tako, Zwyrta, pojdi, zakaj drugače nam boš vsa nebesa pohribovil! Pa ne boš zaradi tega hud?»

In Zwyrta je dvignil gosli in lok prav do glave.

«Moja nebesa so tam, kjer je moje srce,» je dejal.

Lepo se je priklonil in odšel za nebeška vrata, na cesto proti zemlji. Bila je noč. Šel je dol po rimski cesti, stiskal gosli pod pazduho in, ko se je začutil že v prostosti, je zaklical: «Hu ha!» in zapel:

*«Hribovec sem, v Tatrah sem živél,
dež me je kopal, veter mi pesmi je pel!
Krivani, Krivani, kaj si glavo skríl?
Mar te je veter ovel ali sneg poprašíl?
Oh, moje koze, kozíce, kod hodíte?
V Piorzysti dolini, tam se ve pasete.»*

In Zwyrta je korakal pojoč po rimski cesti nizdol, dokler ni prišel do kamenite steze in vstopil v globel Tater.

Jana:

PODLESKI

Na njivah in travnikih so še ležali kosi snega in spominjali, da še ni dolgo, kar je zima vladala tod okrog, toda čez gore je že vel topli, dišeči jug in prinašal prve pozdrave pomladi. In s toplim jugom se je vrnil tudi Robidov Tonej iz mesta. Bil je mežnarjev sin in kot mlad fante je odšel iz vasi v šole, da bi se povzdignil nad mežnarjev siromašni stan in postal doktor. Ves čas, vsa dolga leta gimnazije in potem prva leta univerze se je na poletje, ko je žito zorelo in so sušili travo na pokošenih livadah, vračal domov.

Letos pa se je vrnil že na pomlad. Radovedno šepetanje in ugibanja je šlo skozi vas, in sosede, če so le ufegnile, so za trenutek priskočile k plotu in izmenjale nekaj besed:

«Ali je morda že dohtar?»

«Je prenehal z učenjem?»

«Spet faliran študent na vasi?»

«No, še tega se nam manjka!»

so šepetale med sabo in zmajevale z glavami. Tole zadnje, «faliran študent», jim je šlo najbolj do srca. Kazale so sočutne, pomilujoče obraze, zraven pa se po tiho smejale in se veselile, češ, prav mu je, zakaj bi se tako ničè, ta ubogi mežnarjev sin, postavljalo nad nas in nad naše sinove, bodoče gruntarske gospodarje!

In na večer, ko so pospravile po hiši in odšle na vas po opravkih, so kakor slučajno prišle mimo mežnarjevih in se ustavljale pred njihovim vrtom.

«Dober večer Bog daj!» so pozdravljale mežnarico, ki se je kdaj pa kdaj pokazala na pragu.

«Pravijo, da se ti je vrnil sin iz mesta domov!» so takoj napeljale vodo na svoj mlin in z odprtimi usti poslušale, kaj jim bo odgovorila.

«O, vrnil, vrnil, hvala Bogu!» si je brisala mežnarica roke v predpasnik in zadovoljno mežikala z očmi. Toda zakaj se je vrnil, tega ni povedala nobeni.

Pa kaj bi tudi pravila! Dobro je vedela, da je sama radovednost in škodoželjnost prignala sosede pred hišo, saj se ošabne gruntarske gospodinje drugače sploh niso menile zanjo, ubogo mežnarico. In kaj bi potem zdaj gasila njih radovednost in prilivala škodoželjnosti. Kajti če bi izdala

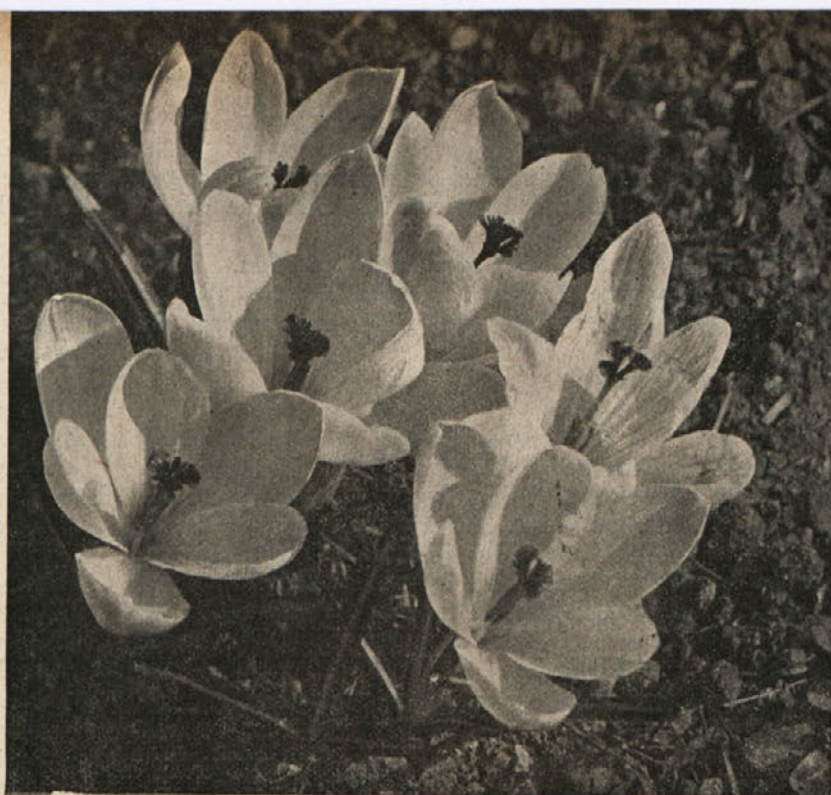

Foto: Foma

Podleski.

skrivnost, zakaj se je sin zdaj na pomlad vrnil domov, bi njih škodoželjnost samo narasla, in še več bi imele govoriti:

«Prav jim je, kaj pa se postavljajo nad nas, oni — mežnarjevi!»

Ne, zato je molčala in trpela.

Tako so govorice in ugibanja počasi prenehala in na vasi so spet živeli naprej svoje enakomerno življenje. Le kdaj pa kdaj je kdo prinesel novico na dan, ki je malo razburila vaške duhove, potem pa spet zaspala v pozabo.

Mežnarjev Tonej se pa za vse, kar se je dogajalo na vasi, ni dosti menil. Tudi na vas ni hodil veliko. Zato so pravili, da je ošaben. Pa ni bil, le od malega že se je navadil umikati ljudem izpred oči, saj ni bil nikoli nihče posebno dober z njim. Povsod so ga naganjali z lačnim mežnarčkom, bogatejši tovariši in njih lizuni in pristaši, vsi so ga zapostavljali in gledali zviška. Zato ni zahajal v družčine, navadil se je na samoto.

Tudi zdaj je bil tak, čeprav je vedel, da bi ga sedaj, ko je bil šolan in gospod, povsod radi sprejeli. Toda krivic, ki so človeku prizadejane v mladosti, ni lahko pozabiti. Hodil je v gozd, ali pa se je ure in ure sprehajal med polji in travniki ter gledal, kako se je v zmrazjenih tleh budilo novo življenje, klilo in rastle in se porajalo v nove stvari, v nova bitja, v novo pomlad. Ljubil je dneve, ko je čez gore pihal jug in božal s svojim toplim, poljubljajočim dihom naravo in njega. Hodil je in poslušal njegov šepet o pomladi in soncu, o toploti in luči.

Hodil je in mislil in upal. Upal je v pomlad, veroval v novo življenje in mislil na svojo izgubljeno moč, ki mu jo je izpilo mesto.

Stara in stokrat popisana je bila zgodba njegovega življenja, življenja, ki so ga in ga bodo doživljali vsi ubožni sinovi naše siromašne zemlje.

Že v gimnaziji se je boril z bečo in lakoto, vseh dolgih osem let je stradal, prezebal, trpel, ves dolgi čas je preklinjal mesto, ki mu je pilo zdravje in kradlo moč. In zraven se je učil in delal, da bi napredoval in vendar že slednjič dokazal življenju, da je zmagal on, da sta zmagali njegova moč in mladost.

Naredil je maturo, napravil na univerzi prvi izpit, napravil drugega, se pripravljaj na tretjega, potem pa je izvedel to, česar se je že dolgo bat: bil je jetičen. Bil je nevarno jetičen, in zdravnik mu je rekel, da mora nemudoma iz mesta domov na vas, v domači kraj, kajti le sonce in pomlad mu lahko vrne zdravje in moč.

In zdaj je bil tu, na zemlji domači, in čakal pomladi in sonca, da bi mu vrnili to, kar mu je mesto ugrabilo.

Ko je šel sončnega dne čez njive proti gozdu, je ob poti zagledal trgovčevo Minco. Pozdravil jo je in hotel naprej. Ni se hotel meniti z njo, saj mu je bila tuja kakor vsi drugi na vasi in mu ni bilo do nje več, kakor do kogarkoli drugega.

Toda Minca se mu je postavila na pot, se zasmejala in rekla:

«No Tonej, le nikar tako ošabno! Saj vem, da boš dohtar in velik go-

Foto: Zeiss Ikon

Od maše.

spod, toda zato vseeno ni treba, da bi bil tako visok, da bi nas vaščanov niti pogledati ne hotel!... Ali pa se me morda bojiš?»

Zdaj se je zasmel tudi on, in beseda je dala besedo, pogovor se je zavlekel. In kmalu je Minca pozabila na svoje delo, Tonej pa na sprehod in samoto in tudi na to, da je še malo prej menil, da je Minca prav taka kakor druge. Ne, nasprotno, spoznal je, da je drugačna in boljša od njih, in ker je bila taka, je tudi ona prva izvedela, zakaj se je zdaj na pomlad vrnil domov. In ko je zvedela to, se je radovednosti — kajti ta je bila vzrok, da ga je nagovorila — pridružilo usmiljenje in iz tega se je rodilo sočutno nagnjenje do njega, do bolnega Toneja.

Tako sta bila zdaj dva, ki sta si želela pomladi in sonca in zdravja, dva mladosti in življenja lačna človeka, Tonej in Minca. In skupaj sta jo iskala in čakala, ko sta se sprehajala zvečer med njivami in travniki in prisluškovala njenemu dihu, ki je vel čez gore in se lovil v vejah dreves nad njima.

Toda pomladi še ni bilo. Že dolgo let ni toliko časa odlašala, kakor takrat. Po prvih toplih dneh je spet zavel sever in v svojih sivih, mrzlih oblakih prinesel celo nekaj snežink s seboj.

Toneju se je zdravje spet poslabšalo. Nekaj časa je še hodil okrog, potem pa je vročina narastla, in ostati je moral doma. Bledih, vdrtih lic je pokašljeval na postelji in se oziral za soncem in lučjo. Veroval je, da mu bo sonce vrnilo moč, veroval, da mu bo pomlad prinesla zdravje, in moral je verovati, kajti hotel je delati, hotel ustvarjati, hotel živeti. Saj je bil še tako mlad in čisto malo življenja je imel šele za seboj: majčkeno sreče in veliko, veliko trpljenja. In vse, kar si je želel, vse, kar je pričakoval, vse to je bilo še pred njim, vsa sreča, vse hrepenenje, vsi načrti, vse življenje. In zato je hotel živeti, je moral živeti in zato je veroval v pomlad in sonce.

In z vero v srcu in upanjem v duši je slednjič vendar dočakal pomlad.

Na prisojnih straneh so se že razcveli prvi podleski.

Bila je ravno nedelja, ko se je Minca vračala od maše. Bila je cela procesija praznje oblečenih deklet — veselih in srečnih, kakor pomlad sama — ko ji je pokazal polno pest lepih belih in vijoličastih podleskov.

«Glej, kako so lepi!» ji je rekel. «Natrgal sem jih tam za županovo njivo na rebri malone izpod snega. Rad jih imam te pomladne cvetke; nesel jih bom materi, da mi jih bo dala v vodo. Tudi pod noč, ko bo sonce že zašlo, mi bodo pripovedovali, da je zunaj pomlad, da že sije sonce!»

In ko ga je vprašala, kako je z zdravjem, se ji je zasmel in rekel:

«Kako sploh moreš zdaj to vprašati! Saj vidiš, da je pomlad, in vedeti moraš, da mi bo pomlad vrnila izgubljeno zdravje. Kar čutim, kako raste moč v meni, kako se mi povrača zdravje. Še nekaj sončnih, tako lepih dni kakor je današnja nedelja, pa bom spet zdrav in čil in bom začel živeti in delati, kakor še nikoli doslej!»

S smehom in vero v očeh sta se poslovila pred Mininim domom. Ko se je ozrla za njim, ji je še enkrat pomahal s šopkom, nato pa izginil za hišo.

Drugi dan so isti zvonovi, ki so prejšnji dan prepevali slavo soncu in božji nedelji, oznanjali njegovo smrt.

Minci je čez nekaj dni pravila njegova mati, kako je bilo.

Prišel je domov in ji dal cvetice. Ves dan se jih je veselil in gledal, kako so cvetele v kozarcu. In drugo jutro je že navsezgodaj odšel k potoku, da bi nabral novih.

«Nate, mama, še sem vam jih prinesel,» je rekel, ko se je vrnil, «bele in vijoličaste podleske, in vse morate dati v vodo, ker jih potrebujem, da mi bodo tu v sobi delali družčino in mi pravili o pomladi, ki je vsa topla in svetla prišla v našo vas.»

Polno pest jih je imel, samih cvetov, in nesel jih je k obrazu, da bi se iz cvetov nasrkal njih mlade rasti in moči polnega življenja.

Tedaj pa — o Bog — se je nekaj utrgalo v njem, sunkovito je zakašljajal. In kri se mu je ulila iz ust. Njegovi podleski so postali rdeči kakor tulipani.

«O mati, poglejte, kakšne sem jih napravil, te lepe bele podleske!» je še rekel, potem pa zaprl oči in ugasnil v večnost.

Zunaj pa je sijalo jutrnje sonce, in pomlad je sejala svoje cvetoče in dehteče darove po zemlji.

Kadar

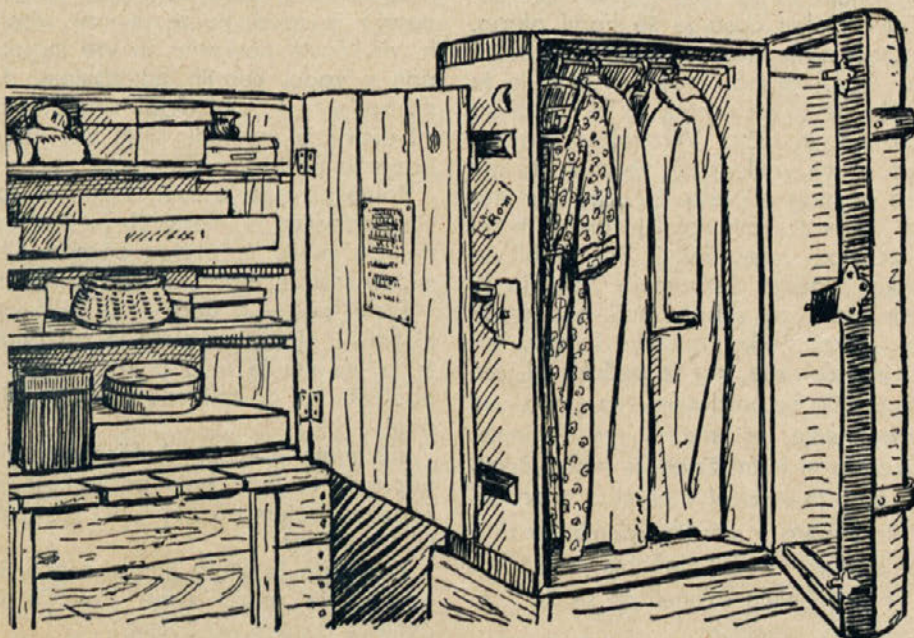
SE DEKLE MOŽI

O pospravljanju in »veliki žetki«

Pospravljanje stanovanja mora biti naše prvo veliko delo vsako jutro. Ko postrežemo možičku z zajtrkom in ga odpravimo z doma, se lotimo pospravljanja. Predvsem odpremo vsa okna, da se stanovanje temeljito prezračí. Sobe zračimo vsak dan, pozimi in poleti, le če leži zunaj zelo gosta megla, počakamo z zračenjem, da se megla dvigne ali, kakor pravimo, »razkadi«. Nato odgrnemo postelje v spalnici ter posteljnino na balkonu ali oknih dobro prezračimo. Prte, prličje, pregrinjala in preprage dobro iztepemo, skrtučimo oblazinjeno pohištvo ter ga pokrijemo. Končno se lotimo pometanja. Najprej dobro pometemo prah izpoč omar in kotov, nato pa celo sobo. Pometamo vselej v smeri proti vratom, kjer smeti zmetemo na kup in pospravimo. Pleskana tla dvakrat ali trikrat tedensko umijemo z moko, dobro ožeto krpo, parkete in tla, pokrita z linolejem, pa potem, ko so pometena, dobro zdrgnemo s suho volneno krpo ali z mehko ščetko. Ko so tla dobro pometena in očiščena, razpostavimo stole, mizice, stojala za rože, vse, kar smo prej znosili na kup, da nas ni oviralo pri pometanju, nazaj, kakor je bilo prej, in še malo počakamo, da se prah, ki smo ga pri pometanju dvignile, poleže. Šele potem vse pohištvo, slike, okna, vrata, ogledala z mehko krpo dobro zbrišemo. Prav nazadnje, ko smo že vse pospravile in počistile, posteljemo in uredimo postelje. Če imamo večsobno stanovanje, tako da naša spalnica ni hkrati stanovalnica, je najbolje, da posteljemo šele popoldne, da se medtem lahko posteljnina res dobro prezračí. V manjših stanovanjih pa seveda to ni mogoče, ker bi bilo grdo in neokusno, ako bi n. pr. morale sprejeti obisk ali obedovati v sobi z razkopanimi posteljami. Zato pa moramo prej posteljnino čim bolj prevetriti

Klišé iz knjige *Uzorna domačica*, str. 17.
V kuhinjski kredenci mora biti lep red.

in presončiti. Če nimamo balkona, jo zračimo na oknih ali na dvorišču.

Takšno je torej v glavnem vsakodnevno čiščenje in pospravljanje našega stanovanja. Še bolj natanko in temeljito pa mora biti tedensko pospravljanje in čiščenje. Za takšno delo si izberemo poljuben dan v tednu, ni treba, da bi bila to ravno sobota, ko imamo že v kuhinji pospravljanja in pripravljanja za nedeljo dovolj. Vsak teden enkrat vse preprage temeljito iztepemo z iztepačem, dobro pregledamo stene in strop ter odstranimo pajčevino. Z moko, dobro ožeto krpo zbrišemo vrata in okenske okvire, omare in peči zgoraj. Nato pa z zmečkanim časopisnim papirjem dobro

Tiste reči, ki so nam v stanovanju samo v napoto in nered, odnesemo na podstrežje, kjer jih spravimo v takšne omarice, ki smo jih iz starega kovčega in zaboja brez truda same naredile.

očistimo okna. Pometemo in umijemo stopnice, betonska ali kamnita tla na hodnikih in v veži, dobro iztepemo predpražnike itd.

Kuhinjo pospravljamo in čistimo večinoma ob petkih ali sobotah. Kredenco, mizo in stole umijemo s krpo, namočeno v mlačni milnici. Nato se lotimo štedilnika. Vse svetle kovinaste dele najprej očistimo s citrono ali s peskom in vročo vodo, potem pa izloščimo s sidolom. S sidolom očistimo bakreni kotel, vse kljuge in kljukice. Nato z vročo vodo in milom in trdo sirkovo ščetko dobro umijemo tla, da se na prepihu čimprej posuše. Ko so se nekoliko posušila, jih pokrijemo s starim časopisnim papirjem.

Kuhinjsko posodo, lonce in kozice vsak teden na zunanji strani dobro ostrgamo s peskom in umijemo v vroči vodi, ki smo ji dodale pralne sode. Nože, vilice in žlice očistimo s smirkovim papirjem, umijemo in dobro zbrišemo.

Tudi tisti prostori, ki jim pravimo pritlikline stanovanja, t. j. jedilna shramba, drvarnica, klet, stranišče, pralnica, kopalnica itd. morajo biti lepo v redu, pospravljani in očiščeni. Če je naše stanovanje veliko, zahteva seveda še več truda in marljivosti, da bo vse vedno v redu in snažno. Zato pa moramo to svoje delo smotno porazdeliti in ga v načrtu, ki sem ga omenila v prejšnjem poglavju, določiti že vnaprej. Le tako se ne bomo nikoli toliko utrudile, da bi izgubile veselje za to svojo gospodinjstvo dolžnost.

Zdaj pa še nekaj besed o «veliki žehti». Večina gospodinj se je boji skoraj tako kakor živega rogača. So pa tudi takšne, ki se tega dneva kar vesele. Teh bi bilo lahko dosti, dosti več, ako...

— ako bi ne bilo med vami toliko takih, ki prav dan velike žehte tako rade odlagajo in odlagajo. Nekaj se megli, morda do deževalo, bomo pa drugi teden prali, takrat se bo vreme gotovo kaj boljšalo... Kajne, izgovor je dober, če ga mucek na repu prinese?

Tako je žehta spet preložena za en teden. Umazano perilo se pa kopiči in ko-

piči, tako da je strah pred veliko žehto res upravičeno lahko od tedna do tedna hujši.

Čim dlje je perilo umazano, tem globlje vleže nesnaga v vlakna. Zato ga je potem tudi teže oprati. Zategadelj bi veliko žehta morali imeti vsaj vsak mesec enkrat, še bolje pa dvakrat, ali pa na vsake tri tedne. Pametna gospodinja pa ne bo medtem umazanega perila kopičila v košari, ampak ga bo rajši obesila kje na zračnem kraju (na podstrešju). Ker je umazano perilo kolikor toliko vlažno, bi lahko začelo plesnati, če bi ležalo dlje časa vloženo ali stlačeno v košari.

Gospodinja, ki pere vsake tri tedne, se tudi ni treba bati velike žehte, ker se ji nikoli ne nabere toliko perila, da bi se pri pranju tako zelo utrudila. Pametna gospodinja tudi ve, da se nesnaga najhitreje razkroji v mehki vodi. Za pranje je torej najboljša deževnica, najslabša pa studenčnica, ki vsebuje največ apna in rudninskih snovi in se zato najteže spoji z milom. Če nimamo deževnice, moramo trdo vodo umetno zmehčati z dodatkom boraksa. (Na 100 l vode 50 do 60 gr boraksa.)

Pred pranjem umazano perilo preštejemo in zapišemo. Tako lahko približno izračunamo, koliko mila in drugih pralnih pripomočkov bomo za pranje potrebovali. Za 250 do 300 kosov (večjih in manjših) perila potrebujemo približno 1 kg dobrega mila, $\frac{1}{2}$ kg terpentinovnega, salmijakovega mila in $\frac{1}{2}$ kg kakšnega milnega praška ali 125 gr boraksa.

Dan pred pranjem perilo namočimo, da se nesnaga omehta in potem lažje odstrani. Umazano perilo zložimo v večji škaf (najbolj umazano na dno) in ga polijemo z mlačno vodo, ki smo ji dodale ostanke mila, nekoliko terpentina in salmijakovega cveta. Barvasto perilo namočimo posebej, to pa le nekaj ur pred pranjem v ne premočnem hladnem lugu. Pobarvane tkanine namakamo v mlačni vodi, ki smo ji prilile nekaj curkov kisa.

Naslednji dan perilo dobro operemo z milom v vroči vodi, nato kos za kosom ožmemo, še enkrat namilimo in zložimo v kotel, ki smo ga do polovice nalile s hladno vodo, v kateri smo raztopile 125 do 250 gr milnega praška (Radion) ali 30 do 60 gr boraksa, kolikor je pač perila. Pod kotlom zakurimo in kuhamo perilo, ko zavre, še deset minut. Če bi perilo predolgo kuhale, bi postalo rumenkasto.

Kuhano perilo se naj v kotlu polagoma ohlaja (dve do štiri ure), nato ga pa dobro izplaknemo. Nabolje je, da izplakujemo perilo v tekoči vodi (potok, reka). Če nam pa to ni mogoče, pustimo perilo nekaj ur v čisti hladni vodi, ki jo medtem dvakrat izmenjamo.

Pri pospravljanju moramo zмести prah iz najbolj skritih kotičkov.

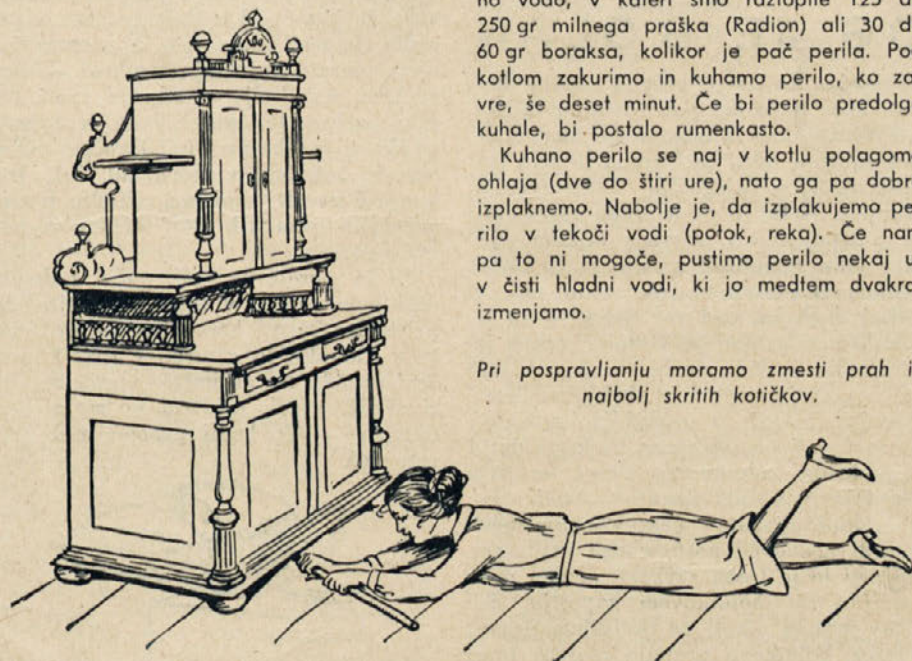

Pri čiščenju stanovanja ne smemo pozabljati na slike. Z mehko suho krpo najprej dobro zbrišemo okvire, nato pa steklo.

Oprano perilo razobesimo zunaj na soncu, ob slabem vremenu na podstrešju, da se posuši. Posamezne kose perila, ki spadajo skupaj, obesimo skupaj; srajce skupaj, rjuhe skupaj, robce skupaj, da nam jih pozneje pri pospravljanju in likanju ni treba še enkrat urejevati in za to tratiti čas.

Vidite, prav nič hudega ni takšna velika žehta, le odlašati se ne sme, in znati moramo prati.

Tako čistimo oblaženo pohištvo. Tam, kjer smo že izteple prah, ga pokrijemo z vlažno krpo, ki vpija prah in prepreči, da bi se znova napašilo.

NEKAJ O NAŠIH MOŽEH

DANES JE KUHAL MOJ MOŽ

Moj mož je imel dopust. Nekega jutra se je s Pazijem vrnil s kratkega izprehoda in presodil, da sem bleda in utrujena. Imel je prav. Ni mi bilo dobro.

«Ženka,» pravi skrbljivo, «pojdi v posteljo in za nič ne skrbi! Bom že jaz kako vse uredil.»

Navsezadnje — zakaj pa ne? Seznanila sem se bila z njim pri smučanju, kjer je skuhal dobro grahovo juho. Takšen mož si zna pomagati v vsakem položaju.

V kuhinji ropot. Lonci drnkajo, vodovodna pipa siče, pes laja, in v vse to se meša glas mojega moža, ki sam sebi nekaj narekuje. Boj divja tam med človekom in snovjo. In človek, ta čudoviti stvar, čigar dejanja vodi razum in preudarnost, je očitno v napadu. Že dvakrat je treščil lonec na tla.

Moj mož prihaja v sobo in bi rad vedel, kje je vata za ustavljanje krvi, ker se je urezal. «Ampak ti ostani v postelji, dragica, bom res vse sam opravil!» Zdi se, da me v resnici ne potrebuje: že ropota naprej in skozi zaprta vrata prihaja k meni smrad, kakor da je kozolec pogorel. Hočem se po prstih

priplaziti na pogorišče, o katerem slutim, da je v zvezi z našo današnjo jedjo. Vtem nekaj počni in zadoni kakor grom. Kri se mi strja v žilah. Ležem spet in mislim, da moram potrpežljivo prenašati usodo po možu «crkljane» žene. Ne traja dolgo, in spet prihaja v sobo. Njegov obraz nosi znamenja pretepa, toda oči mu žare, kakor da je iznašel nekaj, kar se je zdelo doslej nemogoče.

«Kri!» zakličem.

Ne, to ni bila kri, ampak brusnice, ki sva jih poleti skupaj nabirala in ki so se zdaj pri tistem gromskem puku prebudile k življenju. Večji del tega gozdnega sadeža je zdaj na stropu nedavno prebeljene kuhinje.

Juha je bila še dosti užitna. Za juho je prišlo na mizo nekaj neskončno skrivnostnega. Sprva sem imela to za gramofonsko ploščo. «Kolači,» me je poučil mož. S kretnjo zmagalca mi je položil enega izmed teh kolačev na krožnik. «Na žalost so se mi čisto malo prismodili!»

Zdelo se mi je, da požiram oglje z lopatice. Česa vsega ne zmore ljubezen! Požirala sem tudi češpljev kompot, ki je imel okus, kakor da se je v njem

kuhal dimnikar. Jedla sem na videz veselo, upajoč, da bo s tem iznajdljivost mojega kuharja izžrpana. Ne, prinesel je še «poobedek», nekakšne sirove paličice, na vrhu sol in znotraj testo, ki se je prijemale zob kakor turški med. Izmučena sem se prišarala v kuhinjo po kozarec vode. O mislih, ki so se mi porajale ob pogledu na nesrečno kuhinjo, rajši molčim. Nikoli nisem slutila, da more en sam človek v razmeroma kratkem času izpremeniti ducat loncev v oglje. Na stropu so se rdečile brusnice.

Moj mož me je objel: «Ženka, ali ni lepo imeti včasih takšnega namestnika?»

«Da!» sem vzdihnila. «Ampak zdaj sem jaz na vrsti. Preberi si časopis, jaz bom pa medtem pomila posodo!»

«Pomivati? To niti ni vredno zaradi teh nekaj krožnikov!»

«Je vredno, je, možek! Za večerjo boš tudi kaj hotel, in v kuhinji ni niti en lonec čist!»

Pod težo teh dokazov se je vdal in začel čitati časopis. Jaz pa sem pomivala in drgnila. Bilo mi je na jok. In resno sem se morala izpraševati, da bi ugotovila, da tega moža, ki je tukaj tako neusmiljeno počenjal, navzlic vsemu — zelo ljubim.

Zdenka Arlova:

GOSPOD SOPROG JE BOLAN

Saj ni čuda, da človek kašlja in kiha, ko je zunaj hladno, mokro vreme, bacili letajo v tramvaju, v pisarni in povsod, kamor se človek gane. Takšna čisto nedolžna hripa — malo vročice, ohablost, glavobol — no, saj to vsak pozna.

Bolnik v hiši pomeni vselej nekako iztirjenje iz dnevnega reda. Ampak če je ta bolnik glava rodbine — potem je Bog pomagaj; vsa domačnost je obrnjena narobe. Vse mora stopiti v ozadje, ves dan ne pridete nikamor, ker ubogi bolnik potrebuje v petminutnih presledkih obkladek na glavo in svežo vodo in toplomer, potem je spet treba narahljati blazine, prižgati luč — in tako gre to od jutra do večera; če pa bolnik ne more spati, tudi od večera do jutra. Ampak to še ni najhujše, če morate skakati okrog njegove postelje kakor preganjana košuta ter prinašate in odnašate reči, ki jih zdaj želi, zdaj spet

odklanja. Kadar je gospod soprog bolan, hoče ne samo požrtvovalno in neutrudljivo skrb in nego svoje žene, temveč zahteva tudi, da iskreno in živo sočustvujete z njegovim zdravstvenim stanjem. — Za to pa je treba zares svete potrpežljivosti in višje diplomacije. Kar tako zamahniti z roko in ga brezskrbno izpodbujati, češ, to ni nič, v nekaj dneh bo spet vse dobro — to se nikakor ne priporoča. Gospod soprog je pač bolan in želi, da bi se njegova bolezen presojala resno in skrbljivo. Brezpogojno morate z zaskrbljenim obrazom gledati na toplomer, ki je po daljšem trudu bolnikovem zlezel na 37.5 stopinje, pokazati morate — toda pozor, samo mirno! — neko vznemirjenost zaradi dozdevno pospešenega utripanja žile, ki jo je treba večkrat na dan preizkušati na bolnikovem zapestju, čeprav seveda nikoli ne dotipljete prave. Okrog bolnikove postelje morate brez

dvoma hoditi samo po prstih, tudi takrat, če je gospod iz dolgega časa odprl radio. In med kuhanjem in pospravljanjem morate najmanj desetkrat — čim večkrat, tem bolje — odpreti vrata ter zelo nežno in zaskrbljeno vprašati: «Kako ti je, dragec? (ali ljubček, očka, muček, kebrček, vrabček itd. itd., kakor pač pravite svojemu velitelju v najnežnejših trenutkih). Ali ničesar ne potrebuješ?»

Če že morate na vsak način z doma, dasi le za vogal v trgovino, glejte, da pritečete domov brez sape in prihitite še v klobuku in s torbo v roki k moževi postelji ter ga boječe vprašate: «Se ti ni nič zgodilo medtem, ko me ni bilo doma?» — To bolni gospod mož zelo rad vidi.

PLETENA ČEPICA.

(Slika H 6952.)

Potrebujemo: 50 g tanke bele volne, nekaj modre volne za čop, 5 primernih pletenk in primerno kvačko.

Začnemo na spodnjem robu in pletemo v krogih. Nasnujemo 160 petelj in jih enakomerno razdelimo na 4 pletenke.

1. krog: 1 desna petlja, potem vedno izmenoma po 2 levi petlji in po 2 desni petlji, na koncu še ena desna petlja.

2. krog: Izmenoma po 2 desni petlji in po 2 levi petlji (tako pride nad prvo levo petljo prejšnjega kroga sedaj desna petlja in nad prvo desno petljo prejšnjega kroga naredimo zdaj levo petljo). Ti dve vrsti izmenoma ponavljamo do tridesetega kroga (približno 6½ cm višine). Nato sledi 8 krogov levih petelj, potem pa začnemo vzorec oglavja.

Prve štiri kroge delamo: 2 levi petlji, 36 petelj desno, 2 levi petlji (to je mišljeno za 1 pletenko).

V naslednjem krogu pletemo: 2 levi petlji, 17 desnih petelj, 2 levi petlji, 17 desnih petelj, 2 levi petlji.

V prihodnjem (6.) krogu delamo: 2 levi petlji, 16 desnih, 4 leve petlje, 16 desnih, 2 levi petlji.

V sedmem krogu skupino levih petelj še enkrat razširimo na vsaki strani za 1 petljo, poleg tega pa prvi in zadnji dve petlji od 36 petelj skupaj ppletemo. V tem krogu pletemo z vsako pletenko: 2 levi petlji, 1 petljo snamemo in jo prevlečemo čez drugo desno popleteno petljo, 13 desnih petelj, 6 levih petelj, 13 desnih petelj, 2 petlji desno hkrati popletemo, 2 levi petlji.

8. krog: 2 levi petlji, 13 desnih petelj, 8 levih petelj, 13 desnih petelj, 2 levi petlji.

9. krog: 2 levi petlji, 1 petljo prevlečeno snamemo, 11 desnih petelj, 8 levih petelj, 11 desnih petelj, 2 desno hkrati popletemo, 2 levi petlji.

10. krog: 2 petlji levo, 13 desnih petelj, 6 levih petelj, 13 desnih petelj, 2 levi petlji.

11. krog: 2 levi petlji, 1 petljo prevlečeno snamemo, 12 desnih petelj, 4 leve petlje, 12 desnih petelj, 2 desno skupaj popletemo, 2 levi petlji.

12. krog: 2 levi petlji, 14 desnih petelj, 2 levi petlji, 14 desnih petelj, 2 levi petlji.

13. krog: 2 levi petlji, 1 petljo prevlečeno snamemo, 26 desnih petelj, 2 desno skupaj popletemo, 2 levi petlji.

14. krog: 2 levi petlji, 28 desnih petelj, 2 levi petlji.

Kakor 13. in 14. krog delamo dalje; tako se nam v vsaki drugi vrsti zmanjša število petelj na vsaki pletenki za 2 petlji.

To ponavljamo tako dolgo, da nam ostane med levimi petljami samo 8 desnih petelj. V naslednjem krogu poleg stranskih sne-manj popletemo hkrati še tretjo in četrto, peto in šesto desno petljo. Ko sta nazadnje samo 2 desni petlji med levimi, sledi 8 krogov samih desnih petelj, potem pa vse petlje zazankamo, nit odrežemo in zašijemo.

Iz bele volne skvačkamo obroček iz šestih zračnih petelj in v ta obroček naredimo 16 stebričkov, krog sklenemo in to prišijemo na zgornji del čepice, kjer smo zazankali.

Čop naredimo iz modre volne. Skvačkamo 4 zračne petlje, ki jih gostoverižno sklenemo v obroček in v ta obroček naredimo 12 stebričkov. Naredimo še tri kroge gostih petelj, končno pa še 1 krog: izmenoma po 1 gosto petljo in 50 zračnih petelj. Nazadnje nit zašijemo in prišijemo čop na vrh čepice.

PLETENE DAMSKE ROKAVICE.

(Slika H 6952.)

Potrebujemo: 40 gramov modre srednje debele volne, 30 gramov bele nekoliko debelejšee volne, 2 primerni pletenki in primerno kvačko.

Te rokavice pletemo v rebrastem vzorcu iz bele in modre volne, in sicer je dlan iz modre, hrbet pa iz bele volne. Ker je bela volna debelejša od modre, naredimo za hrbt-ni del manj vrst ko za dlan.

Najprej naredimo zunanjo stran. Začnemo na gornjem robu.

Nasnujemo 25 petelj, ki jih desno popletemo, potem pa začnemo vzorec. Delamo v vrstah sem in tja.

1. vrsta: prvo petljo snamemo, 1 leva petlja, potem petkrat po 2 desni petlji in po 2 levi petlji, še 2 desni petlji in krajno petljo levo.

2. vrsta: (nazajgrede) prvo petljo snamemo, 1 desna petlja, potem izmenoma petkrat po 2 levi in 2 desni petlji, 2 levi petlji, krajno petljo levo.

Prvo in drugo vrsto ponovimo še 12 krat. V naslednji vrsti, to je v

27. vrsti: (prve desne vrste ne štejemo) popletemo samo 21 petelj, ostale štiri petlje naberemo na nit (kasneje jih bomo rabili za palec). Na 21 petelj pletemo dalje v vrstah sem in tja do vštete 56. vrste.

57. vrsta: najprej popletemo samo prve 4 petlje, potem vzamemo na pletenko prečno nit med četrto in peto petljo, to in naslednjo petljo popletemo levo. Ostalih 16 petelj naberemo na posebno nit, iz onih 16 petelj pa pletemo v vzorcu dalje mezinec. Ko imamo 24 vrst, zazankamo. Da je oblika lepo zaokrožena, prvi in zadnji dve petlji hkrati popletemo, ko zazankamo. Nit odrežemo in zadelamo.

Sedaj naberemo na pletenko spet onih 16 petelj in pletemo 6 vrst. Nato delamo prstane-c, za katerega vzamemo 5 petelj, prečno nit in naslednjo petljo (imamo torej 7 petelj). Delamo 26 vrst, potem pa zopet zazankamo, robove lepo zaokrožimo.

Zadnjo petljo prstanca naberemo še enkrat na pletenko, zraven vzamemo še 4 naslednje petlje, prečno nit in še eno petljo. Na teh 7 petelj pletemo sredinec, in sicer 30 vrst visoko, potem pa kakor prejšnje zazankamo.

Za kazalec vzamemo na pletenko prečno nit pred prvo petljo, to petljo, naslednjo prečno nit in ostale 4 petlje. Pletemo 28 vrst, potem zazankamo.

Nazadnje naredimo še palec, ko nabiramo petlje, vzamemo tudi prečno nit po prvi petlji. Za palec pletemo 40 vrst in zazankamo.

Za dlan nasnujemo 24 petelj iz modre volne. V 1. vrsti delamo same leve petlje, v drugi vrsti pa same desne petlje. Na pravi strani so same desne petlje. Od 10. vrste dalje v treh vrstah na levem robu snemamo po 1 petljo, da imamo potem samo 21 petelj. V tej širini pletemo do palca (vštevši 30. vrsto).

31. vrsta: 2 desni petlji, prečno nit levo popletemo, vse druge petlje desno.

32. vrsta: same leve petlje.

33. vrsta: 3 desne petlje, prečno nit levo popletemo, ostale petlje desno.

Nazajgrede (narobna stran) zopet same leve petlje. Na ta način dovezemamo v vsaki vrsti na pravi strani na istem mestu; tako se število petelj za palec vedno veča. Ko naredimo 51 vrsto, naberemo na nit petlje za palec do všteti levo petljo. Nazajgrede pa pletemo levo 19 petelj. Na koncu te vrste nasnujemo 7 petelj in delamo torej čez 26 petelj 16 krat sem in tja.

V naslednji (69. vrsti) popletemo samo 20 petelj, ostalih 6 petelj pa naberemo na posebno nit, potem pa pletemo nad temi 20 petljami še petkrat sem in tja.

V 75. vrsti razdelimo petlje za prste, in sicer: prvih sedem petelj za kazalec, 7 naslednjih petelj za sredinec in ostalih 6 petelj za prstanec. Ko popletemo prvih sedem petelj za kazalec, naredimo iz sedme petlje dve petlji (zadnjo petljo popletemo enkrat desno in drugič desno-zasukano). Za kazalec naredimo 26 vrst, v naslednjih 2 vrstah popletemo prvi in zadnji dve petlji hkrati, ostale petlje pa potem zazankamo.

Za sredinec naredimo v prvi vrsti iz prve in zadnje petlje po 2 petlji, potem pa delamo čez teh 9 petelj v celem 30 vrst. V 31. in 32. vrsti na začetku in na koncu vrste snemamo, potem pa zazankamo. Tudi pri prstancu naredimo iz 1. in zadnje petlje po 2 petlji. Ko imamo 24 vrst, snemamo in zazankamo.

Zdaj naberemo petlje za mezinec, tudi tu naredimo iz 1. petlje 2 petlji. Pletemo 20 vrst, potem snemamo in zazankamo.

Končno naberemo petlje za palec. Na oni strani, kjer smo dovezemali, nasnujemo še 6 petelj in pletemo na 19 petelj 6 vrst. V naslednjih vrstah, na oni strani, kjer smo nasnuili 6 petelj, 8krat v vsaki drugi vrsti 2 petlji hkrati popletemo, tako da imamo v 22. vrsti samo 11 petelj. V vsaki drugi naslednji vrsti na obeh straneh snemamo, dokler nam ne ostane še 5 petelj, ki jih potem snemamo in zazankamo.

Sedaj naberemo na pletenko onih 6 nasnutih petelj in še 6 v nasprotni smeri, za srednjo petljo vzamemo prečno nit (na pletenki imamo 15 petelj). Na teh 15 petelj pletemo klinasto obliko. V vsaki peti vrsti popletemo srednje tri petlje hkrati. Ko imamo na pletenki še samo 5 petelj, končamo.

Tako končana dela položimo drugo na drugo in ju spnemo z bucikami. Oba dela skvačkamo skupaj z modro volno. Delamo izmenoma po 1 gosto petljo v krajno petljo zgornjega in spodnjega dela in po 1 zračno petljo.

Ob stranskem robu (kjer je mezinec) pustimo 2½ cm dolg razporek. Hkrati obrobo-timo tudi zgornji rob izmenoma s po 1 gosto petljo in po 2 zračnima petljama.

Levo rokavico delamo enako, le petlje za prste razdelimo v nasprotnem redu. Prav tako dovezemamo in snemamo obratno.

Opis «Ultra» se dobi pod H 6952 in stane 7 dinarjev.

CVETJE IZ KLOBUČEVINE.

(Slika H 6900.)

Nagelj.

Za nagelj urežemo iz svetlobarvne klobučevine tri neenakomerno nazobčane kroge. Največji v premeru 11 cm, srednji 10 cm in najmanjši 9 cm. Prav na sredini zarezemo te kroge v dolžini ½ cm. Potrebujemo še 2 lista, ki ju izrežemo iz modrozelenih klobučevine. Na spodnjem koncu je list 1½ cm širok, proti vrhu pa je vedno ožji (cela višina je 10 cm). Enake barve je tudi čaša, ki jo primerno prikrojimo. Za prašnike potrebujemo 2 cm × 3,5 cm velik pravokotnik bele klobučevine, katero na enem koncu 2½ cm globoko drobnorezemo. Še pestič iz svetlozelenih klobučevine in 12 cm dolg in 2½ cm širok pecelj iz modrozelenih klobučevine, pa lahko pričnemo sestavljati.

Najprej ovijemo prašnike okrog pestiča in spodaj vse skupaj sešijemo. Nato potegnemo prašnike skozi vse tri kroge (kjer smo jih v sredi zarezali). Najmanjši krog po potrebi nagubamo in zopet vse spodaj sešijemo. Po-

tem zvijemo progo za pecelj ter zašijemo in pritrdimo na cvet. Na spodnji strani cveta pritrdimo čašo, tako da pokrijemo mesto, kjer je pritrjen pecelj na cvet. Končno prišijemo še liste, prvega 3½ cm pod čašo, drugega pa 3½ cm pod tem listom na nasprotno stran stebila.

Krizanteme.

Ker je šopek iz dveh krizantem, naredimo eno rumeno, drugo pa rjavo.

Najprej pripravimo prašnike. Zanje vzamemo 8 cm dolgo in 1 cm široko progo, ki jo na gosto zarežemo, in sicer ½ cm globoko. Za vsak cvet potrebujemo 3 barve prašnikov, in to: rumene, svetlozelene in modrozeleno. Za čašo izrežemo v premeru 3 cm velik krog iz modrozeleno klobučevine. V sredini tega kroga izrežemo ½ cm veliko odprtino. Od vsake barve izrežemo 105 cvetnih listov. To naredimo najlaže, ako iz 5½ cm široke proge prirezujemo enkrat od ene, drugič od druge strani, na enem koncu 7 mm, na drugem pa 2 mm široke liste. Liste izrežemo iz modrozeleno klobučevine. Ko imamo vse oblike pripravljene, začnemo cvet sestavljati.

Najprej zvijemo rumene prašnike, okrog teh ovijemo svetlozelene in nazadnje modrozeleno ter vse na spodnji strani sešijemo. Nato naberemo na močno nit (lahko vzamemo dvojno nit) cvetne liste, in sicer vbada- mo na širši strani dober mm od roba in pridemo spet na pravo stran s šivanko 5 mm od tega mesta. Ko smo nabrale vse cvetne liste (približno 105), jih polžasto ovijamo okrog že pripravljenih prašnikov in jih spodaj dobro zašijemo. Potem vzamemo za vsak cvet 10 cm dolgo žico, ki jo polžasto ovijemo z modrozeleno klobučevino, katero smo posevno ukrojile. Na spodnji strani pecelj lepo zadalamo, na zgornji pa prišijemo k cvetu. Skozi srednjo odprtino na čaši potegnemo pecelj in lepo pritrdimo čašo z vbodi, moramo jo pa sami čedno oblikovati.

Končno prišijemo na pecelj še list iz modrozeleno klobučevine, ki ga na zgornji polovici na vsaki strani 2 krat zarežemo.

Anemone.

Za prašnike vsakega cveta je treba 7½ cm 1.2 cm široke proge svetlozelene klobučevine, ki jo 6 mm globoko zarežemo; prav tako pripravimo za vsak cvet še prašnike svetlo- modre barve. Ta proga pa naj bo 10 cm dolga in 1.2 cm široka. Dalje izrežemo za vsak cvet iz svetlozeleno, rdeče ali modre klobučevine po 12 cvetnih listov, ki naj bodo 3½ cm visoki, širina spodaj (kjer jih prišijemo) pa naj bo ½ cm.

Potrebujemo še tri 6½ cm dolge svetlo- zelene liste, čašo (v premeru 22 mm) in pecelj. Za pecelj vzamemo 9½ cm dolgo in 1 cm široko progo svetlozelene klobučevine, ki jo zašijemo kakor cevko, skozi pa potegnemo tanko žico, ki jo na koncih zapognemo in pritrdimo.

Sedaj začnemo sestavljati cvet. Najprej zvijemo skupaj svetle prašnike, okrog teh pa še svetlozelene in jih spodaj dobro zašijemo.

Okrog prašnikov prišijemo enakomerno razvrščene cvetne liste, in sicer 6, drugih 6 iste barve pa v vmesne prostore. Prišijemo še pecelj in čašo, ki jo potegnemo po pečlu do cveta, kjer jo dobro prišijemo. Takoj pod cvetom prišijemo še svetlozelen list. Tri cve- te združimo v šopek.

Opis «Ultra» z risbo lahko naročite pod H 6900 za 7 dinarjev.

KVAČKAN KLOBUK, OKRAŠEN Z BARŽU- NASTIM TRAKOM.

(Slika H 7020.)

Potrebujemo: 125 g slami podobnega tvo- riva, ličja (rafije) modre barve, primerno kvačko, tanko žico, trdo platno ali trdo gazo za obliko, 2 m baržunastega, 1 cm širokega traka in 35 cm prožnega traka.

Najprej naredimo osnovno obliko iz trde- ga platna ali trde gaze. Ker pa je za to po- trebno že precej vaje in spretnosti, je naj- boljše, da nam to osnovno obliko naredi mo- distinja.

Po tej osnovni obliki začnemo delati naj- prej oglavje. Kvačkamo precej trdo, in sicer same goste petlje.

Skvačkamo 5 zračnih petelj in jih skle- nemo v obroček.

1. krog: Naredimo 8 gostih petelj v obro- ček.

2. krog: Po dve gosti petlji v vsako petljo prejšnjega kroga, vbada- mo vedno samo v notranji vodoravni člen petlje.

3. krog: Naredimo 1 gosto petljo v prvo petljo prejšnje vrste, 2 gosti v naslednjo petljo; to še sedemkrat ponovimo.

4. krog: Kvačkamo izmenoma po dve go- sti petlji v naslednji dve in po dve gosti v sledečo petljo.

Na ta način neenakomerno dovezemamo (po 2 in po 1 petljo) in nadaljujemo z delom. Od časa do časa polagamo kvačkanje na obliko iz trdega platna. Pri zadnji vrsti (pri- bližno 7 cm v premeru) primemo obenem še tanko žico, enako tudi na koncu one vrste, kjer je prvi zgornji trak (glej sliko!). Nato pa začnemo precej dovezemati. Dovezemamo pravilno porazdelimo, da dobimo lepo izbo- čeno obliko (glej klobuk na sliki). Z delom nadaljujemo tako dolgo, da dobimo potreb- no spodnjo širino klobuka. Pri zadnji vrsti zopet vdalamo tanko žico. Zdaj pa začnemo delati okraje. Delo obrnemo, da je prava stran okrajev k obrazu. V prvih vrstah pre- cej dovezemamo, potem pa ne več. Za nazaj zavijani rob delamo nekaj vrst, ne da bi dovezemali, pri zadnji vrsti spet vdalamo žico. Ko je klobuk narejen, ga lepo obliku- jemo in ga skrbno navlažimo z vodotopnim steklom (dobimo ga v vsaki drogeriji), da postane primerno trd.

Slednjič klobuk še okrasimo s trakom.

Navodilo «Ultra» z risbo dobite pod H 7020 za 7 dinarjev.

KVAČKANA ČEPICA, OKRAŠENA S ŠOP- KOM VIJOLIC.

(Slika H 7021.)

Potrebujemo: približno 100 gr slami po- dobnega tvoriva ali pa ličja (rafije), nekaj kvačkanca št. 10 iste barve, 2 primerni kvač- ki, tanko žico, šopek cvetja, trdo platno ali trdo gazo za obliko.

Najprej naredimo osnovno obliko iz trde- ga platna ali trde gaze. Najbolje je, da nam to obliko naredi modistka.

Sprednji del kvačkamo iz slami podob- nega tvoriva in delamo same goste petlje. Zadnji mrežasti del je iz lokov zračnih pe- telj; za ta del uporabimo kvačkanec. Za zaključek tega dela naredimo še 3 vrste go- stih petelj iz enakega tvoriva, iz kakršnega je sprednji del.

Skvačkamo 5 zračnih petelj, ki jih skle- nemo v obroček, potem pa delamo dalje v krogih.

1. krog: 8 gostih petelj v obroček.

2. krog: po 2 gosti petlji v vsako petljo prejšnjega kroga (vbada- mo samo v notranji vodoravni člen).

3. krog: osemkrat izmenoma po 1 gosto petljo v naslednjo petljo in po 2 gosti v sledečo petljo prejšnjega kroga.

4. krog: osemkrat izmenoma po 2 gosti petlji v naslednji dve petlji in po 2 gosti petlji v sledečo petljo.

Na ta način neenakomerno dovezemamo (po 2 in po 1 petljo) in nadaljujemo z delom. Med delom kvačkanje večkrat polo- žimo na trdo obliko. Ta del ima obliko okrogle plošče. V zadnji vrsti, torej ko do- sežemo zunanji obseg čepice (v premeru približno 18 cm), vdalamo v rob tanko žico. Nadaljujemo z delom in preidemo na robni del. Glede na obliko sprednje polovice spre- daj snemamo, zadaj pa delamo ravno. Za vsako snemanje preskočimo po eno petljo prejšnje vrste. V zadnjih treh vrstah zad- nje polovice spet nekajkrat dovezemamo, ker se ta del tu nekoliko razširi (dovzemanje lepo porazdelimo). V zadnji vrsti spet vdalamo tanko žico. Naposled skvačkamo še eno vrsto gostih petelj okrog zgornjega zgiba čepice.

Mrežasti del delamo iz kvačkanca. Kvač- kamo v vrstah sem in tja, in to na zadnji polovici čepice.

1. vrsta: 1 gosta petlja v rob, pri tem pa primemo samo žico (za členom petlje), po- tem izmenoma po 10 zračnih petelj in po 1 gosto petljo okrog žice. Vbada- mo približno za vsako tretjo petljo, v sredini nazaj pa za vsako drugo petljo.

2. vrsta: Naredimo 4 zračne petlje, obr- nemo, 1 gosta petlja v sredo naslednjega loka, potem izmenoma po 10 zračnih petelj in po 1 gosta petlja v naslednji lok.

Na ta način nadaljujemo v začetku in na koncu vrste vrsto skrajšamo za ½ loka. Za zaključek tega dela naredimo še tri vrste gostih petelj iz enakega tvoriva, iz kakrš- nega je sprednji del čepice. V prvi vrsti teh gostih petelj vdalamo spet žico. To vrsto delamo krog vsega roba čepice, potem sledi 1 vrsta samo okrog mrežaste oblike in na- posled še ena vrsta okrog in okrog.

Nazadnje prišijemo še šopek vijolic (glej sliko!).

Navodilo «Ultra» s sliko dobite pod H 7021 za 7 dinarjev.

KVAČKANE DAMSKE ROKAVICE.

(Slika H 6869.)

Potrebujemo: 30 g tanke rjavkastobe- le umetne svile za kvačkanje in primerno kvačko.

Kvačkamo tako, da meri 1 vrsta 4 mm v višino. Najprej naredimo levo rokavico. Začnemo na koncu sredinca.

Skvačkamo 4 zračne petlje in jih skle- nemo v obroček. Naredimo 3 zračne petlje, 20 stebričkov v obroček, krog sklenemo z verižno petljo v tretjo zračno petljo.

2. krog: 5 zračnih petelj, 1 stebriček v na- slednji stebriček prejšnjega kroga, potem * 2 zračni petlji, 1 stebriček preskočimo in naredimo 1 stebriček v tretji stebriček prejšnjega kroga, 2 zračni petlji, 1 stebri- ček v naslednji stebriček. Od znaka * še petkrat ponovimo, nato naredimo še 2 zračni petlji in takoj preidemo v tretji krog na ta način, da naredimo 2 stebrička, ki ju ločimo z dvema zračnima petljama okrog onih pe- tih zračnih petelj, v začetku prejšnjega kroga. «Skupino stebričkov» bomo imeno- vali v nadaljnjem popisu 2 stebrička, med katerima sta 2 zračni petlji (stebriček, 2 zračni petlji, 1 stebriček). Te skupine so vedno druga nad drugo, vmes pa sta tudi po 2 zračni petlji.

Pravkar začetni tretji krog delamo torej: 2 zračni petlji, 1 skupina stebričkov okrog zračnih petelj naslednje skupine prejšnjega kroga. (To se natanko vidi tudi na sliki.) Krogov ne sklenemo, temveč preidemo ved- no kar v naslednji krog, ko naredimo zad- nji 2 zračni petlji, skvačkamo takoj eno skupino stebričkov na prvo skupino prejš- njega kroga. Da vemo, kdaj smo prišli na- okrog, zaznamujemo to prvo skupino z bar- vasto nitjo. Do všteteja 16. kroga imamo v krogu po 7 skupin stebričkov.

17. krog: 6 skupin kakor navadno, vmes po 2 zračni petlji, potem 2 zračni petlji, 1 skupina stebričkov okrog naslednjih dveh zračnih petelj, 2 zračni petlji, 1 skupina stebričkov v naslednjo skupino, 2 zračni petlji.

18. krog: 1 skupina stebričkov, dve zračni petlji, 1 skupina stebričkov, 2 zračni petlji, kakor navadno, nato naredimo 3 stebričke (med katerimi sta po 2 zračni petlji) v na- slednjo spodnjo skupino stebričkov, potem spet petkrat izmenoma po 2 zračni petlji in po eno skupino stebričkov, slednjič 2 zračni petlji in začnemo

19. krog: 1 skupina stebričkov, 2 zračni petlji, 1 skupina stebričkov, 2 zračni petlji kakor navadno, potem pa 1 skupina stebrič- kov okrog zračnih petelj za prvim stebrič- kom, 2 zračni petlji in 1 skupina stebričkov za drugim stebričkom od onih treh stebrič- kov v prejšnjem krogu. Potem še trikrat po 2 zračni petlji in po 1 skupina stebričkov v naslednje skupine, še 2 zračni petlji in go-

stoverižna petlja v naslednjo skupino stebričkov. Nato nit odtrgamo in zašijemo. Za prstanec skvačkamo 4 zračne petlje in jih sklenemo v obroček. Nato naredimo 3 zračne petlje in 17 stebričkov v obroček, krog sklenemo. Sledi 5 zračnih petelj, 1 stebriček v naslednji stebriček prejšnjega kroga, + 2 zračni petlji, 1 stebriček preskočimo in naredimo 1 stebriček v tretji stebriček prejšnjega kroga, 2 zračni petlji, 1 stebriček v naslednji stebriček. Od znaka + še štirikrat ponovimo, potem napravimo 2 zračni petlji in pridemo v tretji krog. Nadaljujemo kakor pri sredincu, samo da imamo tu 6 skupin stebričkov v krogu. Delamo do vštete 14. kroga.

15. krog: Naredimo 3 stebričke v prvo skupino prejšnjega kroga, med vsakim stebričkom pa skvačkamo po 2 zračni petlji, potem pa nadaljujemo kakor navadno izmenoma po 2 zračni petlji in po 1 skupino stebričkov.

16. krog: Napravimo prvo skupino stebričkov okrog zračnih petelj za prvim stebričkom, drugo skupino pa okrog zračnih petelj za drugim stebričkom (od onih treh stebričkov v začetku 15. kroga), vmes na skvačkamo kakor navadno po 2 zračni petlji.

17. krog: v njem je 7 skupin stebričkov. V 18. krogu naredimo samo eno skupino stebričkov, 2 zračni petlji in 1 navadni stebriček v naslednjo skupino, nato nit odrežemo.

Zdaj začnemo mezinec, ki ga delamo do vštete 12. kroga po opisu za prstanec.

13. krog: 4 skupine stebričkov z vmesnimi zračnimi petljami, nato 2 zračni petlji, 3 stebrički (med vsakim po 2 zračni petlji) v naslednjo skupino stebričkov, 2 zračni petlji, 1 skupina stebričkov, 2 zračni petlji, in pridemo v

14. krog: 4 skupine stebričkov z vmesnimi zračnimi petljami, 2 zračni petlji, 1 skupina stebričkov okrog zračnih petelj za prvim stebričkom, 2 zračni petlji, 1 skupina stebričkov za drugim stebričkom (od treh stebričkov prejšnjega kroga), potem ta krog nadaljujemo kakor navadno. V 15. krogu naredimo še prvo skupino nad dovzemanjem, 2 zračni petlji in 1 gostoverižno petljo okrog naslednjih zračnih petelj. Potem pa nit odrežemo in zašijemo.

Palec začnemo in delamo do vštete 10. vrste po opisu sredinca.

11. krog: 1 skupina stebričkov v prvo skupino prejšnjega kroga, 2 zračni petlji, 3 stebrički (med vsakim po 2 zračni petlji) v naslednjo skupino, petkrat po 2 zračni petlji in po 1 skupina stebričkov v vsako naslednjo spodnjo skupino, 2 zračni petlji.

12. krog: 1 skupina stebričkov, 2 zračni petlji, 1 skupina stebričkov okrog zračnih petelj za prvim in 1 skupina za drugim stebričkom (od onih treh stebričkov prejšnjega kroga), med vsako teh skupin pa skvačkamo 2 zračni petlji. Nato spet petkrat izmenoma po 2 zračni petlji in po 1 skupina stebričkov, 2 zračni petlji.

13. krog: 1 skupina stebričkov, 2 zračni petlji, 1 skupina stebričkov, 2 zračni petlji, 1 stebriček okrog naslednjih dveh zračnih petelj, 2 zračni petlji, spet 1 skupina stebričkov v naslednjo skupino stebričkov, potem pa nadaljujemo kakor običajno.

14. krog: 1 skupina stebričkov, 2 zračni petlji, 1 skupina stebričkov, 2 zračni petlji, 1 skupina stebričkov v stebriček prejšnjega kroga in potem dalje kakor navadno.

15. krog: 1 skupina stebričkov, 2 zračni petlji, 1 skupina stebričkov, 2 zračni petlji in 1 gostoverižna petlja v naslednjo skupino. Nato nit odrežemo in zašijemo.

Kazalec začnemo in delamo po opisu za sredinec, naredimo 17 vrst, v vsaki po 7 skupin stebričkov.

18. krog: Delamo do vštete 6. skupine stebričkov, 2 zračni petlji, potem pa prikvačkamo še sredinec, katerega obrnemo tako, da je na levem robu prsta oni del, kjer je sredinec zadelan. Naredimo po en stebriček okrog naslednjih zračnih petelj

kazalca in okrog zračnih petelj pred tretjo (če štejejo od zadaj) skupino stebričkov sredinca in oba hkratu zazankamo. Sledi: 2 zračni petlji, po 1 skupina v naslednje tri skupine sredinca (vmes vedno po 2 zračni petlji). Po tretji skupini stebričkov 2 zračni petlji in prikvačkamo še prstanec. Naredimo po 1 stebriček okrog naslednjih zračnih petelj sredinca in v ono skupino pri prstancu, v katero smo napravili zadnji stebriček, ter oba hkratu zazankamo. Potem kvačkamo 6 skupin stebričkov na naslednje skupine prstanca, nato 2 zračni petlji, po 1 stebriček okrog naslednjih zračnih petelj prstanca in v ono skupino sredinca, v katero smo naredili zadnjo gostoverižno petljo. Sledita 2 zračni petlji, 4 skupine stebričkov nad skupine sredinca (vmes vedno po 2 zračni petlji), 2 zračni petlji, po 1 stebriček v naslednjo skupino in pri kazalcu v naslednjo skupino za priključkom na nasprotni strani, oba stebrička moramo hkratu zazankati, 2 zračni petlji. Potem kvačkamo 6 skupin stebričkov (z dvema vmesnima zračnima petljama), potem 1 zračno petljo, 1 stebriček na oba hkrati zazankana stebrička, 1 zračno petljo, 3 skupine stebričkov (z dvema vmesnima zračnima petljama), 1 zračno petljo, 1 stebriček na hkrati zazankana stebrička, 1 zračno petljo, 6 skupin stebričkov (z dvema vmesnima zračnima petljama), 1 zračno petljo, 1 stebriček na hkrati zazankana stebrička, 4 skupine stebričkov (z dvema vmesnima zračnima petljama), 1 zračno petljo, 1 stebriček na hkrati zazankana stebrička, 1 zračno petljo. Na naslednjih 11 skupin prejšnjega kroga napravimo po 1 skupino stebričkov (z 2 vmesnima zračnima petljama), posamezne stebričke pa preskočimo. Sledita 2 zračni petlji, 3 stebrički (vmes po 2 zračni petlji) v naslednjo skupino, 2 zračni petlji, potem po 1 skupina stebričkov v naslednjih 7 skupin (z 2 vmesnima zračnima petljama). Tudi tu posamezne stebričke preskočimo. Ko naredimo še 2 zračni petlji, smo spet na začetku kroga, ki si ga zaznamujemo z barvasto nitjo. Kvačkamo 11 skupin stebričkov z dvema vmesnima zračnima petljama, 2 zračni petlji, 1 skupino stebričkov okrog zračnih petelj za prvim stebričkom, 2 zračni petlji in po en stebriček okrog zračnih petelj za drugim stebričkom (od onih treh stebričkov prejšnjega kroga) in okrog zračnih petelj na mezincu, v katere smo naredili zadnjo gostoverižno petljo. Potem 1 stebriček v naslednjo skupino mezinca, 2 zračni petlji, 6 skupin stebričkov z vmesnima zračnima petljama, 1 zračna petlja, po 1 stebriček okrog naslednjih zračnih petelj in okrog prvih prostih vmesnih zračnih petelj prstanca, ta dva stebrička hkrati zazankamo, 1 zračna petlja, nato pa delamo dalje skupine stebričkov z vmesnima zračnima petljama. V naslednjem krogu naredimo nad hkrati zazankanima stebričkoma 1 stebriček, pred in za tem stebričkom pa skvačkamo po 1 zračno petljo. V naslednjem krogu ta stebriček preskočimo in skvačkamo na tem mestu le 2 zračni petlji. Od onega mesta, ki smo ga zaznamovali z barvasto nitjo, delamo (vštevši eno vrsto) 10 krogov.

11. krog: 3 skupine stebričkov z vmesnima zračnima petljama, 2 zračni petlji, po 1 stebriček okrog naslednjih zračnih petelj kazalca in okrog dveh vmesnih zračnih petelj na palcu za ono skupino, v katero smo naredili zadnjo gostoverižno petljo pri palcu, oba stebrička hkrati zazankamo, 2 zračni petlji, 8 skupin stebričkov z dvema vmesnima zračnima petljama napravimo na palec, 2 zračni petlji, po 1 stebriček v naslednjo skupino in še v naslednjo skupino dlani, zdaj oba stebrička hkrati zazankamo, 2 zračni petlji in do konca kroga delamo kakor vedno skupine stebričkov z vmesnima zračnima petljama.

12. krog: Kvačkamo prav tako skupine stebričkov z vmesnima zračnima petljama. Nad hkrati zazankanima stebričkoma naredimo samo po 1 stebriček, pred in za njim pa po 1 zračno petljo.

13. krog: 3 skupine stebričkov (vmes po 2 zračni petlji), 1 zračna petlja, spodnji stebriček preskočimo in napravimo takoj v naslednjo skupino 1 skupino stebričkov, 2 zračni petlji, 6 skupin stebričkov (vmes po 2 zračni petlji), 2 zračni petlji, po 1 stebriček v naslednjo skupino in v skupino za posameznim stebričkom in oba hkratu zazankamo. Nato krog nadaljujemo do konca.

14. krog: Dvakrat po 1 skupino stebričkov (vmes po 2 zračni petlji) v naslednji skupini, 2 zračni petlji, potem po 1 stebriček v naslednji dve skupini in oba hkrati zazankamo, 6 skupin stebričkov (vmes po 2 zračni petlji), nato 1 stebriček v spodnji skupaj skvačkani stebriček, 1 skupina v naslednjo skupino, in krog nadaljujemo do konca.

15. krog: Dvakrat po ena skupina (vmes po 2 zračni petlji), 2 zračni petlji, 1 skupina stebričkov med hkrati zazankana stebrička prejšnjega kroga, 2 zračni petlji, spodnji stebriček preskočimo in naredimo 1 skupino stebričkov takoj v naslednjo skupino, krog nadaljujemo do konca.

16. krog: 8 skupin stebričkov (vmes po 2 zračni petlji), 2 zračni petlji, po 1 stebriček v naslednji dve skupini. Med stebričkoma skvačkamo eno zračno petljo. Krog nadaljujemo do konca.

17. krog: 8 skupin stebričkov (vmes po 2 zračni petlji), 1 zračna petlja, 1 stebriček okrog 1 zračne petlje med stebričkoma, 1 skupina stebričkov v naslednjo skupino. Potem navadno do konca.

18. krog: 8 skupin stebričkov (vmes po 2 zračni petlji), posamezen stebriček preskočimo in naredimo 1 skupino v naslednjo skupino stebričkov, do konca kroga kakor navadno.

19. krog: 7 skupin stebričkov (vmes po 2 zračni petlji), 2 zračni petlji, po 1 stebriček v obe naslednji skupini in oba hkrati zazankamo, 2 zračni petlji, krog nadaljujemo do konca.

20. krog: 7 skupin stebričkov (vmes po 2 zračni petlji), potem takoj 1 stebriček v hkrati zazankana stebrička, 1 skupina v naslednjo skupino, krog nadaljujemo do konca.

Zadnje tri kroge ponovimo še dvakrat, le da napravimo pri 22. in 23. krogu v začetku samo 6 skupin stebričkov, v 25. in 26. krogu pa po 5 skupin.

Od 27. do 37. kroga kvačkamo same skupine stebričkov (21), vmes kakor navadno 2 zračni petlji. Od 32. kroga dalje kvačkamo rahlo, da je rob rokavice nekoliko zvonast.

38. krog: Kvačkamo kakor doslej, samo da ima vsaka skupina po 3 stebričke (vmes sta po 2 zračni petlji).

39. krog: Po 1 skupina stebričkov okrog prvih in okrog drugih zračnih petelj vsake skupine (te skupine imajo samo 2 stebrička), vmes vedno po 2 zračni petlji.

40. krog: Okrog vsakega loka po 1 gosta petlja, vmes pa po 3 zračne petlje.

41. krog: Okrog vsakega loka zračnih petelj po 1 gosta petlja, vmes pa po 4 zračne petlje.

Potem pa obkvačkamo 36. krog, in sicer delamo izmenoma po 1 gosto petljo v vsako skupino stebričkov in po 7 zračnih petelj. Ko ta krog sklenemo, kvačkamo gostoverižne petlje (kvačko vbodemo v člen verižne petlje, ovijemo in prevedemo nit skozi verižno petljo in skozi zanko na kvački, vse hkrati) do tretje petlje prvega loka, 4 zračne petlje, 2 dvojna stebrička okrog istega loka, 4 zračne petlje, 3 dvojne stebričke v naslednji lok; to delamo do konca kroga.

3. krog: Gostoverižne petlje skvačkamo nazaj do srede zadnjega loka, potem delamo izmenoma po 7 zračnih petelj in po 1 gosto petljo okrog vsakega loka.

4. krog: Kakor tretji krog. Desno rokavico kvačkamo prav tako, le snemamo in dovzemamo obratno kakor pri levi rokavici.

Opis «Ultra» dobite pod H 6869 za 7 din.

TRIKOTNA NAGLAVNA RUTA IN DAMSKE ROKAVICE.

(Slika H 7089.)

To ruto lahko mrežimo ali kvačkamo. Pri našamo opis za mreženje in kvačkanje.

Potrebujemo: barvasto tvorivo (primeroma za mreženje) v debelini kvačkanca št. 15, iglo za mreženje, deščico ali iglo z obsegom 1,4 cm, kvačko in 1,80 m svilenega, 3 cm širokega traka.

Ako želite to ruto mrežiti, pa še ne znate vrste ročnega dela, dobite navodilo za mreženje v knjigi «Za pridne roke», IV. del.

Mrežiti začnemo v voglu rute. Na koncu vsake vrste dovezemamo po eno zanko tako dolgo, da imamo v vrsti 11 zank (štejemo tudi končno zanko, ki smo jo v tej vrsti dovezli). V naslednji vrsti mrežimo čez 5 zank kakor navadno, potem sledi ena dvojna zanka (za to zanko nit popolnoma ovijemo okrog deščice) v sedmo zanko, 1 zanko torej preskočimo. Dalje delamo navadno do konca vrste. V naslednji vrsti spet naredimo 5 zank navadno, potem deščico izvlečemo in napravimo navadno zanko v dvojno zanko prejšnje vrste. Na ta način se je nova zanka povečala za polovico. Naslednjo zanko naredimo spet v višje ležečo zanko prejšnje vrste (vozlec mora biti ob mali zanki), potem deščico zopet izvlečemo in delamo vrsto kakor navadno dalje. Da je vrsta lepo ravna, lahko naberejo na deščico tudi prvih pet zank te vrste. Delamo dalje kakor navadno, ko pa pridemo v sredini vsake vrste do prve povečane zanke, navadne zanke snamemo z deščice in naredimo od začetka povečanih zank do konca vzorca posebej, spet te zanke snamemo in delamo do konca vrste. Vsakokrat, ko imamo med obema za polovico povečanima zankama po 7 navadnih zank, spet srednjo preskočimo in naredimo v naslednjo 1 dvojno zanko, za katero nit ovijemo enkrat okrog deščice, potem pa nadaljujemo kakor pri prejšnjem vzorcu. Na ta način nastanejo na ruti proge, ki so po tri kvadrate široke. Ko je ob strani 80 kvadratov, nehamo mrežiti.

Zdaj zganemo trak čez polovico in sešijemo oba roba z ometico. Isto napravimo tudi na drugi strani, obenem pa primemo tudi mrežo, in sicer prišijemo zanko v primerni razdalji z dvema ali tremi vbodi. Na obeh koncih trak v skladu s trikotnikom posevno odrežemo. Slednjič obe stranici mreže z gostimi petljami obkvačkamo.

Ista ruta kvačkana.

Potrebujemo: barvast kvačkanec št. 80, primerno kvačko, 1,80 m svilenega, 3 cm širokega traka v barvi kvačkanca.

Tudi to ruto začnemo v vogalu. Skvačkamo 27 zračnih petelj, ki jih sklenemo v obroček. Potem naredimo 19 zračnih petelj in 1 gosto petljo v obroček, 13 zračnih petelj in 1 trojni stebriček v štirinajsto veržno petljo (štejemo od tam, kjer je obroček sklenjen). Nato skvačkamo 19 zračnih petelj, obrnemo in napravimo 1 gosto petljo v lok iz trinajstih petelj, 13 zračnih petelj, 1 gosto petljo v naslednji lok, 13 zračnih petelj, 1 trojni stebriček v štirinajsto zračno petljo istega loka, spet naredimo 19 zračnih petelj, delo obrnemo in skvačkamo 1 gosto petljo v prvi lok, dvakrat po 13 zračnih petelj in vedno po 1 gosto petljo v naslednji lok, 13 zračnih petelj in 1 trojni stebriček v štirinajsto zračno petljo zadnjega loka. Tako delamo dalje; s tem se nam poveča vsaka vrsta za en lok. Ko imamo 9 lokov v vrsti, delamo naslednjo vrsto tako: 19 zračnih petelj in 1 gosta petlja v naslednji lok, potem trikrat po 13 zračnih petelj in po 1 gosta petlja v naslednji lok, nato 26 zračnih petelj, 1 lok preskočimo in naredimo 1 gosto petljo v naslednji lok, trikrat po 13 zračnih petelj in po 1 gosto petljo v vsak naslednji lok, 13 zračnih petelj, 1 trojni stebriček v štirinajsto zračno petljo zadnjega loka. Skvačkamo 19 zračnih petelj, obrnemo in naredimo 1 gosto petljo v prvi lok, trikrat po 13 zračnih petelj in po 1 gosto petljo v naslednji lok, 19 zračnih petelj, 1 gosto pet-

ljo v veliki lok, 19 zračnih petelj, 1 gosto petljo v naslednji mali lok, trikrat po 13 zračnih petelj in po 1 gosto petljo v vsak naslednji lok, 13 zračnih petelj, 1 trojni stebriček v štirinajsto zračno petljo zadnjega loka. Tako nadaljujemo in delamo za male navadne loke po 13 zračnih petelj, za velike loke po 26 zračnih petelj, za srednje loke pa po 19 zračnih petelj. V začetku vrste naredimo vselej po 19 zračnih petelj, na koncu vrste pa po 13 zračnih petelj in 1 trojni stebriček v štirinajsto zračno petljo zadnjega loka. Ko imamo med srednjimi loky iz devetnajstih zračnih petelj 7 navadnih lokov, spet srednjega preskočimo in napravimo lok iz 26 zračnih petelj. Tako nastanejo na ruti proge, ki so po tri kvadrate široke. Ko je ob stranskem robu 8) kvadratov, je ruta končana. Obe kratki stranici obkvačkamo, in sicer naredimo v vsak kvadrat po 6 gostih petelj, v vogalni kvadrat pa 9 gostih petelj. Kako prišijemo trak, je popisano v navodilu za mreženo ruto.

Navodilo «Ultra» z risbo dobite pod H 7089 za 7 dinarjev.

KVAČKANE DAMSKE ROKAVICE.

(Slika H 7089.)

Potrebujemo: svetlobarven kvačkanec, primeren za kvačkanje rokavic, nekaj preje kontrastne barve za rob v zapeljstvu in primerno kvačko.

Te rokavice začnemo na koncu prstov in kvačkamo v krogih. Delamo vsak prst zase, potem pa jih med seboj skvačkamo. Najprej naredimo levo rokavico. Začnemo jo na koncu palca.

Skvačkamo 5 zračnih petelj, ki jih sklenemo v obroček. Nato napravimo 3 zračne petlje in 15 stebričkov v obroček, krog sklenemo z gosto veržno petljo v tretjo zračno petljo.

2. krog: 4 zračne petlje, 2 stebrička v prvi stebriček, po 1 stebriček v naslednjih 6 stebričkov, 2 stebrička v naslednji stebriček, 1 zračna petlja, 2 stebrička v naslednji stebriček, po 1 stebriček v naslednjih pet stebričkov in 2 stebrička v zadnji stebriček, z gostoveržno petljo v tretjo zračno petljo sklenemo krog.

3. krog: 4 zračne petlje, 2 stebrička v prvi stebriček, po 1 stebriček v naslednjih osem stebričkov, 2 stebrička v naslednji stebriček, 1 zračna petlja, po 2 stebrička v prvi, tretji, šesti in deveti stebriček, v vse druge vmesne pa samo po 1 stebriček, krog sklenemo kakor navadno.

4. krog: 4 zračne petlje, po 1 stebriček v naslednjih 12 stebričkov, 1 zračna petlja, po 1 stebriček v naslednjih 13 stebričkov, krog sklenemo.

5. krog: 4 zračne petlje, * ovoj, kvačko vbodemo med prvi in drugi stebriček in prevedemo nit, potem vbodemo med drugi in tretji stebriček in zopet prevedemo nit (na kvački imamo 4 zanke), ovijemo in zazankamo najprej tri zanke, potem pa še ostali dve. * (Od znaka * do znaka * opisani stebriček bomo imenovali v nadaljnjem popisu «vzorčni stebriček».) Sledita 2 zračni petlji, potem spet 1 vzorčni stebriček v naslednja dva spodnja stebrička, po 2 zračni petlji in po 1 vzorčni stebriček naredimo še trikrat, potem 1 zračno petljo in po 1 stebriček (navadni) v naslednjih 13 stebričkov, z veržno petljo v tretjo zračno petljo sklenemo krog.

6. krog: 4 zračne petlje, 1 vzorčni stebriček v spodnji vzorčni stebriček, in sicer vbodemo za prvo zanko okrog zračnih petelj pred prvim vzorčnim stebričkom, za drugo zanko pa okrog zračnih za prvim vzorčnim stebričkom, potem zopet zazankamo najprej 3 zanke, nato pa še ostali dve, potem še 4krat po 2 zračni petlji in po 1 vzorčni stebriček (vedno v spodnji vzorčni stebriček), nato 1 zračno petljo in 13 navadnih stebričkov, zdaj krog sklenemo. Kakor 6. krog delamo vse kroge do vštete 11. kroga.

12. krog: 4 zračne petlje, petkrat po 1 vzorčni stebriček in po 2 zračni petlji vmes, 1 zračna petlja, 10 navadnih stebričkov, 2 stebrička v naslednji stebriček, 2 stebrička, z veržno petljo krog sklenemo.

13. krog: Kakor 12. krog.

14. krog: Kakor 12. krog, le da naredimo 11 navadnih stebričkov namesto 10 stebričkov.

15. krog: Kakor 14. krog, samo da je namesto 11 navadnih stebričkov 12 stebričkov.

Tudi v naslednjih dveh krogih po 1 stebriček dovezemamo, tako da šteje zadnja vrsta 18 stebričkov. Nato nit odrežemo in zašijemo. Sedaj začnemo prstanec. Tudi tu naredimo obroček iz 5 zračnih petelj, skvačkamo 3 zračne petlje in 17 stebričkov v obroček.

2. krog: 4 zračne petlje, po 1 stebriček v prvih 8 stebričkov, 1 zračna petlja, po 1 stebriček v naslednjih 9 stebričkov, krog sklenemo.

3. krog: 4 zračne petlje, 8 stebričkov, 1 zračna petlja, 2 stebrička v naslednji stebriček, 7 stebričkov, 2 stebrička v zadnji stebriček, krog sklenemo.

4. krog: 4 zračne petlje, 2 stebrička v prvi stebriček, 6 stebričkov, 2 stebrička v naslednji stebriček, 1 zračna petlja, 2 stebrička v stebriček za spodnjo zračno petljo, 9 stebričkov, 2 stebrička v naslednji stebriček in krog sklenemo.

5. krog: 4 zračne petlje, 5 vzorčnih stebričkov, vmes po 2 zračni petlji (vedno v dva naslednja stebrička), 1 zračna petlja, 13 stebričkov.

Kakor ta krog, delamo do vštete 16. kroga. V 17. krogu dovezemamo tam, kjer so navadni stebrički, in sicer pri drugi petlji za 1 stebriček, v 18. in 20. krogu pa pri predzadnjem stebričku po 1 stebriček; tako je v zadnji vrsti 16 stebričkov, 4 zračne petlje v začetku kroga in 5 vzorčnih stebričkov (vmes po 2 zračni petlji). Na koncu 20. kroga nit odrežemo in zašijemo.

Kakor palec, začnemo in delamo do tretjega kroga sredinec.

3. krog: 4 zračne petlje, 10 stebričkov, 1 zračna petlja, 2 stebrička v stebriček za zračno petljo v prejšnji vrsti, 7 stebričkov, 2 stebrička v zadnji stebriček, krog sklenemo.

4. krog: Kakor 3. krog, samo namesto 7 naredimo 9 stebričkov.

5. krog: 4 zračne petlje, 5 vzorčnih stebričkov, med vsakim po 2 zračni petlji, 1 zračna petlja, 13 stebričkov, krog sklenemo.

6. krog: Kakor 5. krog, samo pri zadnjem stebričku zopet 1 stebriček dovezemamo. S tem številom stebričkov delamo do vštete 10. kroga, na koncu tega kroga naredimo spet 1 stebriček več, enako naredimo po 1 stebriček več v 12. krogu na začetku in v 21. krogu na koncu, zopet v 22. krogu v začetku onega dela, kjer so stebrički. V 22. krogu imamo torej 18 stebričkov, 4 zračne petlje in 5 vzorčnih stebričkov (vmes po 2 zračni petlji). Na koncu te vrste nit odrežemo in zašijemo. Kazalec delamo prav tako kakor prstanec. Po končanem 20. krogu niti ne odrežemo, ampak delamo dalje, da združimo te tri prste. To vrsto delamo: 1 gosta petlja v prvi stebriček gostega dela sredinca, 1 gosto veržno petljo nazaj v zadnji stebriček kazalca, 2 zračni petlji, in te in 1 stebriček v naslednji prosti stebriček gostega dela sredinca skupaj (hkrati) skvačkamo, po 1 stebriček v naslednjih 15 stebričkov, po 1 stebriček v naslednji stebriček in v prva dva stebrička gostega dela prstanca, in vse te tri stebričke hkrati zazankamo, 15 stebričkov na naslednje petlje prstanca, potem 1 zračna petlja, 5 vzorčnih stebričkov (med vsakim po 2 zračni petlji) na vzorčne stebričke prejšnjega kroga, 1 zračna petlja, po 1 stebriček okrog naslednje zračne in okrog zračne petlje pred prvim vzorčnim stebričkom sredinca, oba ta dva stebrička hkrati zazankamo, 1 zračna petlja, 5 vzorčnih stebričkov (med vsakim po 2 zračni petlji), 1 zračna petlja, po 1 stebriček okrog naslednje zračne petlje in okrog zračne petlje pred prvim vzorčnim stebričkom kazalca in oba hkrati zazankamo, 1 zračna petlja, 5 vzorčnih stebričkov (med vsakim po 2 zračni petlji), 1 zračna petlja, in 14 navadnih stebričkov na kazalcu, končno 1 gostoveržna petlja v prvi zazankani stebriček. Potem 2 zračni petlji, in te hkrati zazankamo s stebri-

Za pridne roke $\frac{3}{1941}$

H 6952

MODNE DROBNARIJE

H 7028. Bel šal iz opalbatista z lepo belo vezenino je čedno dopolnilo k temni obleki.

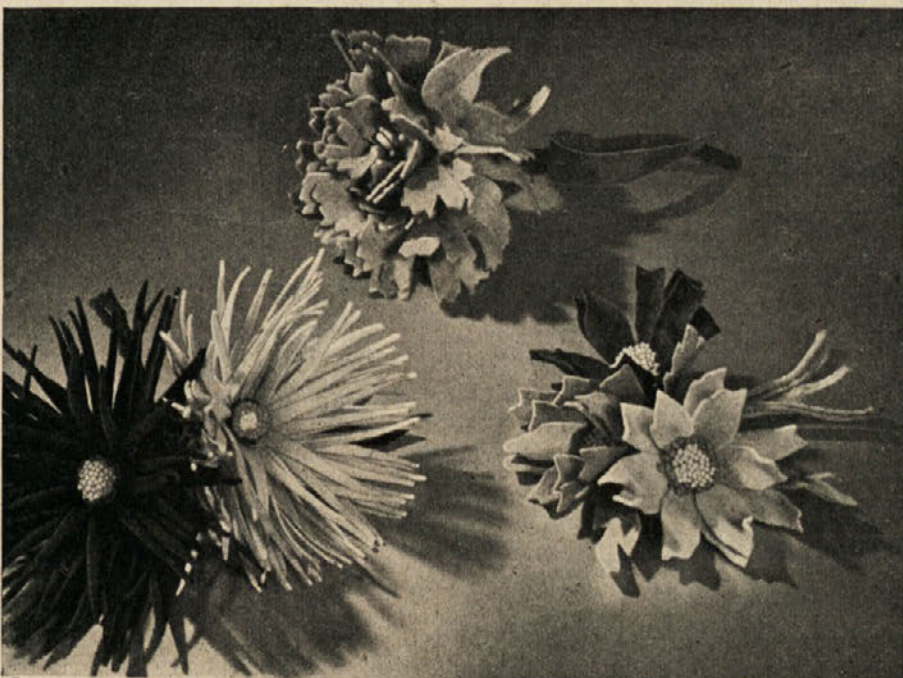
Odlikanica «Ultra» pod H 7028 se dobi za din 7.—.

H 7087. Lep ovratnik iz platnenega batista, okrašen z belo vezenino.

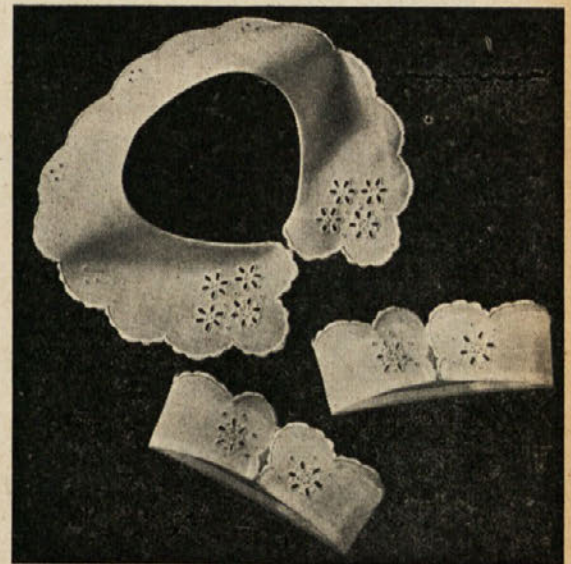
Odlikanica «Ultra» pod H 7087 z navodilom za vezenje se dobi za din 7.—.

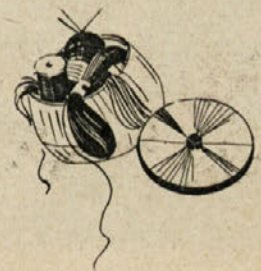
H 7028

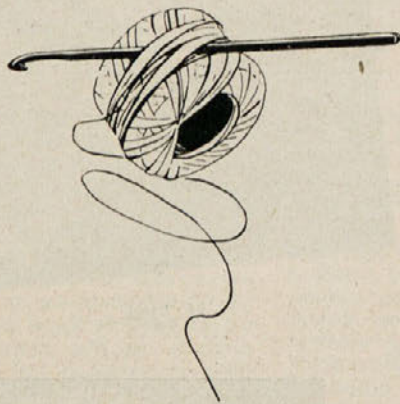
H 6900

H 7087

Kvačkani klobuki,

H 7021

H 7020

rokavice in ruta

H 7089

H 7089

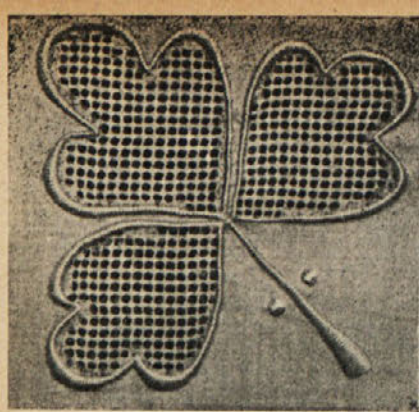

H 6869

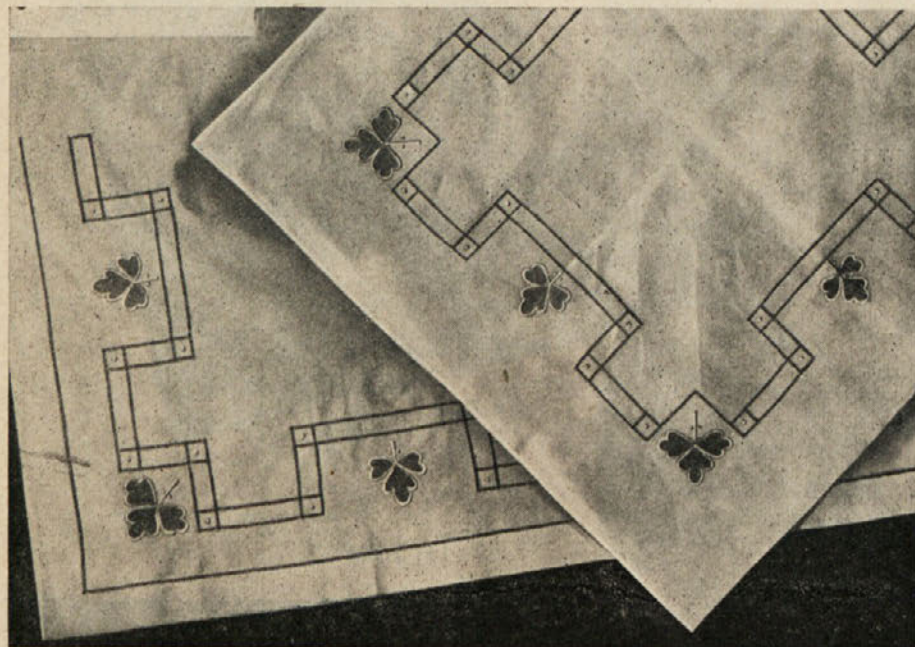

Ročna vezena

POSTELJNO PERILO

H 7103a

H 7103, 04

H 7103, 04. Blazina in zavihanica, okrašeni z ažurom in luknjičastim vezenjem. Ta vzorec je posebno učinkovit radi svoje preprostosti.

Odlikanica «Ultra» se dobi pod H 7103, H 7104 in stane vsaka din 12.—.

H 7109, 10 in 7111, 12. Dve prevleki za blazine, okrašeni z moderno vezenino. Isti vzorec se dobi tudi za zavihanice.

Odlikanica «Ultra» za blazino ali zavihanico stane din 12.—.

H 6758, 59. Prevleka za blazino, okrašena z lahko belo vezenino in s senčnim vbodom.

Odlikanica «Ultra» se dobi za din 7.— pod H 6758.

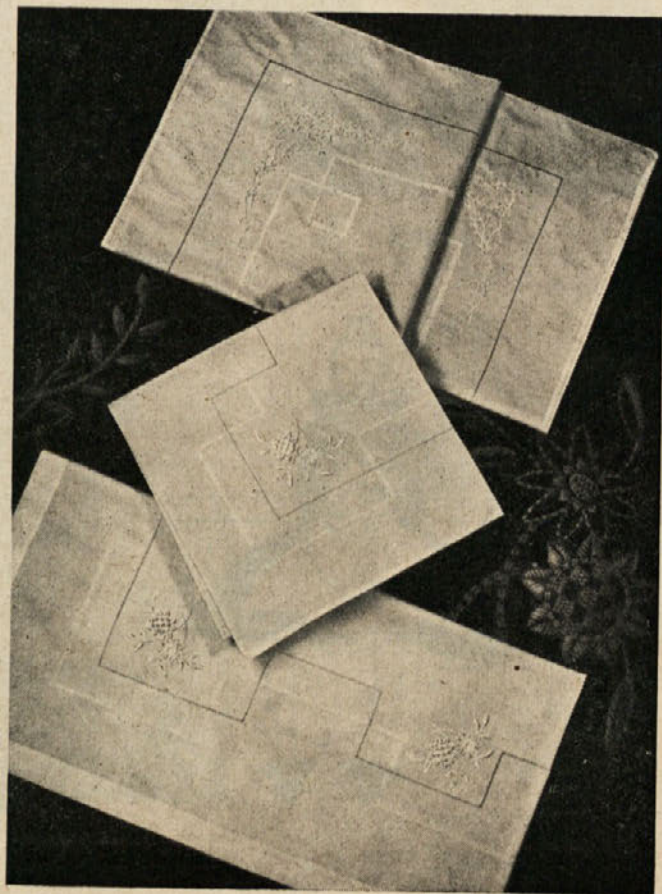
Druga garnitura je okrašena z lahkim ploščatim vezenjem.

Odlikanica «Ultra» H 6759 za blazino in zavihanico stane din 12.—.

H 6758, 59

H 7109, 10

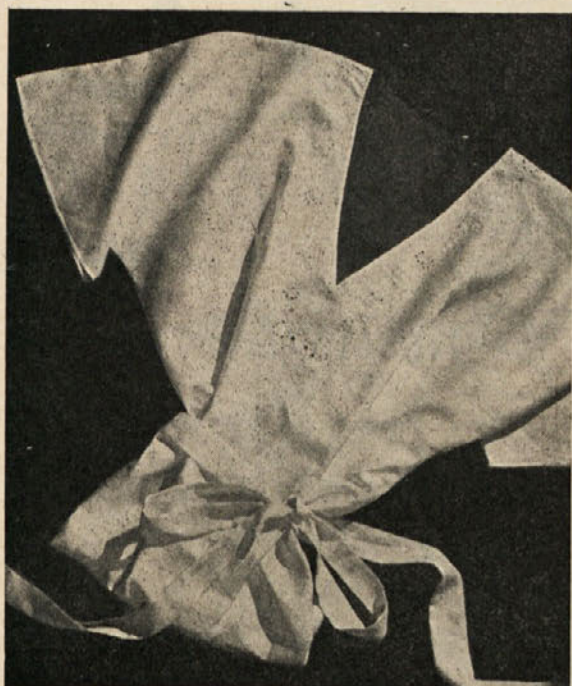
LEPO

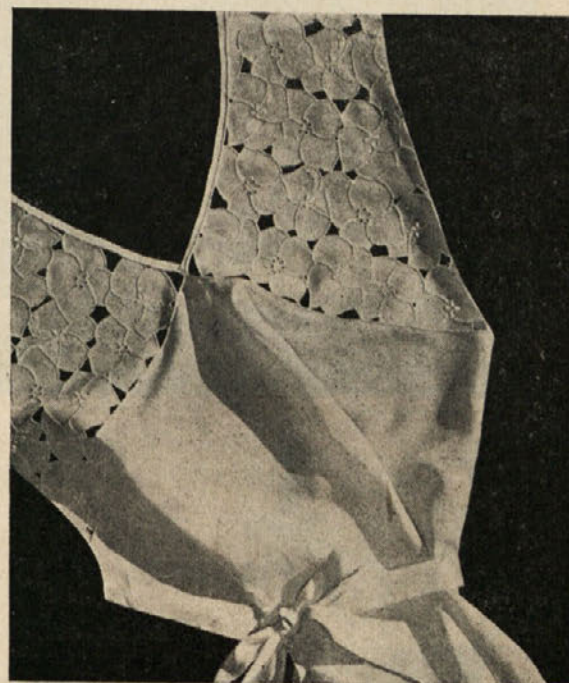
PERILO

H 6774

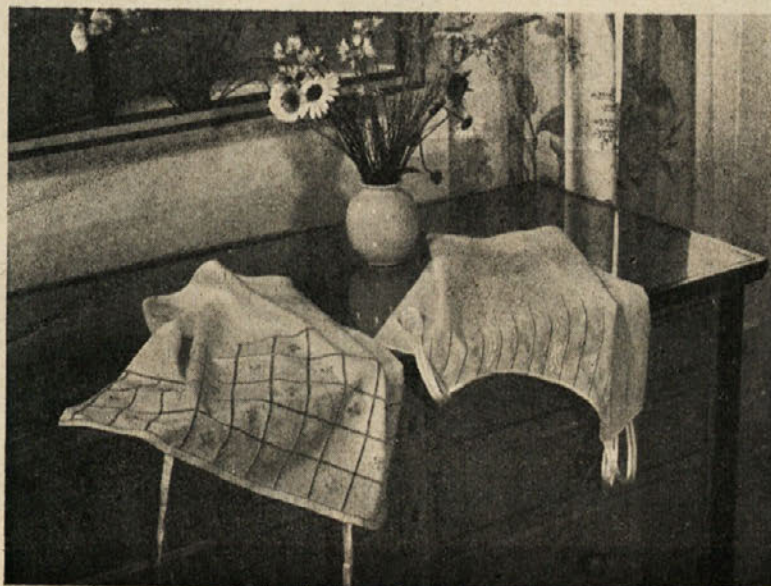

H 6794

H 6797

H 6785, 87

H 6794. Damska spalna srajca z nežnim motivom ob vratni izrezi.

Odlikanica «Ultra» pod H 6794 se dobi za din 7.—.

H 6785. Dnevna srajca, zelo lepo okrašena z ažurom in ploščatim vezenjem. Srajca je iz bele pralne svile, vezenina pa je nežnomodre barve.

Odlikanica «Ultra» pod H 6785 se dobi za din 7.—.

H 6787. Tudi ta dnevna srajca je okrašena z ažurom, z vejicami in pikami v belem vezenju.

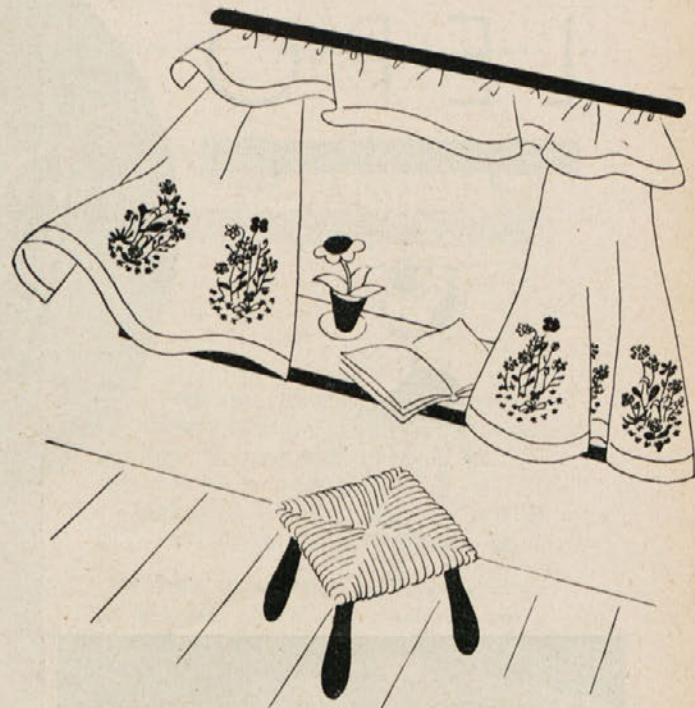
Odlikanica «Ultra» pod H 6787 se dobi za din 7.—.

H 6797. Spalna srajca, bogato vezena v rišeljke tehniki. Posebno lena je radi preprostega kroja. Vezenino lahko izdelamo s prejico nežne pastelne barve, kar posebno lepo učinkuje.

Odlikanica «Ultra» pod H 6797 se dobi za din 7.—.

H 6232

H 6907

Barvasto VEZENJE

H 6485

H 6907. Zavesa, ki je okrašena z motivi poljskega cvetja. Iste motive lahko uporabimo za prt in blazino, zlasti za vrtno garnituro.

Odlikanica «Ultra» se dobi pod H 6907 za din 12.—.

H 6282. Platnen štirioglat prtiček, na katerem je izvezen pester cvetličan vzorec v križastem vboju.

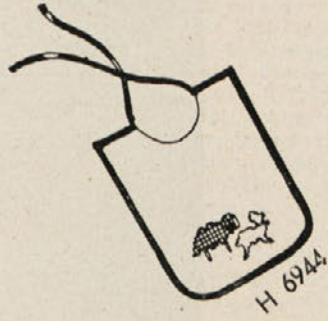
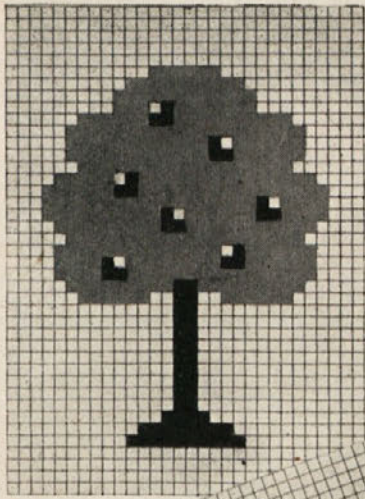
Prtiček je velik približno 70 cm v kvadrat. Odlikanica «Ultra» se dobi pod H 6282 za din 12.—.

H 6485. V zelo živahnih barvah izvezen vzorec poljskega cvetja, s katerim je okrašen okrogel prt. Izvezen je v stebličastem (občrtnem) in razprtem vboju.

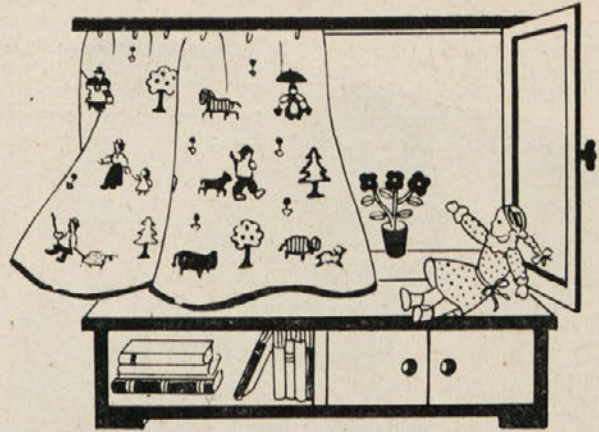
Prt je obrobljen z barvasto progo. Odlikanica «Ultra» za motive se dobi pod H 6485 za din 7.—.

H 6944

H 6944

Lepi'pestri vzorci za otroški kotiček

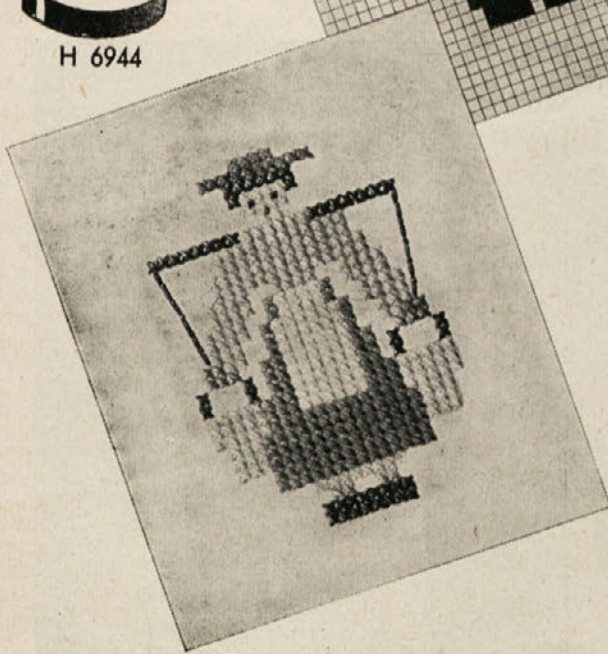
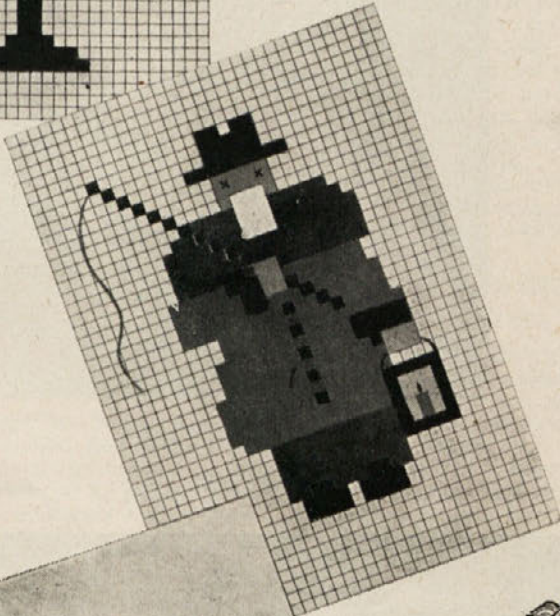
Živahne in peste vezenine so otrokom v največje veselje in zabavo. Predvsem pa ljubijo vzorce z živalskimi motivi. Zaves, prti in blazine, vezen s takimi vzorci, dajo otroškemu kotičku prijazen in veder izraz. Po njih spoznava otrok živali in rastline ter se jih igraje nauči upodabljati. Tu prikazani vzorci so izvezeni v lahkem in hitro izvedljivem križastem vbodu.

Odlikanica «Ultra» z navodilom in z navedbo barv se dobi pod H 6944 za 12 dinarjev.

Odlikanica «Ultra» za senčnik se dobi pod H 6911 za 7 dinarjev.

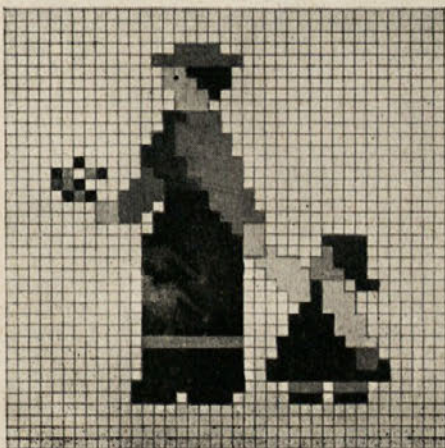
H 6944

H 691

H 6944

H 6944

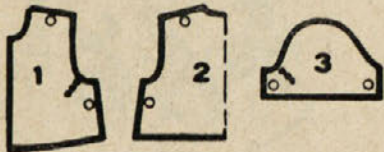

H 7099

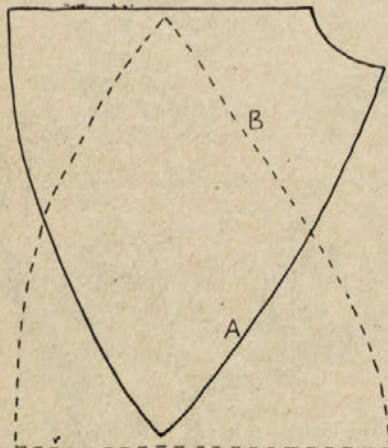
B 2455
V 3454

Kvačkana blüza, bolero in kep

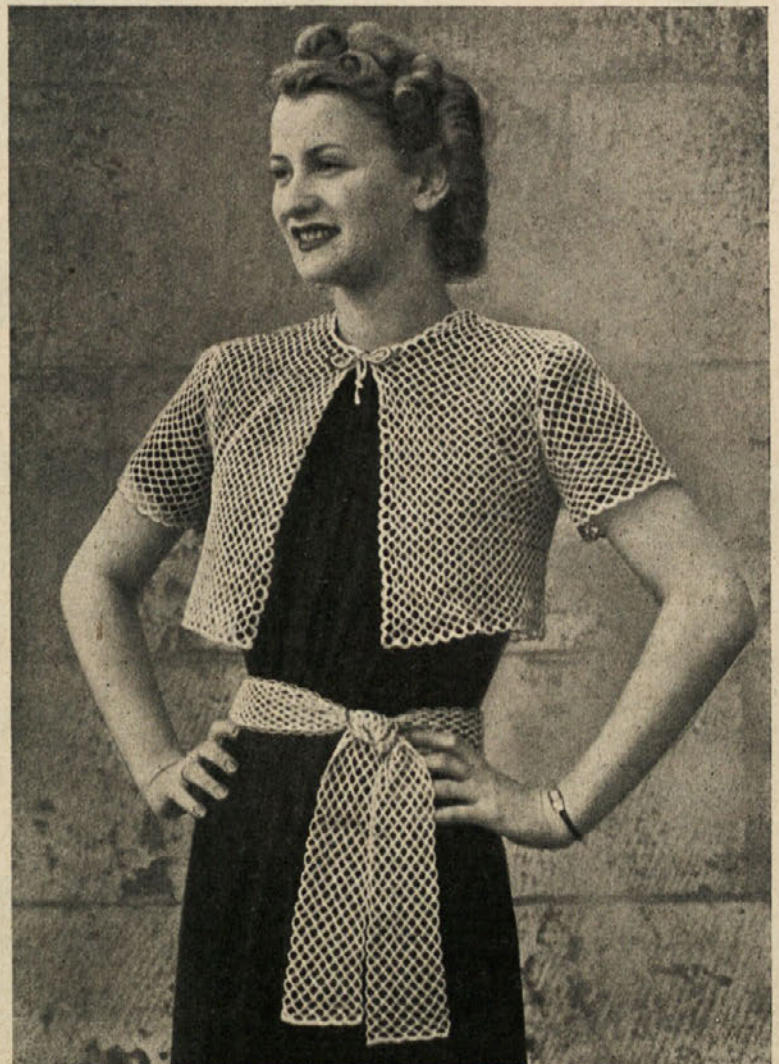
V 3454/a

Začetek   Sprednji rob

Začetek   Sredina zadaj

H 7099/a

kom, ki ga naredimo na prvi stebriček nad sredincem, 13 stebričkov na sredinec, po 1 stebriček na naslednji stebriček, na hkrati zazankani stebriček in na prvi stebriček prstanca, vse te tri stebričke hkrati zazankamo, 14 stebričkov na kazalec, 1 zračna petlja, 5 vzorčnih stebričkov (vmes po 2 zračni petlji), 1 zračna petlja, 1 stebriček, 1 zračna petlja, 5 vzorčnih stebričkov (vmes po 2 zračni petlji), 1 zračna petlja, 12 stebričkov na kazalec, 1 gostoverižna petlja v hkrati zazankani stebriček, potem pa nit odrežemo in zašijemo.

Zdaj začnemo mezinec. Kakor navadno kvačkamo pet zračnih petelj in jih sklenemo v obroček. V ta obroček naredimo 14 stebričkov in krog sklenemo.

2. krog: 4 zračne petlje, 2 stebrička v prvi stebriček, po 1 stebriček v naslednjih 5 stebričkov, 2 stebrička v naslednji stebriček, 1 zračna petlja- 2 stebrička v naslednji stebriček, po 1 stebriček v naslednjih 5 stebričkov, 2 stebrička v zadnji stebriček, krog sklenemo.

3. krog: 4 zračne petlje, po 1 stebriček v naslednjih 9 stebričkov, 1 zračna petlja, po 1 stebriček v naslednjih 9 stebričkov, krog sklenemo.

4. krog: Kakor 3. krog:

5. krog: 4 zračne petlje, 5 vzorčnih stebričkov (vmes po 2 zračni petlji), za prvega vbodemo okrog zračne petlje pred prvim stebričkom in v prvi stebriček, ostale 4 pa naredimo nad dva in dva stebrička prejšnje vrste, potem 1 zračna petlja in 9 stebričkov, krog sklenemo.

6. krog: 4 zračne petlje, 5 vzorčnih stebričkov (vmes po 2 zračni petlji), 1 zračna petlja, 9 stebričkov, krog sklenemo.

Nadaljujemo do vštete 8. kroga, potem pa v 9. in 15. krogu na koncu kroga dovezemo po 1 stebriček; tako imamo v 15. krogu 11 stebričkov. Po končanem 15. krogu združimo mezinec z drugimi prsti. Kvačkamo: 4 zračne petlje, 5 vzorčnih stebričkov (vmes po 2 zračni petlji) na vzorčne stebričke mezince, 1 zračna petlja, po 1 stebriček okrog naslednje zračne petlje in okrog zračne petlje pred prvim vzorčnim stebričkom prstanca in oba stebrička hkrati zazankamo, 1 zračna petlja, 5 vzorčnih stebričkov (vmes po 2 zračni petlji) na naslednje vzorčne stebričke, 2 zračni petlji; stebriček prejšnje vrste, pred katerim in za katerim smo skvačkali po 1 zračno petljo, preskočimo in zopet napravimo 5 vzorčnih stebričkov (vmes po 2 zračni petlji), 2 zračni petlji, spet 1 stebriček preskočimo in naredimo 5 vzorčnih stebričkov (vmes po 2 zračni petlji), 1 zračno petljo, sedaj nad snemanjem skupaj skvačkane stebričke vedno spet hkrati zazankamo z naslednjim stebričkom. Ko pridemo k mezinu, hkrati zazankamo zadnja dva stebrička prstanca s prvima dvema na mezincu; ko naredimo še 9 stebričkov, krog sklenemo. Napravimo še 3 kroge, snemamo nad snemanjem, nato kvačkamo še 7 krogov brez snemanja; tu imamo pri gostem 38 stebričkov in zaključek kroga. Ko naredimo še 7 krogov brez snemanja, prikvačkamo še palec. Ta krog delamo: 4 zračne petlje, 20 vzorčnih stebričkov (vmes po 2 zračni petlji), 1 zračna petlja, 6 navadnih stebričkov, po 1 ste-

stebriček na dlani in oba stebrička hkratu zazankamo, nato 31 stebričkov in krog sklenemo. Delamo dalje in na obeh straneh ob palcu snemamo, dokler ne ostane od tega klinastega dela med preslegastim vzorcem in palcem samo še 1 stebriček, na katerega naredimo potem 1 vzorčni stebriček; tu je vzorec popolnoma izravnani. Ko končamo snemanje pri palcu, napravimo še en krog brez snemanja. (Pri snemanju porabimo vse petlje palca.) Drugi krog delamo samo do 10. vzorčnega stebrička, potem pa delo obrnemo in delamo dalje v vrstah sem in tja; s tem razdelimo hrbtni del rokavice v sredini. Kvačkamo kakor prej, vzorec pa se vidi tu drugačen, posebno pri preslegastem delu. Po deveti vrsti obkvačkamo še razporek z vzorčnimi stebrički, nit odrežemo in zašijemo. Nato obkvačkamo rob, ki loči gosti in preslegasti del rokavice, z drugo barvo. Naredimo vedno v vsako zračno petljo po 1 gosto petljo, vmes pa skvačkamo po 1 zračno petljo. Med prsti pridemo zmeraj od enega prsta na drugega. Za rob v zapestju delamo vedno izmenoma po 1 vzorčni stebriček in po 3 zračne petlje.

Desno rokavico kvačkamo kakor levo, samo dovezemamo in snemamo v obratnem redu. Opis «Ultra» dobite pod H 7089 za 7 dinarjev.

KVAČKAN ŠPORTNI KLOBUK.

(Slika H 7019.)

Potrebujemo: 125 gramov slami podobnega tvoriva, kvačko, tanko žico, kakršno uporabljajo modistke, 1 m traka v širini 4 cm, trdo platno ali trdo gazo za osnovno obliko, 35 cm prožnega traka.

Pri modistki si damo narediti osnovno obliko za športni klobuk, kakršnega nam predstavlja slika št. 7019.

Po tej osnovni obliki precj trdo kvačkamo same goste petlje. Začnemo oglavje v sredini zgoraj. Skvačkamo 5 zračnih petelj, ki jih z gostoverižno petljo sklenemo v obroček, potem pa nadaljujemo v krogih.

1. krog: 8 gostih petelj v obroček.

2. krog: Po 2 gosti petlji v vsako petljo (vbadamo samo v notranji vodoravni člen).

3. krog: Osemkrat izmenoma po 1 gosta petlja v prvo in po 2 gosti petlji v drugo petljo.

4. krog: Osemkrat izmenoma po 2 gosti petlji v prvi dve petlji in po 2 petlji v naslednjo petljo.

Tako, vendar neenakomerno (po 2 in po 1 petljo) dovezemamo in delamo dalje po obliki. Večkrat polagamo delo na obliko. V zadnji vrsti oglavja, ki mora imeti obseg naše glave, vdalamo tanko žico. Nato pa delamo okraje, delo obrnemo in v prvi vrsti dostikrat dovezemamo. Dovezemamo še v nekaj naslednjih vrstah, toda ne velikokrat. Končno delamo brez dovezemanja, zaradi česar se okrajavi zavijajo navzgor. Pri zadnji vrsti vdalamo spet žico in zgornji rob malo nadržimo. Za zaključek okrajev skvačkamo 4 vrste široko progo gostih petelj, za katero skvačkamo primerno dolgo verižico. Petlje zadnje vrste delamo tako, da vbadamo okrog navpičnih členov tretje vrste; tako se nam napravi zgib. Progo sklenemo v krog in jo prišijemo na zgornji rob okrajev, in sicer

tako trdo, da stoji četrta vrsta čez rob na notranjo stran. Končno oglavje na vrhu utisnemo in rob zgiba obkvačkamo z gostimi petljami.

Končno klobuk lepo oblikujemo in ga skrbno poškopimo z vodotopnim steklom, da postane primerno trd.

Klobuk okrasimo s trakom.

Opis «Ultra» z risbo dobite pod H 7019 za 7 dinarjev.

LEPO PERILO.

DVE DNEVNI SRAJCI S KVAČKANIM OBROBOM.

(Slika H 6774.)

Potrebujemo kvačkanec št. 100 in primerno kvačko. Pri tem kvačkanju tvorijo goste petlje razne oblike, večkratni stebrički pa vežejo te oblike med seboj. Najlaže delamo po vzorčnem narisku 6774a, na katerem so večkratni stebrički označeni z dolgo črto, kratke prečne črtice pa pomenijo, kolikokrat ovijemo za stebriček; koliko zračnih petelj naredimo med stebrički, je razvidno iz števil.

Vzorec A.

Začnemo srednjo obliko v spodnji konici in delamo v vrstah sem in tja.

Naredimo 2 zračni petlji in skvačkamo 2 gosti petlji v prvo zračno petljo.

1. vrsta: obrnemo, 1 zračna petlja, 4 goste petlje v oni dve gosti petlji prejšnje vrste (vbadamo vedno skozi oba vodoravna člena).

2. vrsta: 1 zračna petlja, 6 gostih petelj (v prvo in zadnjo naredimo po 2 gosti petlji).

3. vrsta: 1 zračna petlja, 6 gostih petelj.

4. vrsta: 1 zračna petlja, 8 gostih petelj (v prvo in zadnjo petljo naredimo po 2 gosti petlji).

5. vrsta: 1 zračna petlja, 10 gostih petelj (dovzemamo kakor v prejšnji vrsti).

6. vrsta: 1 zračna petlja, 12 gostih petelj (dovzemamo kakor v prejšnji vrsti).

7. vrsta: 2 zračni petlji, 1 gosta petlja v prvo zračno petljo, potem še 12 gostih petelj.

8. vrsta: 2 zračni petlji, 1 gosta petlja v prvo zračno petljo, 15 gostih petelj in 1 gosta petljo v zračno petljo na robu.

9. vrsta: 3 zračne petlje, 2 gosti petlji v prvo in drugo zračno petljo, 15 gostih petelj in 1 gosta petljo v zračno petljo na robu.

10. vrsta: 3 zračne petlje, 20 gostih petelj.

11. vrsta: 4 zračne petlje, 23 gostih petelj.

12. vrsta: 5 zračnih petelj, 27 gostih petelj.

13. vrsta: 5 zračnih petelj, 32 gostih petelj (zadnjo gosta petljo naredimo v zračno na robu).

14. vrsta: 5 zračnih petelj, 37 gostih petelj.

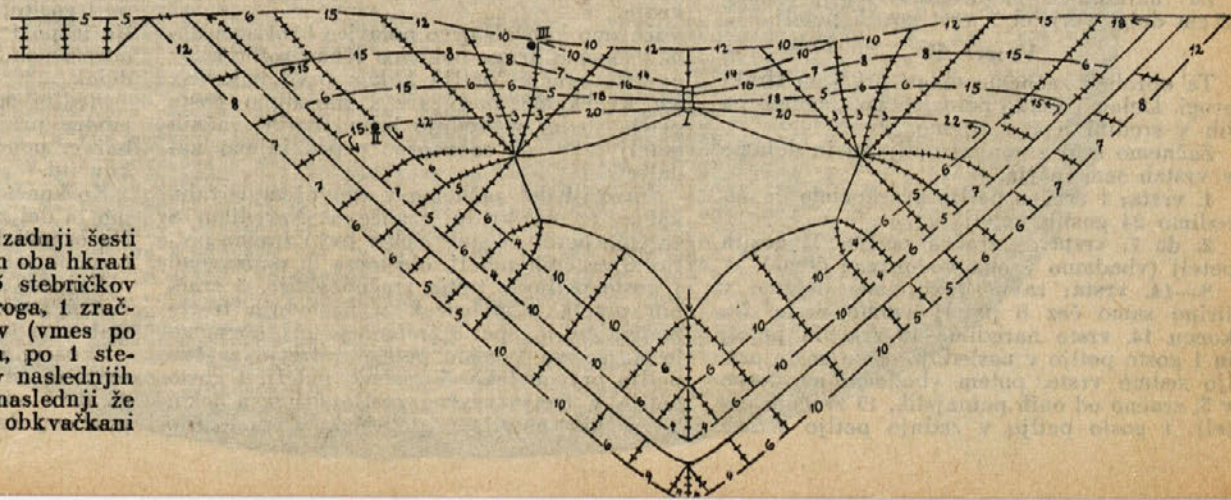
15. vrsta: 5 zračnih petelj, 41 gostih petelj.

16.-22. vrsta: 1 zračna petlja, po 1 gosta petlja v vsako petljo prejšnje vrste in po 1 gosta petlja v zračno petljo na robu. (V 16. vrsti je 42 gostih petelj, v 22. vrsti pa 48 gostih petelj.)

Zdaj pa začnemo snemati proti gornjemu koncu.

23. vrsta: 1 zračna petlja, naredimo 1 gosta petljo v drugo gosta (1 preskočimo), 40 gostih petelj, in na koncu 2 hkrati zazankani gosti petlji.

24. vrsta: 1 zračna petlja, 2 gosti petlji preskočimo in naredimo 1 gosta petljo v

briček v naslednjo petljo in v zadnji šteti stebriček gostega dela na palcu in oba hkrati zazankamo, po 1 stebriček na 5 stebričkov palca in v naslednji zaključek kroga, 1 zračna petlja, 5 vzorčnih stebričkov (vmes po 2 zračni petlji), 1 zračna petlja, po 1 stebriček v naslednji stebriček in v naslednjih 11 stebričkov, po 1 stebriček v naslednji že obkvačkani stebriček in v že obkvačkani

tretjo petljo prejšnje vrste, 32 gostih petelj, na koncu 2 hkratu zazankani gosti petlji.

25. vrsta: 1 zračna petlja, 2 gosti petlji preskočimo in naredimo 3 gostoverižne petlje v tri goste petlje prejšnje vrste, 25 gostih petelj, 2 hkrati zazankani gosti petlji.

26. vrsta: tako kakor 25. vrsta, samo 20 gostih petelj.

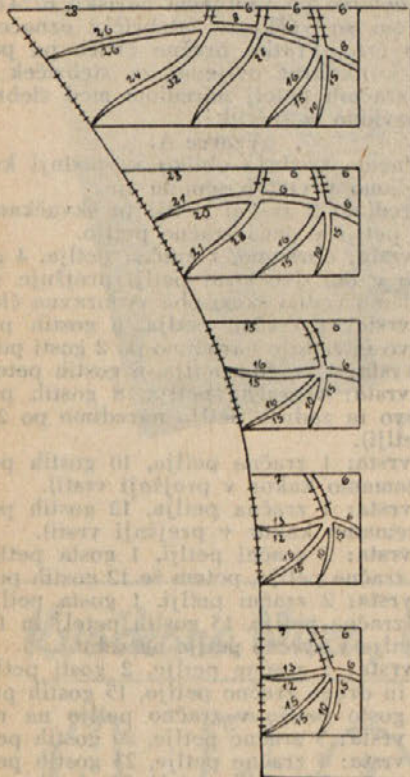
27. vrsta: prav tako, le da naredimo samo 14 gostih petelj.

28. vrsta: ravno tako, naredimo pa samo 9 gostih petelj.

29. vrsta: isto, pa samo 3 goste petlje.

30. vrsta: 1 zračna petlja, 2 zanki preskočimo, 1 gosta petlja, 1 gostoverižna petlja. (Za gostoverižno petljo prevedemo nit skozi petljo, kjer smo vbdli in skozi zanko na kvački vse obenem).

31. vrsta: 1 zračna petlja, 1 zanko preskočimo, 1 gosta petlja.

Od tu začnemo kvačkati prvo vrsto, ki se začne z 20 zračnimi petljami in štirikratno šibično petljo (četverni stebriček). Dalje delamo po vzorčnem narisku, končno nit odrežemo in zašijemo. Drugi krog začnemo pri znaku • in številki II, delamo enkrat naokrog, potem še nazaj in tja ob zgornjem robu.

Potem začnemo spet pri znaku in številki III kratko vrsto v zgornji sredini, dalje delamo na poševnih straneh 3 vrste gostih petelj in eno vrsto dvojnih stebričkov, ki se izmenjavajo z zračnimi petljami. Za stranice skvačkamo na primerno dolgi verižici vrsto trojnih stebričkov, ki se izmenjavajo s petimi zračnimi petljami (na verižici preskočimo po 5 verižnih zank). Končno naredimo ob gornjem robu 3 vrste gostih petelj.

Za naramnice skvačkamo na približno 25 cm dolgi verižici 5 vrst gostih petelj.

Vzorec B.

Ta obrobek začnemo delati pri 3 cm široki progi. Delamo vsako polovico zase, potem pa jih v sredini lepo sešijemo.

Začnemo s 25 zračnimi petljami in delamo v vrstah sem in tja.

1. vrsta: 1 zračno petljo preskočimo in naredimo 24 gostih petelj.

2. do 7. vrsta: 1 zračna petlja, 24 gostih petelj (vbadamo v oba vodoravna člena).

8.—14. vrsta: ravno tako, toda delamo v širino samo čez 8 petelj sedme vrste. Na koncu 14. vrste naredimo 15 zračnih petelj in 1 gosto petljo v naslednjo osmo gosto petljo sedme vrste, potem vbdemo na desno v 5. zračno od onih petnajstih, 15 zračnih petelj, 1 gosto petljo v zadnjo petljo sedme

vrste, 15 zračnih petelj, primemo zopet v sredino, 12 zračnih petelj, 1 šestkratno šibično petljo (stebriček, za katerega 6 krat ovijemo) v zadnjo petljo 7. vrste.

15. vrsta: 13 zračnih petelj, 2 gosti petlji v sredini, 6 zračnih petelj, 8 gostih petelj v 8 gostih prejšnje vrste.

16. vrsta: 1 zračna petlja, 8 gostih petelj.

17.—21. vrsta: kakor 16. vrsta.

22. vrsta: 1 zračna petlja, 8 gostih petelj, 6 zračnih petelj, 2 trojna stebrička v 2 gosti petlji sredine, 7 zračnih, 1 četverni stebriček v rob.

23.—27. vrsta: 1 zračna petlja, 24 gostih petelj.

Od 8.—27. vrste se vedno ponavlja in tvori 1 vzorčni oddelek. Kako vzorec razširimo, se vidi iz navodila na vzorčnem narisku. Za podaljšanje vrst gostih petelj skvačkamo 2 zračni petlji in naredimo prvo gosto petljo v prvo zračno petljo. Pri drugi polovici napravimo v sprednji sredini nad stebrički goste petlje.

Končno oba dela na narobni strani skrbno in lepo sešijemo.

Naramnice naredimo na primerno dolgi verižici v vrstah sem in tja (primerno široko).

Opis in risbo «Ultra» dobite pod H 6774 za 7 dinarjev.

KVAČKANO OGRINJALO (KEP).

(Slika H 7099.)

Potrebujemo: 125 g umetne svile svetle barve in primerno kvačko. Kvačkamo v vrstah sem in tja loka iz 5 zračnih petelj in po 1 gosto petljo v srednjo petljo loka prejšnje vrste.

Najprej si povečamo krog, ki ga prinašamo v pomanjšani obliki. Na pomanjšanem kroju je označeno, kje vsak del začnemo.

Hrbet začnemo v sredini in delamo v pokončnih vrstah. Skvačkamo potrebno število zračnih petelj (približno 41 cm) in naredimo 1 gosto petljo nazaj v dvanajsto zračno petljo, potem delamo izmenoma po 5 zračnih petelj in po 1 gosto petljo v vsako naslednjo šesto petljo. Na koncu vrste skvačkamo 6 zračnih petelj in obrnemo, nato naredimo 1 gosto petljo v srednjo petljo spodnjega loka in nadaljujemo zmeraj po 5 zračnih petelj in po 1 gosto petljo v srednjo petljo spodnjega loka. Na koncu vrste naredimo 2 zračni petlji, 1 dvojni stebriček v naslednjo tretjo petljo zadnjega, že obkvačkanega loka. Naredimo spet 6 zračnih petelj, obrnemo in skvačkamo 1 gosto petljo v sredo loka po prvi gosti petlji prejšnje vrste. Dalje vedno 5 zračnih petelj, 1 gosto petljo v tretjo naslednjega loka. Med kvačkanjem polagamo delo od časa do časa na krog, po kroju dodajamo ali snemamo, tako da dobimo zaželeno obliko.

Ko naredimo nekaj vrst hrbita, začnemo snemati najprej na eni strani. Snemamo tako, da naredimo na koncu parne vrste 2 zračni petlji in 1 dvojni stebriček v tretjo zračno petljo zadnjega loka prejšnje vrste (s tem vrsto za polovico loka skrajšamo).

Ko pa moramo snemati še na drugi strani, kvačkamo na koncu neparne vrste za zadnji lok samo 2 zračni petlji in dvojni stebriček v tretjo zračno petljo spodnjega loka. Paziti moramo, da snemamo natanko po kroju.

Ko smo končali prvo polovico hrbtnega dela, začnemo drugo polovico v nasprotno smer na iste zračne petlje kakor prvo polovico. Ko kvačkamo prvo vrsto, naredimo goste petlje vselej v srednjo izmed petih zračnih petelj tako, da se vzorec neprekinjeno nadaljuje.

Sprednji del začnemo v spodnjem vogalu, kakor je na kroju označeno. Naredimo 8 zračnih petelj, 1 stebriček v prvo zračno petljo, 8 zračnih petelj, obrnemo in napravimo 1 gosto petljo v tretjo zračno petljo, 5 zračnih petelj, 1 stebriček v naslednjo tretjo zračno petljo, spet 8 zračnih petelj, obrnemo in naredimo 1 gosto petljo v tretjo zračno petljo prvega loka, 5 zračnih petelj, 1 gosto petljo v tretjo zračno petljo drugega loka, 5 zračnih petelj, 1 stebriček v naslednjo

tretjo petljo istega loka, 8 zračnih petelj, obrnemo in nadaljujemo z delom. Tako dovezemamo v vsaki vrsti za 1 kvadrat. Kvačkamo natanko po kroju.

Ko pridemo do onega mesta, kjer moramo začeti snemati, snemamo tako kakor pri hrbtnem delu.

Ko imamo skvačkana tudi oba sprednja dela, vse dele z bucikami pripnemo na odgovarjajoče kroje in jih malo navlažimo. Suhe potem odpnemo in sestavimo.

Ko posamezne dele sestavljamo, pazimo, da bo videti mreža neprekinjena; zato kvačkamo izmenoma po 1 gosto petljo okrog loka nasprotnega roba in vmes po 2 zračni petlji. Nazadnje obkvačkamo tudi spodnji rob in oba sprednja roba, in sicer kvačkamo izmenoma po 1 gosto petljo in po 5 zračnih petelj.

Vratno izrezo gosto obkvačkamo z gostimi petljami.

Na vogalih ob vratu prišijemo 2 ozka, 50 cm dolga traka, ki ju delamo v vrstah sem in tja iz samih gostih petelj. V vsaki vrsti sta po 2 gosti petlji, ko obrnemo, pa naredimo po 1 zračno petljo.

Opis «Ultra» dobite pod H 7099 za 7 din.

KVAČKANA BLUZA.

(Slika H 2455.)

Potrebujemo: 150 g temnomodre mehke bombaževе preje, 30 g svetlomodre in 30 g rožnate umetne svile, primerno kvačko in 2 primerni pletenki.

To bluzo naredimo v treh različnih barvah. Kvačkamo v preprostem progastem vzorcu. Spodnji rob bluze in rob pri rokavih pletemo v rebkastem vzorcu, vratno izrezo pa ozko obkvačkamo. Bluzo zapenjamo zadaj.

Pripravimo si krog iz papirja. Ker je bluzo zelo preprosta, lahko uporabimo kakšen krog iz prejšnjih zvezkov.

Najprej skvačkamo za vzorec 10 cm dolgo verižico iz temnomodre preje, potem naredimo 1 stebriček v šesto zračno petljo, nato pa zmeraj izmenoma po 1 zračno petljo in po 1 stebriček v vsako drugo verižno petljo. Na koncu vrste naredimo 4 zračne petlje, obrnemo in skvačkamo 1 stebriček v predzadnji stebriček prejšnje vrste, potem pa vedno izmenoma 1 zračno petljo in 1 stebriček v naslednji stebriček prejšnje vrste, na koncu vrste pa 1 stebriček v drugo zračno petljo od onih 4 zračnih petelj, s katerimi smo prejšnjo vrsto obrnili.

Na koncu vrste nit pustimo, delo obrnemo in delamo eno vrsto z nitko rožnate barve. To vrsto delamo: 1 gosta petlja okrog prve zračne petlje in potem vedno okrog naslednje zračne petlje prejšnje vrste, vmes pa naredimo po 1 zračno petljo. Na koncu vrste nit odrgamo.

Sedaj vzamemo zopet temnomodro nit in delamo z njo v isti smeri kakor zadnjo vrsto. Naredimo 5 zračnih petelj, nato dalje izmenoma po 1 stebriček okrog naslednje zračne petlje prejšnje vrste in po 1 zračno petljo. Tudi v tej vrsti skvačkamo zadnji stebriček v drugo zračno petljo zadnje temnomodre vrste. Naredimo še eno vrsto s temnomodro nitjo, kakor pri prvi temnomodri progi. Ko končamo to drugo vrsto, zopet nit pustimo in vzamemo svetlomodro nit ter delamo prav tako, kakor z nitjo rožnate barve izmenoma po 1 gosto petljo okrog naslednje zračne petlje in po 1 zračno petljo. Na koncu vrste nit odrežemo. S tem je končan 1 vzorčni oddelek.

Sledita spet 2 vrsti stebričkov iz temnomodre preje, 1 vrste gostih petelj rožnate barve, ponovno 2 temnomodri vrsti stebričkov itd.

Ko končamo drugi vzorčni oddelek, napnemo ta del z bucikami in ga malo navlažimo. Na osnovi te poizkusne proge natanko izračunamo, na koliko petelj začnemo vsak del.

Najprej začnemo sprednji del bluze, in sicer ob strani (pod pazduho). Kvačkamo v vrstah sem in tja po dolžini.

Skvačkamo primerno dolgo temnomodro verižico od pazduhe do pasa (širino pletene-ga dela odštejemo). Ker pa je stranski rob poševen, delamo prvo vrsto kroju primerno

daleč na verižne petlje, potem pa vsako vrsto po kroju podaljšamo. Paziti moramo na rokavno izrezo.

Da pridemo do vrha rame, skvačkamo potrebno dolgo verižico in podaljšamo vrste v skladu z vzorcem. Za poševno ramo podaljšujemo vrste po kroju, najlaže nazajgrede na koncu vrste stebričkov tako, da naredimo v zadnjo spodnjo petljo dvakrat po 1 stebriček, vmes pa po 1 zračno petljo. Kolikokrat moramo to ponoviti, vidimo, če delo večkrat položimo na kraj.

Ko pridemo do vratne izreze, vrste skrajšamo na ta način, da na koncu vrste stebričkov nazajgrede izpustimo zadnjo zračno petljo in oba stebrička (sedaj v začetku vrste) hkratu zazankamo. Ker vratno izrezo malo nadržimo, skvačkamo tu za prehod k novi temnomodri progi samo 4 zračne petlje.

Pri drugi polovici sprednjega dela moramo dovezmati in snemati v enaki razdalji in enakem številu petelj, kakor smo pri prvi polovici.

Hrbet kvačkamo kakor sprednji del. Paziti moramo na razporek v sredini hrbtna, za katerega ne delamo več petelj, kakor je potrebno. (približno 15 cm), zato pa moramo ravno toliko zračnih petelj skvačkati, da je vrsta prav tako dolga.

Tudi rokave začnemo na stranskem robu in delamo v pokončnih vrstah. Da rokav pravilno oblikujemo, moramo delo večkrat polagati na kraj. (Najprej večkrat dovezamo, potem pa zopet snemamo.)

Ko naredimo še drugi rokav, katerega v obratnem redu dovezamo in snemamo, vse dele malo navlažimo in napnemo po kroju. Tako napete pustimo, da se posušijo.

Sedaj pa dopletemo še spodnji rob. Nabremo na spodnjem robu (na stranskem robu kvačkanja) petlje in pletemo čez te petlje v vrstah sem in tja po 2 desni in 2 levi petlji. Pletemo vedno desne na desne, leve na leve petlje. Ko imamo primerno visok rob, petlje zazankamo.

Sele zdaj posamezne dele od narobne strani gosto sešijemo.

Rokave zgoraj primerno nadržimo.

Ob razporku skvačkamo na obeh straneh 4 vrste gostih petelj. Pri drugi vrsti naredimo 4 gumbnice v enaki razdalji, in sicer

naredimo 5 zračnih petelj in preskočimo 5 gostih petelj prejšnje vrste.

Vratno izrezo obkvačkamo najprej z gostimi petljami, potem pa s školjkami. Za vsako školjko naredimo 6 stebričkov v eno gosto petljo, potem sledi 1 gosta petlja v tretjo petljo, 1 petljo preskočimo in zopet naredimo školjko.

Gumbe skvačkamo iz temnomodre volne iz samih gostih petelj in jih dobro naplnimo z vato. Prišijemo jih na spodnji del razporka, nasproti gumbnic.

Kroj in opis «Ultra» dobite pod B 2455 za 14 dinarjev.

KVAČKANA BOLERO-JOPICA.

(Slika V 3454.)

Potrebujemo približno 120 gramov kvačkanca št. 20 in primerno kvačko.

Pomanjšani kraj 3454a si narišemo v naravni velikosti in kvačkamo po tem kroju. Kvačkamo v vrstah sem in tja zračne petlje in dvojne stebričke. Kvačkamo tako trdo, kakor navadne čipke.

Vzorec: Naredimo primerno dolgo verižico zračnih petelj, obrnemo in skvačkamo 1 dvojni stebriček (dvakrat ovijemo) v osmo zračno petljo, 7 zračnih petelj, 1 dvojni stebriček v isto zračno petljo, kakor smo naredili prvi dvojni stebriček. Dalje delamo vedno po 2 dvojna stebrička v naslednjo šesto zračno petljo. Med obema stebričkoma skvačkamo 7 zračnih petelj. Vrsto končamo s trojnim stebričkom (trikrat ovijemo) v zadnjo zračno petljo verižice, skvačkamo 5 zračnih petelj, obrnemo in delamo zopet po 2 dvojna stebrička v srednjo zračno petljo spodnjega loka. Med obema stebričkoma naredimo 7 zračnih petelj. Na koncu te in vsake naslednje vrste napravimo po zadnji skupini stebričkov 1 četverni stebriček (4krat ovijemo) v zadnji stebriček prejšnje vrste (da je raven rob). Sedaj zopet obrnemo in naredimo 5 zračnih petelj. Kakor zadnjo vrsto, delamo vse nadaljnje vrste.

Začnemo hrbet in skvačkamo za spodnji rob potrebno dolgo verižico. Delamo v vrstah sem in tja zgoraj opisani vzorec.

Da dobimo pravo obliko ob straneh, delo večkrat položimo na kraj in uravnavamo prehod v drugo vrsto s primernim številom

zračnih petelj ali pa tudi samo z 1 dvojnimi stebričkom. Posebno kasneje, ko delamo rokavno izrezo, moramo delo večkrat primerjati s krojem. Za rokavno izrezo pustimo na koncu vrste neobkvačkane zadnje skupine v drugi vrsti samo eno skupino in končno samo en del skupine. (Točno po kroju!) Ko dosežemo pravo hrbtno širino, sledijo ravne vrste sem in tja.

Da dobimo pravilno poševno obliko rame, delamo zadnje tri vrste na oni strani, kjer je rokavna izreza pri drugem, tretjem, potem pri petem loku namesto dvojnih stebričkov navadne stebričke (ovijemo samo enkrat).

Poleg tega pustimo v zadnjih dveh vrstah za vratno izrezo srednja loka in končamo vsako ramo posebej.

Rokave začnemo na spodnjem robu in delamo precej visoko ramo, potem pa po kroju lepo zaokrožimo (po že znanem načinu) zgornji del rokava (namesto dvojnih stebričkov delamo navadne stebričke).

Tudi sprednja dela začnemo spodaj. Ker je jopica okrog in okrog obkvačkana z zobčki, delamo te pri sprednjem robu kar obenem. Ti zobčki nastanejo, ko naredimo na koncu vrste namesto četvernega stebrička peternega (petkrat ovijemo) in ko obrnemo, skvačkamo 9 zračnih petelj. Prav tako kakor druge dele jopice, polagamo med delom kvačkanje na kraj, da dobimo pravilno obliko sprednjega dela.

Pas delamo po dolžini v vrstah sem in tja. Na koncu vrste, kjer obrnemo, delamo prav tako kakor na sprednjem robu jopice.

Vse dele napnemo po obliki kroja in jih malo navlažimo. Nato suhe od narobne strani z ometico sešijemo.

Rokave ob rami malo nadržimo.

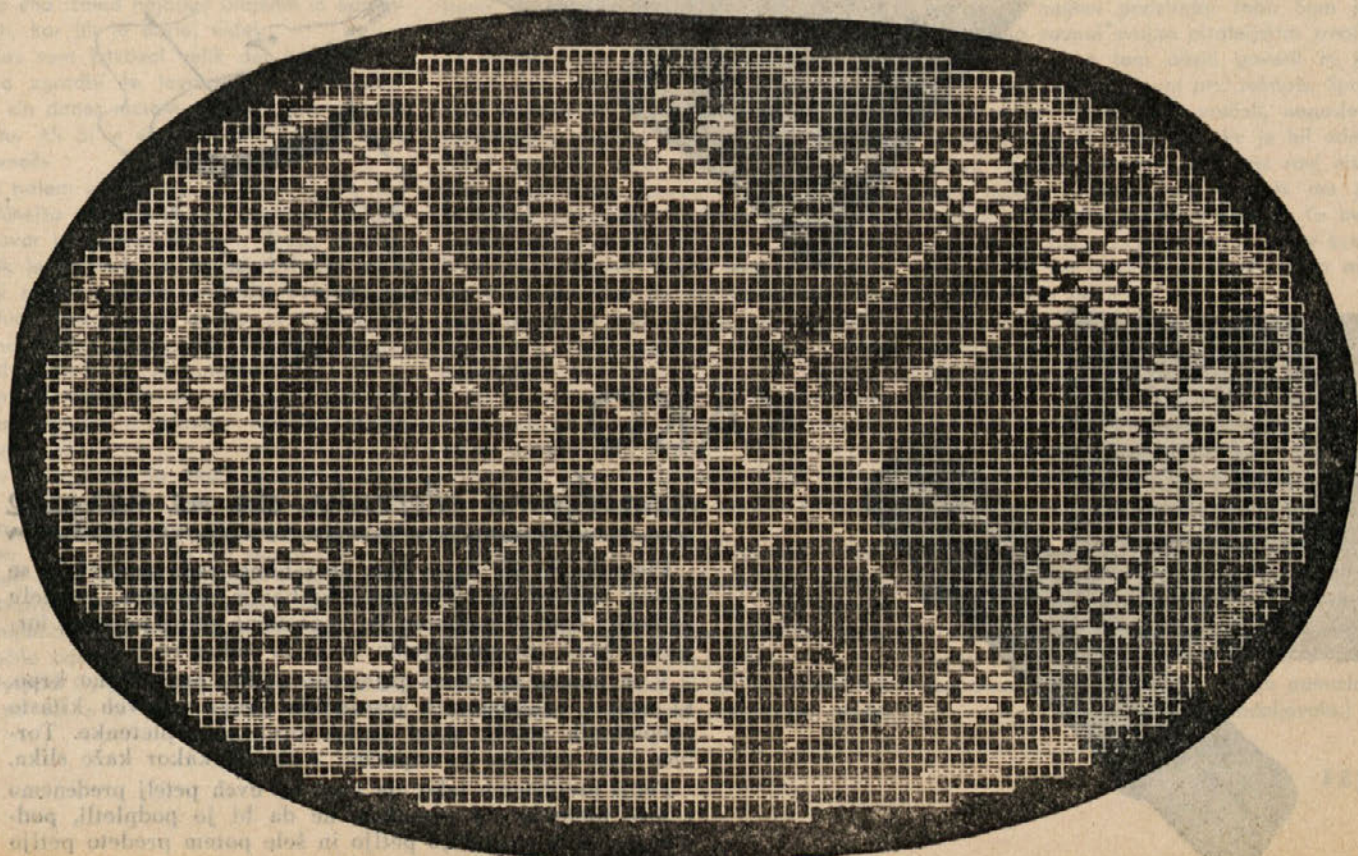
Nazadnje vso jopico obkvačkamo. Kvačkamo 6 gostih petelj v vsak lok, v vogalni lok pa naredimo po 8 gostih petelj. Ob sprednjem robu naredimo po 1 gosto petljo tudi med oba dvojna stebrička.

Pas obkvačkamo samo na širini.

Jopico spenjamo s trakom, za katerega naredimo 35 cm dolgo verižico, na katero skvačkamo vrsto gostih petelj.

Kroj in opis «Ultra» dobite pod V 3454 za 7 dinarjev.

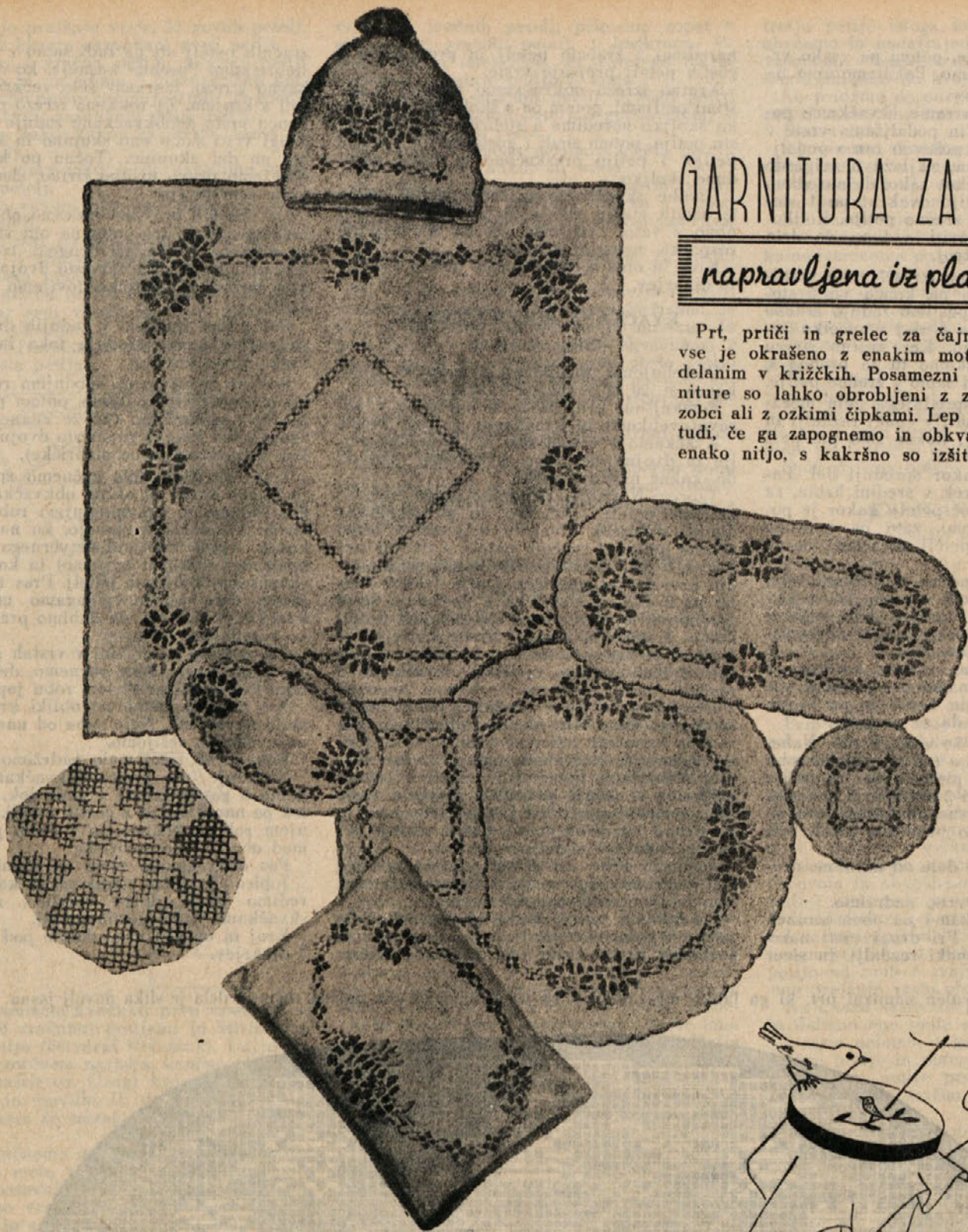
Slika 44. Ovalen namizni prt, ki ga lahko mrežamo ali pa kvačkamo. Za oba načina ročnega dela je slika dovolj jasna.

GARNITURA ZA ČAJ

napravljena iz platna

Prt, prtiči in grelec za čajno ročko, vse je okrašeno z enakim motivom, izdelanim v križčkih. Posamezni kosi garniture so lahko obrobljeni z zankanimi zobci ali z ozkimi čipkami. Lep pa je rob tudi, če ga zapognemo in obkvačkamo z enako nitjo, s kakršno so izšiti križčki.

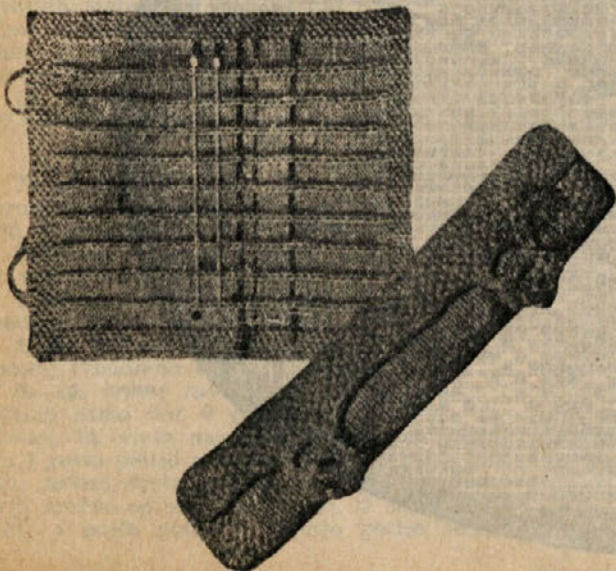
KAKO

spravljamo pletenke, da ne rzarjave

Pletenke, ki jih dalje časa ne rabimo, rade zarjave in se potem, tudi če jih odrgnemo z raskavim papirjem, pri delu zatikajo. Zato je pametno, če napravimo zanje posebno torbico, kamor jih spravljamo in ki jo vidite na sliki.

V ta namen spletemo primerno veliko pravokotno krpo, ki ima v enakomernih presledkih proge iz dveh kitasto prepletenih petelj, skozi katere pretikamo pletenke. Torbico nato zvijemo in zapnemo z gumbi, kakor kaže slika.

Petlji prepletamo tako, da prvo od dveh petelj predenemo z leve pletenke na pomožno, ne da bi jo podpletli, podpletemo nato naslednjo petljo in šele potem predeto petljo na pomožni pletenki.

POT DO USPEHA

Dale Carnegie;

Kako si napraviš ljudi voljne in dovzetne

(Nadaljevanje.)

Gospod G. je obiskoval moje tečaje in je pripovedoval sledeči primer.

Družba ta in ta se je pogodbeno obvezala, da bo do določenega roka zgradila veliko trgovsko poslopje v B. Vse se je dobro razvijalo, poslopje je bilo skoraj dograjeno, ko je podjetnik, ki bi bil moral dobaviti neke bronaste okraske za pročelje, izjavil, da tega ne more ob dogovorjenem času. S tem je bila dograditev poslopja o pravem času ogrožena. Pretile so velike dogovorne globe, veliko denarja bi se izgubilo — in vse to samo zaradi tega enega moža.

Sledilo je telefoniranje, prerekanje sem in tja, ljudje so se razburjali. Vse zaman. Zdaj so poslali gospoda G. v mesto, kjer je stanoval podjetnik.

«Ali veste,» ga je vprašal gospod G., ko je stopil v pisarno podjetnika, «da ste vi edini mož svojega imena v vašem mestu? Mož se je začudil in rekel, da tega doslej ni vedel.

«Res je tako,» je dejal gospod G. «Ko sem davi stopil z vlaka in vas iskal v telefonski knjigi, sem dognal, da ni v tem mestu nikogar drugega z vašim imenom.»

Podjetnik je medtem listal po telefonski knjigi. «Res nisem vedel,» je rekel. «To je redko ime,» je nadaljeval ponosno. «Moj rod je prišel svoj čas iz Holandske, zdaj smo tu že skoraj dve sto let.»

In potem je začel na široko pripovedovati o svoji rodbini in svojih prednikih. In ko je končal, je gospod G. zasul pogovor na njegovo tovarno, jo primerjal z drugimi podobnimi tovarnami in rekel, da je njegova ena izmed najbolj urejenih in opremljenih, kar jih je doslej videl.

«Jaz sem žrtvoval velik del svojega življenja zgradbi te tovarne,» je pripovedoval, «in danes moram reči, da sem ponosen na to. Ali bi si vi ne hoteli ogledati naše tovarne?»

In potem je gospodu G. pokazal vso najrazličnejšo opremo in vse naprave itd. itd. Pogovor je nanesel na nove stroje, in podjetnik je gospodu G. povedal, da so vsi ti stroji njegova lastna iznajdba. Pokazal mu je tudi, kako stroji delajo in kakšne izvrstne izdelke producirajo. Nazadnje je povabil gospoda G. na predjužnik.

Pazite! Doslej še ni bila izgovorjena niti edina beseda o pravem namenu obiska gospoda G.

Po predjužniku je dejal podjetnik: «Mislim, da imava med seboj še nekaj poslovnega. Jaz seveda vem, čemu ste prišli sem, nisem si pa mislil, da bo postal najin stanek tako prijeten. Vzemite s seboj moje zagotovilo, da Vam odpošljemo ves potrebni material takoj, pa če bi morali vsa druga naročila odložiti.»

Gospod G. je torej dobil vse, kar je želel, ne da bi bil za to prosil. Ves material

je pravočasno došel, in poslopje je bilo dovršeno do določenega roka.

Iz tega se učite: «Začnite vselej s pohvalo in priznanjem!»

Človek pa lahko tudi kritizira, ne da bi se s tem napravil nepriljubljenega.

Nekega dne je šel lastnik skozi svojo suknarsko tovarno in je videl, da nekateri delavci kadijo, čeprav so povsod viseli napis «Kajenje strogo prepovedano». Šef bi bil torej lahko samo pokazal na plakat in vprašal, ali ne znajo brati. Pa kaj je storil namesto tega? Stopil je k delavcem, dal vsakemu cigaro in samo rekel, da bi jim bil prav posebno hvaležen, če bi te cigare pokadili izven tovarne. Ti ljudje so dobro vedeli, da so prekršili predpis — tem bolj so pripoznali, da jim šef ni le nič očitil, temveč jim je namesto tega celo nekaj podaril. Ali ni bila to dobra, toda prizanesljiva kritika na najprijaznejši način?

S tem sem vam hotel samo povedati, da skušajte samo posredno obrniti pozornost na napake drugih ljudi.

Začnite z lastnimi napakami! Pred nekaj leti je moja nečakinja zapustila svojo rodbino, da bi postala moja tajnica v N. Bilo ji je devetnajst let, dovršila je srednjo šolo, ampak njene poslovne izkušnje so bile ničla. Danes pa je ena izmed najboljših tajnic. V začetku svoje kariere je bila — kako bi se že izrazil — še precej popoljšljiva. Nekega dne, ko sem ji hotel dokazati neko napako, sem si mislil: «Trenutek, Dale Carnegie, samo trenutek! Ti si dvakrat toliko star kakor Dana. Ti imaš tisočkrat več izkustev, ti torej res ne moreš pričakovati, da bi imela ona isti pregled, isto sodbo, kakor jo imaš ti. In še nekaj, Dale: Kako je bilo s teboj, ko si bil ti devetnajst let star? Pomisli vendar na svoje neštevilne napake takrat...»

Ko sem to vprašanje dobro premislil, pošteno in nepristransko, sem videl, da je Dana pri svojih devetnajstih letih veliko bolje delala, kakor jaz v isti starosti.

Ker sem hotel torej Dano opozoriti na neko napako, ki jo je storila, sem ji rekel: «Naredila si napako, Dana, ampak ni večja, kakor sem jih delal sam. Človek se ne rodi s popolnim razumom, ampak si ga pridobiva polagoma. Vsekakor je tvoj napredek večji, kakor je bil moj v tvojih letih. Sam sem napravil toliko neumnih napak, da ti tvojih napak ne morem očitati. Vzlic temu pa bi te rad vprašal, ali ne misliš, da bi bilo boljše, če bi ti to tako in tako napravila?»

Če boste tako govorili, t. j. če boste prej sami priznali svoje napake, vam ne bo nihče zameril vaše kritike.

Zato je prav, če govorite vselej najprej o svojih lastnih napakah, preden kritizirate druge ljudi!

Dajte namesto direktnih navodil in ukazov samo predloge, pa boste več dosegli. Ne recite: «Storite to!» ali «Ne delajte tega!» Recite rajši: «Malo premislite, ali ni ne bilo dobro to ali ono storiti.»

Če niste z dopisom, ki ga je sestavil vaš nameščenelec, popolnoma zadovoljni, recite:

«Kaj mislite, če bi se mi takole izrazili?» Z drugimi besedami: pustimo vsaj na videz, naj se drugi sam odloči. Tako bo imel več od tega, kakor če bi delal samo po ukazu in navodilu. Zakaj ta način mu ne zlomi samozavesti in ponosa, hkrati pa mu zbudi veselje do sodelovanja.

Zelo važno je dalje priznanje in pohvala. Poznal sem odličnega dreserja psov. Ta je vselej, kadar je novi pes nekaj bolje izvršil kakor prej, psa pohvalil, ga pobožal in mu dal košček mesa, kakršno je imel najrajši. Skratka vselej je jasno pokazal svojo zadovoljnost.

Zakaj bi ne bilo to tudi pri ljudeh dobro? Zakaj ljudi rajši ne pohvalimo, kakor da jih v nič devljemo? Priznajmo vsako popoljšanje, pa se bodo ljudje še naprej izpopolnjevali. Zgodovina je polna nepobitnih dokazov in primerov, kako pogosto zadostuje nekaj malo besed priznanja, da se vse bodoče življenje drugače obrne in preoblikuje.

Pred dobrim polstoletjem je delal majhen desetleten deček v neki neapeljski tovarni. Vedno je sanjal o tem, da bo postal velik pevec, toda njegov prvi učitelj mu je vzel ves pogum. «Šaj ne znaš prav nič peti,» mu je dejal. «Sploh nimaš glasu; tvoj glas zveni, kakor če se veter zaletava v pločevinast zastor.»

Toda njegova mati, revna kmetica, ga je hvalila in pravila, da ji njegov glas ugaja in da postaja vsak dan boljši. Sama je hodila bosa, samo da bi varčevala in mogla plačevati svojemu sinu učitelja petja. Njej, materi, njeni hvali in njenemu prigovarjanju se je imel deček zahvaliti, da se je njegovo življenje docela preobrnilo. Gotovo ste o tem dečku že slišali: bil je slavni pevec Caruso.

Pred leti je živel v Londonu mladenič, ki bi bil rad postal pisatelj. Toda kakor da se je vse zarotilo proti izpolnitvi te želje. Njegovi starši niso imeli sredstev, da bi ga šolali. Mladenič je slednjič našel delo: lepil je na škatle za čevljarstvo loščilo listke. Spal je z dvema drugima revnima mladeničema v majhni podstrešni sobi. Sam je tako malo zaupal svojim pisateljskim zmožnostim, da ni o tem nikoli govoril in je čisto skrivaj odposlal svoj prvi rokopis. Spočetka so se mu rokopisi vračali, naposled pa je le napočil veliki dan, ko je bil eden izmed rokopisov sprejet. Sicer mu zanj niso prav ničesar plačali, toda urednik mu je napisal vsaj nekaj besed priznanja. Te besede so ga tako prevzele, da je kakor brez uma blodil po londonskih ulicah in so mu solze polzele po licih.

Teh nekaj besed priznanja je dalo njegovemu življenju novo smer. Ko bi mu urednik ne bil dal poguma, bi bil mladenič morda vse življenje lepil listke na škatle. Morebiti ste že brali kako njegovo povest: bil je Charles Dickens.

Vsi, ki berete te vrste, imate razne sile in moči, pa jih ne uporabljate, in med njimi tudi naravnost čudežno moč, da lahko z nekaj besedami zbudite v človeku vse, kar je v njem.

Zato pomnite tole pravilo:

Pohvalite vsako še tako majhno izboljšanje in popoljšanje. Bodite iskreni v svojem priznanju in radodarni s svojo pohvalo (Se bo nadaljevalo.)

Artisti

Kadar  e nanese pogovor na nevarnosti našega poklica, je dejala lepa, še vedno mlada gospa, «potem moram vselej misliti na neki večer, ne, na nekaj minut, ki jih nikdar ne bom pozabila.»

Gospa, ki je izrekla te besede, je bila žena artistova. Nastopala je s svojim možem pod svetovnoznanim imenom.

Spadala sta v prav poseben razred, bila sta dve svetli zvezdi na cirkuškem in varietejnem nebu, prejemale sta velike honorarje. Posebno sta se odlikovala na visoki jekleni vrvi, na kateri sta bila res dovršena, blaznosmela umetnika.

«Takrat sva se producirala — kmalu bo dvajset let od tedaj — onkraj, v Zedinjenih dr zavah.

 e nekaj tednov sva poskušala novo, zelo nevarno točko, ki je bila v tem, da me je Conny, moj mo , v posebno za to prirejeni samokolnici peljal čez visoko vrv. Po napornih vajah sva si kmalu pridobila takšno spretnost, da sva tudi to točko lahko javno izvajala. Imela sva velikanski uspeh. Toda hotela sva nastop še izboljšati, in sicer naj bi me Conny pripeljal do srede napete vrvi, potem se tam ustavil in me spet odpeljal nazaj. A vaje so le počasi napredovale, zato še nisva mogla misliti na to, da bi se s to točko pokazala tudi  e občinstvu.

Takrat sva bila angažirana v cirkusu Bialy, kjer je bila jeklena žica, na kateri sva izvajala svoje akrobacije, razpeta dobrih trideset metrov nad zemljo! Poleg tega nisva uporabljala nobene varnostne mreže. Ameri sko občinstvo si namreč nadvse rado napenja in razburja živce; zato mu tudi program, ki ni nevaren, kar nič ni vse , čeprav je še tako dobro izvajan. Nasprotno pa si z zelo nevarnimi ali pa vsaj z na videz nevarnimi točkami v Zedinjenih dr zavah lahko zaslužiš lepe denarce. Varnostna mreža bi takim gledalcem vzela vse iluzije. Zato sva jo opustila.

Med osebjem cirkusa Bialy je bil tudi mulat, ki so mu pravili Jimmy. Bil je električar, skrbel je za razsvetljavo. Ker je bil dobrodušen človek, so ga vsi radi imeli.

Na mojo nesrečo se je ta Jimmy zaljubil vame. Spočetka sva se mu s Connyjem smejala, ker sva bila  e sklenila, da se bova poročila.  al pa sem kmalu dognala, da misli Jimmy s svojo ljubeznijo zelo resno. Večkrat sem morala njegove poskuse, da bi se mi približal, ostro zavrnuti. S tem pa se je njegova strast samo še stopnjevala. In ko sem se nekega večera hladila za cirku kim šotorom in dihala sveži zrak, se je nenadoma pojavil pred menoj, me objel in me hotel poljubiti. Na srečo je tisti hip prišel za menoj Conny, ki je mulata s pestjo tako sunil pod brado, da se je nezavesten zgrudil.

Tiste dni je cirkuški ravnatelj zelo silil v naju, da bi  e naposled uvrstila v program svojo novo točko. Toda midva še zmerom nisva bila tako daleč; ni šlo in ni. Predvsem Conny še ni mogel premagati kritičnega mesta, ko naj bi se sredi vrvi ustavil in nato samokolnico počasi ritenski peljal nazaj.  e večkrat sva strmoglavila, seveda v varnostno mrežo, brez katere se nikdar nisva urila. Ni šlo in ni,

Potem je napočil večer, ki bom nanj mislila svoj živi dan. Prišla je predstava, med katero sem morala doživeti najstrašnejše minute svojega življenja. Mi-slim, da Conny prav tako sodi.»

Pripovedovalka je umolknila in se vprašujoče ozrla na svojega soproga, žilavega, slokega moža. Ta se je dobrohotno nasmehljaj in samo prikimal.

«Dobro se še spominjam,» je nadaljevala artistka, «kako sem popoldne tistega dne stopila v veliki, prazni cirkuški šotor.

Izenada sem ugledala mulata Jimmyja. Plezal je na enega od obeh glavnih jamborov, na katerem je bila pritrjena dolga lestva. Ker je bil odgovoren za celotno razsvetljavo, ni bilo v njegovem početju nič takega, da bi zbujalo pozornost. Navzlic temu pa sem ga opazovala, ne da bi me bil on videl. Prav zgoraj med jamboroma je bila razpeta jeklena vrv, na kateri sva se zvečer producirala s Connyjem. Približno šest metrov nad enim koncem najine vrvi je bilo na jamboru pritrjeno široko stojalo in na njegovem skrajnem robu je stala velika odprta omara, v kateri je bilo nameščenih ve  žarometov. V tej omari je med predstavo sedel mo , ki je upravljal ta svetlobna telesa.

Ravno ko sem  e nameravala oditi, sem videla, kako se je zgoraj, z Jimmyjevega položaja pobesila drobna, komaj vidna vrvica ali pa košek provodne žice. Prav za prav me je na to opozoril še svetlomodri plamenček, ki je nenadoma siknil tam, ko se je nezatna žica dotaknila najine razpete jeklene vrvi. Jimmy je bil pač sklenil tok, s katerim je pravkar košek provodne žice kakor koli  e prišel v stik. Brž ko se je prikazala iskra, je Jimmy potegnil žico k sebi. Ker je pri takem poslu vedno nosil gumijaste rokavice, mu seveda ni pretila nobena nevarnost.

Prišel je večer. Pričela se je predstava, pri kateri sva morala kot ena izmed bučno in burno najavljenih atrakcij nastopiti takoj po odmoru.

Splezala sva na jambor in se producirala, kakor sva bila navajena.

K sklepu sva vselej pokazala prizor s samokolnico, v katero sem sedla. Conny me je potem peljal po jekleni vrvi, ne da bi se vrnil, seveda.

No, sedla sem lepo v ozko samokolnico, ujela ravnotežje, pokimala Connyju — in  e je, skoraj neopazno kolo tesnega vozička zdržalo na svetlo jekleno vrv. Globoko pod nama, kakor v prepadu, je neslišno gomezela ob edujo a množica.

Počasi, brez najmanjšega kolebanja me je Conny peljal po vrvi.

 e sva imela dve tretjini pota za sabo. Nepremično sem zrla proti malemu pristajali  u, kjer se je kon avala najina vrv.

Nenadoma je nekaj nenavadnega ujelo moj pogled. Kaj je bilo to pred mano?

Le malo metrov od naju je drobna žica visela z najine jeklene vrvi. Skoraj podzavestno sem jo sledila kvišku — izgubljala se je v omari i z  arometi.

Tisti trenutek se je še druga slika pojavila pred mojimi očmi: kako je popoldne mulat Jimmy od tam zgoraj spustil neko žico, da se je dotaknila debele jeklene vrvi in so iz nje siknile iskre...

Hkrati pa me je prešinita grozna misel: mulat se hoče strašno maščevati nad Connyjem in nad menoj! Zakaj zdaj zdaj se morava dotakniti viseče žice. Ni se ji mogoče izogniti! Potem bo električni tok pre-

Občutljivo ali ne-

Kar koli je treba očistiti — Vim čisti vse: boljše in navadnejše! Vim vsebuje drobno zmlete substance, ki posebno delujejo in razkrajajo. Te omehčajo nečistočo, tako da se jo zlahka popolnoma odstrani, ne da bi se predmet poškodoval. Vim je zelo varčen v uporabi in zares vreden svoje cene.

VIM čisti vse

skočil — zadel mene ali Connyja ali pa oba — in strmoglavila bova v globoko pod nama ležečo manežo!

Mar nisem prej tudi slišala, da bo nocoj Jimmy prevzel službo moža, ki vsak večer upravlja žaromete?

Nobenega dvoma ni več: tamle pred nama visi smrt na tanki, za gledalce popolnoma nevidni žici! Smrt, ki se ji na noben način ni več mogoče umakniti!

Bliskovito sem preudarila.

„Conny!“ sem zašepelata, „Conny, stopp! Ustavi se!“

Toda Conny me je počasi peljal dalje. Menil je pač, da me je napak razumel.

„Conny!“ sem mu rekla še enkrat, in moje srce je trepetalo. „Conny, nazaj morava... Conny, ne ustavi se!“ Sama nisem vedela, kako naj mu povem, kakšne besede naj izberem.

„Tako je ustavi!“ sem ga rotila dalje. Pri tem sem z naučenim smehljajem gledala naravnost predse. Tik pred nama visi neka žica, nabita z električnim tokom! Jimmy jo je vrgel na najino vrv! Zmeraj hitreje sem govorila, ker je bila usodna žica samo še en meter oddaljena od mene.

„Conny..., moraš se vrniti, moraš, moraš!...“

Zdaj sem opazila, da se samokolnica počasneje premika, skoraj popolnoma neopazno, vedno počasneje. Potem se je ustavila.

In jaz sem vedela, da je to za Connyja kritični, nevarni trenutek, trenutek prehoda iz vožnje v prestanek in nato spet prehod v povratek, ki lahko postane usodepoln. Nepremična sva stala tam gori, visoko nad rumenim peskom maneže, nad tisoči glav. Zdaj sem se šele prav zavedela velikanske nevarnosti najinega položaja: srce mi je bilo ko kladivo, kri mi je šumela v ušesih. Trdno sem se z rokami prijela za rob samokolnice, niti ganila se nisem, neopazno sem lovila ravnovesje, izravnavajoč majčkeno kolebanje. Vedela sem, da se za menoj Conny obupno bori z negotovostjo, ki ga neprestano zalezuje, in da zdaj na-

penja poslednje sile svoje volje. Kaj bo prinesel prihodnji trenutek — počasen, varen povratek ali nenaden, smrten padeč v globino?...

Končno sem vendar začutila, da se je samokolnica jela premikati, in sicer grozljivo počasi, toda brez omahovanja nazaj, dalje, zmerom dalje.

Pod nama je pritajeno in ubrano igrala cirkuška godba, med občinstvom pa je bila mrzlično napeta tišina...

Potem sem zaslišala za seboj stokajoč vzdihljaj: samokolnica se je ustavila na okroglem pristajališču — bila sva rešena!

Ko sem se ozrla na Connyja, so debele solze polzele po njegovem licu, solze, ki jih pri njem še nikoli nisem videla! Saj je bilo tudi strašno. Toda — posledje je ta težka točka vedno šla kakor namazana!

Ker je spet umolknila, je vprašal nekdo: «Kaj sta pa storila s tistim lopovom, z mulatom Jimmyjem?»

«E.» se je nasmehnila mlada gospa, «prav to je bilo na vsej zadevi tako bedasto, naravnost neverjetno... Jimmy z vsem tem sploh ni imel opravka! O kakšnem činu iz maščevanja ni bilo ne duha ne sluha! Ko je popoldne popravljajl cirkuško električno napeljavo, se mu je zgoraj odmotal košček žice, ki se je pri padcu ujel na neko tokovodno žico, od tod iskre spodaj na jekleni vrvi. Jimmy je bil ta košček žice potegnill k sebi in ga zgoraj pritrdil, toda pač ne dovolj skrbno, tako da se je zvečer odmotal in spet visel navzdol. Vsekakor brez toka, popolnoma neškodljiv! Službo moža pri žarometih pa je Jimmy hotel prevzeti le iz uslužnosti, a potem ni bilo nič iz tega...»

Po kratkem odmoru je artistka še pristavila in nalahno skomignila z rameni:

«No, na vsak način pa moram ugotoviti, da se je pri tej priložnosti Conny enkrat za vselej naučil premagati kritično mesto, in mislim, da je bilo to dobro. Prav za prav nama je torej Jimmy pripomogel do zmage!»

Prevedel P. K.

Naročnicam, ki še niso nakazale zaostanka naročnine, smo 28./II. t. l. poslali opomin. Prosimo, da zaostanek takoj poravnajo.

Kaj ženam pri možeh ne ugaja...

Večina žen v zakonu polagoma odkrije, da je poglavje «mož» res zanimivo in zelo obsežno v knjigi življenja, poglavje, polno posebnosti. Te posebnosti so kar cela zbirka malih in velikih napak. Čez tiste velike napake se žene prav lahko in prav hitro prenesejo in se nanje privadijo. Ampak tiste male napake — te dražijo in bolijo zelo dolgo, včasih uničijo ženam živce. Kolikokrat pravi žena možu, naj ne briše britve ali britvice s čisto brisačo! Da si ne sme prašnih čevljev brisati vprav z najbolj čistim žepnim robcem! Da naj ne kadi pipe ravno pod novimi čipkastimi zastori! In naj potem ne iztepa pipe v cvetlični lonec. Da naj nikar... In tako dalje... in tako dalje. Saj vendar to vse in vsi poznate in veste! Mož ne vidi s svojega stališča v teh malenkostih nič posebnega. Zjutraj gre mirno za svojim poklicem, zvečer prihaja kolikor mogoče pozno domov, in zato se mu zdi odveč, da bi se menil za takšne neumnosti in nepotrebosti. Toda prav v tem grozno greši, zakaj ravno te malenkosti imajo veliko moč v zakonskem življenju, vsaj v ženinih očeh... Ženi je prirojen smisel za red, in ne smemo se ji čuditi, če kar ostrmi v v sobi, iz katere je mož pravkar odšel in ki je kakor sejmska stojnica. Tu leži čevljev, tam trak, tukajle zmečkani suknjič, tamle hlače ali srajca. In prav

tako jo razumemo, če možu že stotič očita, naj nikar ne hodi po sobi tako, da mu bingljajo hlače naramnice na vse strani. Zakon gotovo zahteva veliko od žene modrosti in potrpežljivosti, in mnoge žene se pametno trudijo, da bi vseh teh neprijetnih malenkosti sploh — ne videle... To so najbolj pametne žene. Zakaj moža ne boš predelala...

Oglejmo si še nekaj malenkosti in moških nerodnosti! Če bi bilo v stanovanju tudi deset pepelnikov, mož ne bo otrsela pepela na pepelnik, am-

pak na krožnik zraven skodelice, v kateri ima kavo. Ali pa da bi si prašne čevlje obrisal na hodniku, v predsobi itd.! Kje neki! To se da noga na najlepši stol in čevljev se obriše z najboljšim žepnim robcem. Tako delajo moški!

To tudi poznate! Komaj odloži mož klobuk, že gre v kuhinjo, privzdigne pokrovke na loncih in ponvah ter je ves v skrbeh, kaj se neki kuha. In seveda tudi svetuje, saj vse razume.

In po kosilu mu kajpak rade privoščimo malo počitka. Toda saj poznate svoje može: gospod leže na zofo kar v čevljih, v katerih je hodil ves dopoldan, in hoče imeti mir... In to naj žena mirno gleda?!

Ljubezen je...

...najbolj zavratna izmed vseh bolezni, zakaj čim bolj se ji izogibljemo, tem bolj nepričakovano nas napade.

(Chamfort.)

...vselej del zgodovine v življenju žene... in postranski dogodek v življenju moža.

*

(Gospa de Stael.)

...zlobna sila, ki najprej pusti, da vam zrastejo peruti, potem vas pa tem bolj vklene.

*

(D. Smith.)

...sreča, ki jo dajemo drug drugemu.

(George Sand.)

...prva poglavje v veliki knjigi nevhvalnosti.

(Sandeau.)

...čudež.

*

(Emil Zola.)

...skrivnost.

*

(Platon.)

...posebna pravica, da sme dajati drug drugemu okusiti največje slasti in bolesi.

(Marcelle Tinaire.)

*

...največji učitelj življenja.

*

(Molière.)

...tiran, ki ne prizanese nikomur.

(Corneille.)

Življenjski motor — domišljija

Kako pojmuje dogodka in stvari, to je odvisno od naše domišljije. Pravijo, da ima vsaka reč dve plati. Toda vsako reč in stvar lahko gledamo še z več strani, kakor deluje pač naša domišljija.

Saj vemo, da je mogoče, da je izmed dveh ljudi, ki sta oba v enakih življenjskih razmerah in imata iste dohodke, eden zmerom vesel in dobre volje, drugi pa vedno zlovoljen, čemerren in nesrečen. Domišljija enega se pač drži svetlih plati, drugi pa vidi samo senčne strani življenja.

Zato moramo zmeraj pri vseh stvareh in dogodkih jemati vase kolikor mogoče samo to, kar je razveseljivo. Naučiti se moramo, da bomo neprijetnosti in udarce usode, če jih ne moremo odvrniti, kolikor mogoče lahko sprejemali. Vselej si moramo misliti, da bi nas utegnili zadeti še kaj hujšega. Kadar se nas pollašča misel, da se nam hudo godi, da smo nesrečni, se spomnimo na reveže, ki prezebajo, gladujejo, na zapuščene matere, ki se jim trga srce od bolesi in skrbi, kaj bodo dale jutri svojemu otroku jesti, in na tisoč in tisoč drugih ljudi, katerih beda in gorje se z našim še primerjati ne more.

Če hočemo biti s svojo usodo zadovoljni, če se nočemo čutiti venomer nesrečne, ne glejmo navzgor, ne glejmo na tiste, ki premnogokrat nezasluženo živijo v izobilju, ampak navzdol, na tiste, ki so še večji reveži, kakor smo mi!

Na naš občutek, na naše telesno počutje neprestano vpliva domišljija, ne da bi mi to opazili ali se tega zavedali. Pa tudi od zunaj vpliva marsikaj na nas. Vesela ali mračna okolica, naša družba, vse vpliva na naše notranje življenje, na naše dejanje in nehanje.

Vsak dober zdravnik ve, da svojih bolnikov ne more zdraviti samo s kroglicami ali praški. Če bolnika, ki toži o bolečinah, lepo poboža tam, kjer ga boli, in reče: «To ni nič hudega, to bo kmalu dobro,» se bo bolnik gotovo takoj bolje počutil. Če pa bi zdravnik rekel: «Verjamem vam, da vas zelo boli in da bo potrebno dolgo zdravljenje,» potem bo občutek bolečine takoj večji. Vemo tudi, da je često veliko težje zdraviti namišljeno bolezen, kakor resnično.

Zato bodimo zmeraj kolikor mogoče veseli, čili, pogumni, iščimo pri vsaki stvari samo svetle in vesele plati, zakaj najslabša je žalost.

Žal je le preveč ljudi, ki še pospešujejo in tako rekoč negujejo žalost svojega srca, ki se z neko naslado vdajajo občutku resnične ali pa samo namišljene bolečine. To so ljudje, ki zro v življenje skozi črne, motne naočnike in vidijo vse v mračni luči.

Žalostno razpoloženje ni samo zategadelj tako slabo, ker nam greni ure in dneve našega v resnici tako lepega življenja, ampak skriva v sebi tudi še resno nevarnost. Čisto nezavestno išče tisti, ki je žalosten, neki odklon od svojega razpoloženja. Potem se utegne zgoditi, da nastopi napačno in nevarno pot. Morda se zateče k izkustvu, da mu kozarec, ki ga izpije, četudi ni ženjen, prežene skrbi in potrto. Marsikateri nepopoljšljiv pijanec je tako začel.

Zato je žalost nekaj tako slabega, in zato ji ne smemo odpreti vrat v svoje srce. Izluščimo si pri vsem samo to, kar je lepega, prijetnega, veselega, obračajmo vsako stvar, vsak dogodek na najlepšo stran. Nič ni tako hudo, da bi ne moglo biti še hujše.

(Odpoved)

Bog daj gospodu Valentinu Badyanu večni mir in pokoj — ampak bil je velik čudak. Bil je veletrgovec. V njegovem skladišču so bile naložene vreče kave in riža do stropa. In v posebni pregraji so se svetile velike pločevinaste škatle. V njih je bil žefran. Nihče ga ni imel toliko, kakor gospod Badyan. Ta zaloga žefrana je bila ponos gospoda Badyana, v njej je tičal cel kapital. In kadar koli je kdo odpiral škatlo z žefranom, da bi ga manjšim odjemalcem natehtal, vselej je prišel gospod Badyan iz svoje male pisarne, da bi pogledal, ali pomočnik prav tehta, zakaj pri tem blagu je res potrebna natančnost in previdnost.

Prav za prav gospod Badyan ni imel vajencev, marveč «praktikante». Tako vsaj so pravili vajencem. Zmeraj sta bila pri njem dva. In na njih je bilo videti, kako pazita, da bi šefa ne razdražila. Zakaj potem so zagorele njegove oči za velikimi, okroglimi naočniki; bil je zelo kratkoviden. Njegove oči so bile za debelimi stekli strašno povečane, in to ga je delalo tako grozilnega.

Toda čeprav je bil gospod Badyan na glasu «tirana», so vendar ostajali vajenci pri njem navadno še več let, ko so se izučili. Najdalje pa je ostal Viktor Kvadrat, in nihče ni mogel razumeti, zakaj tam tako gara.

«Že davno bi lahko sedel nekje v topli pisarni, da, celo v banko bi mogol priti!» so pravili o njem njegovi poklicni tovariši.

Sicer je Viktor Kvadrat tudi sedel v pisarni gospoda Badyana, v tisti mali luknji, precej zraven šefa, toda toplo v tej pisarni pač ni bilo. Tudi plača ni bila kraljevska. Bilo mu je že šest in dvajset let, pa je imel še zmeraj sto kron plače. Tovariši so ga pregovarjali, češ, koliko bi lahko imel kje drugje. Toda Kvadrat se ni ganil. Menda je že prirastel k trgovini gospoda Badyana. Saj so ga o praznikih vabili celo k obedu. To pa je bila spet zasluga gospe Badyanove, ki je s tem morebiti izražala hvaležnost «gospodu Viktorju» za to, da je včasih tako skrbel za njeno hčerko. Ko se je namreč prišel Viktor učiti, je bilo mali Martici Badyanovi šest let in je začela hoditi v šolo. Viktor je moral kot najmlajši voditi Martico v šolo in hoditi po šoli ponjo. Katera skrbna in dobra mati pa pozabi na kaj takega? Kajpada zdaj ni bilo Kvadratu več treba hoditi z Martico. Bilo ji je dobrih osemnajst let, znala je sama varno hoditi. In kaj bi hodila povrh še s Kvadratom! Saj to je bil vendar samo komi!

In morebiti bi bil Viktor še dalje in dolgo sedel popolnoma zadovoljen na tistih sto kronah v skladišču in

Prvi vtis:
čudovito lepi lasje!

KAMILOFLOR

specialni Shampoo za plavalaske, ne vsebuje alkalijs. Ohrani lasem naravni sijaj in svetlo barvo ter jo vrne, če se je izgubila.

BRUNETAFLO

specialni Shampoo za kostanjeve lase, ne vsebuje alkalijs. Lasje dobe lep sijaj, postanejo mehki in se dajo lahko in hitro česati.

Skrbite tudi Vi, da Vaši lasje lepše padajo, da bodo mehki in da ohranijo svoj sijaj. Za umivanje uporabljajte redno

ELIDA SHAMPOO

pisarni, ko bi se nekega dne ne bilo prigodilo nekaj zelo nepričakovanega in čudnega.

Bilo je že jeseni, zadnjega septembra — takrat je hodila Martica k plesnim vajam nekam precej daleč. Nekega večera, tik preden so zaprli trgovino, je rekel gospod Badyan:

«Viktor, vi pridete gor k meni!»

Zgoraj je imel gospod Badyan še eno pisarno, nekako bolj slavnostno, in v tej pisarni so se reševale zelo važne zadeve. Navadno je bil tja poklican tisti, ki bo moral «iti»; zakaj gospod Badyan je imel neke navade, ki se jih je strogo držal. Kadar je dajal odpoved, jo je dajal med štirimi očmi, zgoraj. Pa tudi druge reči je tam dajal. Šepetal se je, da se je včasih iz te zgornje pisarne vračal pomočnik z veliko bolj rdečimi lici, kakor je vanjo vstopil, in celo kar z zateklimi. Vrnil se je, oblekel, odšel — in se ni več prikazal v trgovini. Bajje je bil

njegov nagli odhod v zvezi s skrivnostnim izginjanjem žefrana iz te ali one škatle.

In danes je bil tja poklican Viktor Kvadrat. Seveda ni bilo misliti, da bi šlo spet za žefran, ampak dogajale so se nepričakovane reči, zakaj gospod Badyan ga je pozval nenavadno ostro in kratko. Pravijo, da je bil v tistem trenutku Kvadrat bled kakor kreda. Najbrže je imel slabo vest.

Vrata trgovine so se zaprla. Hlapec je z velikim ključem zaklenil trojno ključavnico, dal ključ šefu, vse osebje je želelo lahko noč, gospod Badyan je skoraj zalajal v hladni večer «Lahko noč!» — se zasukal na peti in izginil skozi vežo. In za njim je korakal Kvadrat. Kolena so se mu šibila, ko je stopal v prvo nadstropje.

V gornji pisarni je bila že luč, in toplo je bilo. Tako prijetno je bilo tam v primeri s spodnjo pisarno! Pa

vendar se je Kvadratu zdelo, kakor da od vseh strani vleče mrzel prepil, ko je gospod Badyan brez vsakega uvoda rekel:

«Viktor, danes je zadnjega. Tu je vaša plača — in enomesečna odpoved...»

Za debelimi stekli gospoda Badyana so sedele velikanske oči, ki so z vso svojo težo ležale na Viktorju.

«Go-gospod šef...» je zlogoval Kvadrat. «Go-gospod š...»

Badyan je zamahnil z roko prav pred Viktorjevimi usti.

«Dovolj, Viktor! Jaz sem pač močno kratkoviden, ampak so reči, ki mi ne uidejo! In to vam rečem: In ne spodobi se, da bi vi spremljali mojo hčerko s plesnih vaj domov, če vas za to ne prosim!»

«Gospod šef!» je žalostno zaklical Kvadrat, kakor da bo zdaj zdaj udaril v jok.

«To se ne spodobi, ker vas nimam za to v službil»

«Gospod šef!» je klical Kvadrat... «Saj je gospodična — — —»

«S tem zadovoljna, kajne?» je zbedel gospod Badyan. «No, za to je tudi dobila, kar ji gre.»

«Ne, gospod šef,» se je boril Kvadrat, «hotel sem reči — — — Toda naprej ni mogel. Samo nekaj obupnega je zajavkal.»

V tistem trenutku so se odprla vrata sosednje sobe, in gospa Badyanova je vstopila, hitro prišla moža za roko in ga posvarila:

«Torej dovolj, Badyan! Le kako moreš človeka tako mučiti! Pa večerja se bo shladila!»

«Skratka, Viktor, svoje hčerke ne dam nobenemu komiju,» je gospod Badyan prav trdo dodal. «Jaz bi hotel, da bi bil zet moj družabnik.»

In nenadno je rekel s čisto izpremenjenim, skoraj blagim glasom:

«Ali imate to dekle zares tako radi?»

*

Pol ure sta čakala druga dva pomočnika za oglom na Kvadrata, rado vedna, kako se bo to izteklo. Toda Kvadrata ni bilo nazaj. Namesto njega je prišla kuharica z velikim vrčem za pivo.

«Kaj je z Viktorjem, Fani?»

«Sedi in večerja z gospodo,» je odgovorila brez sape in hitela naprej.

Oba tovariša sta stala kakor primrzla in buljila drug v drugega.

Stara Zajčevka je najprej vprašala, kako je ded kaj pri zdravju, potem pa je prav počasi začela:

«Vsega na svetu imate zadosti, mlada dva sta vam dobra, to ve vsa vas, ampak,» je vzdihnila starka. «To je strašna škoda, če staremu človeku odide zvesta žena; potem je takšen star človek kakor zapuščena sirota.» In nevidno solzo si je izmečkala iz lokavih oči.

Ded je porinil naočnike na čelo, pogledal skozi okno, pa ni zinil ne besede.

Starka je razumovala naprej:

«Pa še hujše je, če se človek sploh ne oženi ali omoži. Na primer — tukajle jaz! Ne morda, ker nisem imela ženinov! Imela sem jih, precej fantov me je hotelo, ampak — bilo je že tako usojeno! In zdaj, stric, se kesam — in nobeni ženski ne svetujem, da bi ostala stara devical»

Ded se je odkašljaj, snel naočnike s čela in se vidno zamračil. Aha! Se že začinja. Že prihaja z Novakovim Tinetom, baba nemarna!

In Zajčevka z robcem v roki in z ganljivo sklonjeno glavico drobí:

«Nekaj drugega je s takšnim dekletom, kakršna je vaša Francka. Ta ne bo ostala stara devica, ta ima vse lepe lastnosti za možitev!»

V dedu vre žolč. Počakaj, baba, jaz ti bom dal Novakovega Tineta!

«In zlasti vaša ve, da ima vse te potrebne lastnosti!» je zmerom bolj predrzna Zajčevka.

«Nima jih!» je zavpil ded. «Nima!» je še enkrat glasno ponovil. «Z našo Francko bi se vsak zmotil!»

Starka je sklenila roke v naročju, izbulila oči in izjecljala: «Kako, stric?»

V dedu se jeza kar kuha, toda babo bo bolje ugnal, kakor če bi rekel, da Francka tistega Tineta ne sme vzeti.

«Veste — prav za prav bi tega ne smel povedati, ampak da bo Tine vedel, kaj bi si na glavo nakopal, vam povem po resnici: Kdor hoče vzeti našo Francko, naj se rajši obesil!»

Starka je od začudenja kar zazijala.

«Da,» se razgreva ded. «Takšne lene mrhe, kakor je naša Francka, ne najde do kraja sveta! K delu jo je treba priganjati od jutra do večera, pa še nič ne pomaga! Ampak jesti, papati — to pa, to. — Zajčevka, papati same štruklje in potice! Od same sladkosnedosti ima jezik šilast, kakor vrag!»

«To — to — to ni mogoče...» brblja razočarana starka.

«In kaj šele parada!» se usiplje iz deda kakor slap. «Kjer more kaj na skrivnem vzeti, skrivaj proda, samo da si more kupiti za parado! In — in — išče ded v spominu, «glavo ima trdo kakor kamen! Vse dela samo po svoji glavi, nič si ne da dopovedati. In kako zna zmerjati! Zajčevka, če bi jo Tine vzel, bi ji čez tri dni po poroki s kladivom glavo razbil! Ne, ne, naše Francke ne ukroti in ne poboljša nihče!»

Dedova zmeta

J. JAHODA:

Beranov ded je danes v nedeljo popoldne doma in pazi na hišo. Gospodar in gospodinja sta se s hčerko Francko odpeljala k sorodnikom na krst. Gotovo se bosta vrnila šele ponoči. Od krsta se prej ne hodi.

Podnevi je že šel človek rad in lahko čuva hišo, ampak ko se zmračí, bi moral kar venomer hoditi okrog poslopij. Zakaj sliši se o tatvinah zdaj tu, zdaj tam — in pri Beranovih je kaj vzeti!

Posli samo nakrmijo živino, potem jih pa išči! Včasih se potikajo tudi do polnoči bog ve kod.

Ded si je nasadil naočnike na nos, poiskal sinove časopise, sedel k oknu in bral, da mu bo do večera čas minil.

Od časa do časa stopi iz hiše, pogleda na dvorišče in za skedenj, ali ni kje kak dvonog škodljivec, ter se vrne spet v sobo k oknu.

Ravno je bral, kako se je nekdo v bližnjem mestu zmotil in dal zaušnico čisto nekomu drugemu, ne tistemu, kateremu je hotel prisoliti. Zdjajci se je prišarala v sobo stara Zajčevka, ne da bi bila potrkala.

In takoj je hitela z iztegnjeno roko k dedu, po mestno pozdravila, in dedu ni ostalo nič drugega, kakor ponuditi babi stol, da bi povedala, kaj ima na srcu.

Ded te ženske ni imel rad, ker se je bavila samo s tem, da je ženinom

posredovala neveste. Ta obrt ni za ženska krila, za to je potreben moški razum.

In pa stara Zajčevka je stanovala pri Novakovih — vse, kar je prišlo od Novakovih, je bilo Beranovim navzkriž!

Ded se je z Novakom tožil zaradi mejnika. Tudi Novakova perutnina je hodila neprestano na Beranove njive v škodo. Beranovi so imeli izvrstno dekle, pa jo je Novak preplačal. Celu uro bi ded lahko pripovedoval, s čim so se Novakovi pregrešili zoper Beranove!

In k vsemu temu še tole najhujše! Novakov sin, bodoči gospodar, si je v glavo vtépel, da mora dobiti Beranovo Francko za ženo!

Pelin je bil dedu slajši, kakor tale Novakov Tine!

Kvarta, pije kakor goba, za delo ni vnet, starih ljudi ne spoštuje, kjer je muzika, povsod je zraven do zadnjega. To bi bil lep ženin Franckin!

In dedu se je takoj posvetilo v glavi, čemu ga je prišla obiskat tihega nedeljskega popoldneva tale prilizljiva in hinavska baba!

Pri Novakovih kajpak vedo, da se pri Beranovih nič ne zgodi brez dedove vednosti, pa tudi to, da bo ded Francki iz svojega primaknil deset tisočakov! Franckinega ženina mora torej odobriti tudi ded kot najvažnejša oseba!

Starka že samo lovi sapo in sedi kakor lesen kip.

Stari Beran pa še ni na koncu:

«Pravim vam pa, Zajčevka, nikar ne izbrbljajte tega nikjer, kar vam tukaj pripovedujem! To pravim samo vam, ker ste stara znanka! In povem vam tudi, da naša Francka ne bo svojemu možu niti mesec po poroki zvesta! Kje neki! Niti mesec! En sam fant ji ni bil nikoli zadosti, vedno ima vsaj dva ljubčka. In Bog ne daj, da bi se izpolnilo, kar si zmerom mislim, da bi nam prišla noseča z otrokom, ki ima gotovo dva očeta!»

Starka se je nekoliko zavedela.

Obrača oči in šepeta:

«Nikoli bi si tega ne mislila o vaši Francki —!»

«Samo nikomur tega ne pravite,» je rekel na glas, v duhu pa se je hehotal, ker je vedel, da pojde Zajčevka naravnost k Novakovim in jim bo do poslednje besedice vse izblebetala.

Ko je osupla starka odšla, se je dedu blaženo razjasnil obraz. Zdaj bo dal Novakov Tine mir! Nič več ne bo mislil na Francko!

Ko so se Beranovi vrnili s krstne pojedine, ni ded kajpak niti z besedico omenil, kaj je imel s staro Zajčevko.

Toda čez tri dni, ko je ded v svojem preužitkarskem stanovanju že ležal v postelji, sta se prignala k njemu oba mlada Beranova in jokajoča Francka, in sin ga je jezno ogovoril:

«Za Boga, kaj ste pa Zajčevki natvezli o naši Francki? Revica bo malone znorela; že pol leta je tako rekoč zaročena z Malinovim Tinetom, pred pustom jo je hotel vzeti, zdaj pa je sporočil, da noče o tem ničesar več vedeti po vsem tem, kar ste v nedeljo povedali Zajčevki, ki je prišla vprašat zaradi Francke!»

«Njemu je tudi Tine ime, kakor tistemu Novakovemu?» jeclja ded v smrtni zadregi. «Jaz — jaz — sem mislil, da sprašuje za Tineta Novakovega —!»

Nimela

preprečuje razdiranje petelj

in zajamčeno podaljšuje trpežnost ženskih nogavic. Steklenica din 30.— zadržuje za 20 parov nogavic. Enostavna uporaba, navodilo priloženo vsaki steklenici. Zahtevajte originalno »NIMELA« v drogerijah in trgovinah. — Samoprodaja »NIMELA« Celje, poštni predal 2

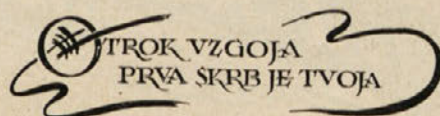

Navadno žgan

ječmen ali pravo s sladom napolnjeno Kneippovo sladno zrno ne spoznamo odzunaj na prvi pogled, ker tiči razlika v notranjosti zrna. To spoznamo takoj le po zavitku s sliko župnika Kneippa!

Odprta, v vrečah ali v zavitkih brez župnikove slike sploh ne obstoja

Kneippova sladna kava!

Otroci naj delajo na vrtu

Od pomladi do jeseni naj bi delali naši otroci na vrtu in skrbeli za rastline. Srečni starši, ki imajo vrt, kjer se lahko otroci igrajo in opravljajo razna vrtna dela. Že ena sama greda na skupnem vrtu, ki spada k stanovanju, ali balkon, zasajen z rožamt, zadostuje, da razveseljuje stare in mlade. Delo na vrtu in skrb za cvetlice nudita otrokom veliko korist. Z njima si krajšajo čas, utrjujejo zdravje in oblikujejo značaj. Dečki in deklice od petega leta dalje se že lahko udeležujejo v vrtnem delu; kakor so majhni, vendar marsikatero delo lahko opravijo.

Spomladi je največ dela, ker je treba prekopati grede. Za to delo so seveda sposobni le večji otroci, in še tem naj pomagajo odrasli. Treba pa je tudi popraviti pota, kar lahko opravi deca. Starši naj jih pri tem in pri vseh drugih delih le nadzorujejo, vrtnarčki pa naj samostojno ustvarjajo, kar jim bo v pravo veselje. Ko so gredice pripravljene, naj otroci sami sejejo solato, špinačo, kolerabice, grah, fižol itd., sade pa naj tudi cvetlice, kakor mačehe, vijolice, potočnice, šmarnice, ciklame itd. Mali vrtnarji naj pa ne goje le koristnih rastlin, marveč tudi rože, ki razveseljujejo oko, cvetje pa naj si izberejo po svojem okusu. Veselje je gledati otroke tako pridne in zaposlene, oblečene v velike predpasnike in oborožene z otroškimi vrtnim orodjem. In ko pride poletje in je treba

pleti gredice, zalivati zelenjavo in rože, osipavati krompir in žeti vrtno travo, naj vse to opravijo otroci. Medtem pa naj nabirajo zelenjavo, kolikor je je sproti treba za kuhinjo. Kakšno veselje imajo otroci, ko opazujejo, kako zori pridelek, in s kakšno slastjo ga uživajo! V takih opravilih se neopazno približa jesen, velika dobrotnica otrok. Otroci naj obirajo sadje, kolikor ga dozori, in naj grabijo listje, ki odpada z drevja, in ga spravljajo na kupe. Cvetlice, ki bodo prezimovale zunaj, prosijo odeje, otroci naj jih varno pokrijejo. Naposled je treba pospraviti še zadnje pridelke, in vrtnega dela je za nekaj mesecev konec. Vse leto so pridno obdelovali vrt, in plačilo ni izostalo.

Koristi je mnogo. Že dobra letina sama je obilna nagrada za vestno delo. Poleg tega pa se otroci nauče ljubiti zemljo, ki je naša mati, in opazujejo naravo, ki jim daje nazorni pouk. Deca se navadi prijeti glisto ali črva, se ne straši gosenice in se ne zdriza pred hrošči. Tudi večjih živali se ne boji več, in kar je glavno, ne muči več božjih stvorov, ker vidi, da ima vsaka žival, vsaka rastlina svoj namen v naravi. Vrtno delo pa koristi tudi zdravju, ker utrjuje mišice, živec in pospešuje prebavo. H.

Igrati „stepe miši“

se pravi z slabovidnimi očmi iti skozi življenje. Zato raje nosite takaj očala od

Dipl. optik
Zajec

LJUBLJANA
PASAŽA
NEBOTIČNIKA

Jod-Kalikloca

Od zdravnikov priporočena zobna krema

vsebuje 0,0075% organskega joda. 0,000035 g tega joda se pri čiščenju zob resorbira od dlesne in s tem porazdeli na notranje organe telesa.

Jod-Kalikloca je prijetno se peneca zobna krema najboljše kakovosti (brez kalijevega klorata), zelo slastnega in osvežujočega vonja. Minimalna količina organskega joda zadostuje za dolgotrajno desinfekcijo ustne votline (znanstveno dokazano!) in zaščitenje zob in dlesne pred obolenji, zlasti tudi pred paradentozo, ki je razširjena po vsem svetu.

Dalje je **Jod-Kalikloca** zdravniško priznana kot profilaktikum zoper prehlad, starostne pojave (arteriosklerozo) in kot izpodbudilo za vse telesne funkcije.

Queisser & Co., Hamburg 19.
Zaloga za Jugoslavijo:
Drogerija GREGORIČ
Ljubljana, Prešernova 5

Prijetno se peneca
zdravstvena
zobna krema!

M. Bernardi:

Eksp^{er}iment

Šel sem brez kravate. Pa ne z namenom, da bi vpeljal novo modo. Kaj še! Še na misel mi ne pride. Pač pa v študijske namene. Samo zaradi študija! Zakaj pojaviti se v smokingu brez kravate v večerni družbi pomeni pravcato izzivanje konvencionalnega, dogovorjenega, običajnega človeškega duha. Kako bodo ljudje reagirali na takšno izzivanje, to sem hotel študirati. Napraviti eksperiment, poskus...

Izredno sem se veselil nepričakovanih doživetij. Izsledki moje raziskave so bili namenjeni «Psihološke-mu vestniku», v katerem sem priobčil že več razprav in člankov, ki so v znanstvenem svetu zbudili pozornost. Seveda bo treba zelo, zelo paziti. Za raztresenost pri takih poskusih ni prostora. Noben izraz obličja, nobena kretnja, nobena beseda ne sme izdati raziskovalca. Moral se bom vesti tako, kakor da nisem nič v zadregi, kakor da mi sedi kravata pod vratom. To je samo po sebi umevno. Kajti vsem, s katerimi bom prišel v stik, se bo moralo zdeti, da sem si jo samo pozabil zavezati krog vratu. Začudenih pogledov, kajpak, niti opaziti ne bom smel, razumeti pa sploh ne, nikakor ne...

Že v tramvaju sem lahko napravil prva opazovanja. Odpel sem si plašč in mirno, potrpežljivo, hladnokrvno sedel na svojem prostoru. Nasproti meni je slonela stara gospa; v naročju je imela psička, o ka-

terem nisem natanko vedel, ali ima glavo spredaj ali zadaj. Oba sta dremala. Nenadoma sem opazil, da pes z enim očesom, tik pod repom, zlobno bolšči vame. Istočasno je renčal. Stara gospa se je zbudila, me premerila z ostrim pogledom in na glas vzkliknila: «Fuj!» Potem ni več zatisnila oči. Nepremično je strmela v kravato, ki si je nisem bil privezal. Nasprotno pa sem spoznal, da je bil sprevodnik do skrajnosti izmučen in popolnoma otopel. Ničesar ni opazil. Mislim, da bi tudi nič ne videl, če bi jaz nosil dve kravati...

V družbo sem stopil s tisto svečano častitljivostjo, ki jo človeku podeli lepo ukrojena, elegantna večerna obleka in lakasti čevlji. Srce mi je poskakovalo, ko sem se priklonil in hišni gospodinji spoštljivo poljubil roko. Še medtem ko sem sklanjal glavo, sem se ukvarjal z eno samo, veliko mislijo: zdaj so videli, zdaj so pazili! Pa še ne verjamejo svojim očem, misleč, da so se zmotili. Ko pa bom dvignil glavo in se zravnal, o, se bodo njih začudeni pogledi zapičili vame oziroma v svetli gumb na sredi mojega ovratnika. Pogledi, ki me bodo potem vsega otipali od glave do nog in se nato vrnili na tisto mesto, ki s svojim neodpustljivim preziranjem starih, svetlih običajev predstavlja naravnost atentat na modo, na dostojno vedenje, na nravnstvenost in na ugled družbe.

Smejoč sem se razgledoval po gostih in s poželjivostjo strastnega raziskovalca užival njih poglede, ki so počivali na meni ali pa polzeli po moji sicer brezhibni obleki. Nikdar nisem pričakoval, da se znajo ti ljudje tako pretvarjati, tako premagovati, in dosihmal, kakor sem zdaj videl, niti pojma nisem imel o njih skriti prefriganosti in o njih vražje enostavni «najvišji družbeni umetnosti».

Prozorno Pelikan nalivno pero

*Če hočeš
komu kaj pokloniti,
pokloni Pelikan!*

Gospodinja je razodevala neverjetno svetovljanstvo.

«Lepo, gospod profesor, da ste prišli,» je rekla zares pristržno. Njene oči so pri teh besedah neprestano počivale na mojem nosu. Očitno se je bala, da bi ji pogled, čeprav samo neznamenit postranski pogled, utegnil uiti na mojo «nagoto». Tako previdna je bila. Nedostatek je hotela kar lepo prezreti. In ker ga je — kako dražestno, kajne — hotela prezreti, kratko in malo ni nič pogledala tja. Tako pametne so nekatere gospe!

Njen soprog pa je topoglavo buljil v gumb mojega ovratnika. Toda pri tem mu na srečo — kako neolikano prav za prav! — niti na misel ni prišlo, da bi me potegnil v svojo spalnico in mi tam obesil eno izmed svojih kravat...

O, bil sem zelo oprezen. Previdno in lokavo sem se ogibal zrcal. V tej svoji opreznosti sem brž zaslutil, da me neka mlada dama skuša spraviti pred veliko beneško ogledalo. Kar na lepem me je pričela nekaj spraševati o galebih (pomislite: o galebih, na domači veselici!), pa sem, hvala Bogu, takoj opazil, da so na neki sliki poleg ogledala naslikani nad penečimi se morskimi valovi krožeči galebi. «Ne boš kaše pihala, dragica!» sem si mislil. Očitno se je mlada dama hotela naslajati na moji osuplosti, ko bi nenadoma moral v zrcalu ugotoviti, da nimam kravate. Goska neumna! A kaj hočemo, take so pač mlade dame...

Zabave se je udeleževal tudi debel gospod, ki sem se z njim šele seznanil. Medtem ko sva izmenjavala nekaj vljudnostnih besed, se je neprestano prijemal za svojo svileno samoveznicico. Njegove oči za debelimi, s temno roževino obrobjenimi stekli so mi izdajale, da se v svoji notranjosti bori. Bila je to borba

za dostojnost, za spodobnost: ali naj me po tistem opozori na moj nedostatek ali ne. Seveda sta zmagali, kakor je bilo že pričakovati, njegova nedostojnost in njegova nespodobnost. Samo smehljal se je in molčal. Da je neprenehoma segal k svoji kravati, je zgolj pomenilo, da se hoče spet in spet sebično prepričati, da mu še tiči za vratom. Zanimiv človek!

V nadaljnjem potekanju tega večera ni bilo prav nič težko spoznati, da je z vljudnostjo naše tako imenovane odlične družbe zvezana precejšnja priklada podlosti. Skrivaj so se spogledovali, nenadoma in brez posebnega povoda bušili v glasen smeh, govorili o gojenju nagote, o težavah pri požiranju in za prebitek vpletali še dovtype o raztresenih profesorjih. In vse to samo zaradi nenavzočne kravate, oh, vi hudobni ljudje! Moja kritika bo uničujoča...

Med sladkim tangom — malo se je seveda tudi plesalo — se je moj gumb na ovratniku zrcalil v blestečih očeh nekega ne več čisto mladega, ampak zelo pridnega dekleta. Oh, saj sem kar slutil njene misli, tako blizu so mi bile... Šele ko se je bil na gramofonski plošči ples že davno odvrtil, so njene oble roke zdrknile z mojih prsi. Žalostne, očitajoče oči so se ozrle vame in mi šepetale: Hu, če bi bil moj, — bi se ti kaj takega nikoli ne pripetilo! In potem so šepetale še tiše: Oh, zakaj me ne vzameš, ti ubogi, mali, raztreseni profesor?

Lahko bi ji odgovoril: Ker to za eksperiment ni potrebno, gospodična Magda..., toda spremil sem jo nem na njeno mesto.

Za mojim hrbtom sta se dva hehetala. Gotovo sta se bila med plesom dodobra pogovorila o moji kravati. Čutil sem, da v družbi zdaj že polagoma pojema

tiho sočutje, ki so ga doslej nemara imeli z menoj. Samo hladna vljudnost je še zadrževala te ljudi (izvzamem le gospodično Magdo), da me že niso pričeli bridko zasmehovati. Kakor hitro pa se bodo vrata zaprla za menoj, bosta roganje in zasramovanje kot strašna zublja planila iz parketa in me skušala uničiti.

Odšel sem. Eksperiment je bil končan. Kritika čistega razuma je zaradi malo pomembnega dejstva, da si nisem bil privezal kravate, doživela strahoten poraz. Zaradi manjkajočega koščka blaga, ki ne tehtati petdeset gramov!

Zdaj vas pa vprašam: Ali ni prav, da se človek pošteno sramuje svetá, ki te zaradi take malenkosti tako podcenjuje?

Še tisto noč sem kar v smokingu, v lakastih čevljih in pod neposrednim vtisom izida svojega esperimenta napisal razpravo o «Kravati v luči človeštva».

Šele ko sem se slačil, sem v svoje veliko presenečenje opazil, da mi zatajena kravata lepo čepi pod vratom. Zvečer sem si jo bil pomotoma vendarle privezal...

Seveda je zdaj moj tako posrečeni poskus imel nekake napačne domneve. Osnovan je bil na domišljiji, toda zato ni bil nič manj poučen. «Psihološki vestnik» tega niti opazil ni.

Napravil bom pa v kratkem še en eksperiment. Toda ne s kravato. Marveč z gospodično Magdo. Zaročil se bom z njo... Prevedel d'Artagnan.

Eva Šarecka:

Tiran Vladko

Eva je zavrtela številko v telefonski celici. V lepi vili je zazvenel zvonček. Gospa Maja si je brž popravila pričesko (vselej je imela občutek, da jo tisti, ki z njim govori, tudi vidi):

«Maja Novotna. — Ampak Eva, tako dolgo se že nisva videli, skoraj celo leto; vesela sem, da si se oglasila. Prideš sem, kajne? — Škoda, rada bi ti pokazala svojo domačijo, marsikaj smo predrugačili. Vedno sva bi bili tako zaupni prijateljici, da sva morali vedeti celo za vsako novo bluzo, kajne? — Dobro, pridem pa jaz. Točno čez eno uro bom v naši kavarni. Ali boš utegnila medtem oskrbeti svoje nakupe? — Da, na tistem prostoru, kjer sva skupaj pred letom tako pogosto sedeli pri modnih časopisih in pri kavi ter opazovali ženski in moški svet okoli sebe. — Točno, seveda. Zelo se veselim — saj si imava toliko povedati! Torej na svidenje!»

Čez eno uro je bila gospa Maja na določenem kraju. Sedla je k mizici v kotu, kjer sta včasih po navadi sedeli. Pregledala je vso kavarno. Naročila si je belo kavo in si ogledovala modo, kakor nekoč.

Čez pol ure je slednjič prišla Eva. Veselo sta se pozdravili in poljubili. Ko sta spet sedli, je pravila Maja:

«Tole leto, Evica, te sploh ni nič izpremenilo. Zmerom si enaka, mlada, vesela, netočna. Samska?»

«I seveda, jaz ne zapustim kar tako zavoljo enega vseh. Enaka — da, to sem. Poglej, tistega zanimivega moža, ki sedi pri zadnjem oknu, bi vendar ne mogla tako užalostiti, da bi ne izmenjala z njim vsaj nekaj lepih pogledov. Ali si morda prej ti z njim koketirala? Danes, ko se tako dolgo nisva videli, bi jaz ne marala s teboj tekmovati za prvenstvo. Takrat sva se tako naglo razšli, da nisem niti zvedela, kako se je izteklo z najino statistiko. Delala si vendar črtice vestno vse leto, kajne?»

«Da, Evica, izteklo se je to skoraj natanko na polovico, toda za tri moške je število tistih, ki so rajši z menoj koketirali, večje. Menda mi verjameš, da sem pošteno zapisovala...»

«Kajpak, Maja, verjamem. In to je bila res zanimiva zabava, kadar sem opazila, da zmagujem nad teboj in da velja njegovo zanimanje meni. Seveda, kadar si zmagovala ti, me to ni več toliko zabavalo, priznam.»

«Obe pa sva se dobro zabavali, ko po dveh urah ni vedel, katera naj mu bo bolj všeč, ne?»

«I no, to so bili veseli časi. Rada sem mislila na nje in na tebe v Jugoslaviji. Toda časa je bilo malo; ovdoveli stric je moral imeti vse v redu — in jaz še povrh tako nerada pisem...»

«O tem sem se prepričala. Ampak ko bi mi ti ne bila pozabila na svoji prvi in edini razglednici zapisati svojega naslova, bi ti bila v tem letu marsikaj zanimivega napisala.»

«Nič več ne bodi huda, Maja! Zdaj bom spet ostala v naši lepi Pragi. Stric se je spet oženil, midve pa lahko zopet

začneva pisati novo statistiko. Sva za leto starejši, izkušnejši; radovedna sem, kako se bo to zdaj izteklo. — Ampak Maja, ti si drugačna! Nekako bolj nežna, mirna. Obe sva bili tako borbeni in osvojevalni, znali sva tako zapeljivo gledati, da sva druga drugo zavidali. In medtem ko imam jaz na sebi spet polno prismojenosti, si ti tako klasično prepresto oblečena, pri tem pa tako okusno, da si res prava gospa...»

«Torej se ti v resnici zdi, da sem se v tem letu izpremenila?»

«No, v resnici, nočem te ujeziti, ampak očitno si pridobila na teži, in to se ti poda, Maja, poda. Samo pogled ti je tako neobičajno miren. Ves čas, ko se tu pogovarjava, še nisi poslala niti ene puščice — menda ne delaš pokore? Saj tvoj mož ni bil nikoli proti temu, da se po svoje pozabavaš, če je to v določenih mejah, v katerih sva pri vseh svojih prismojenostih vedno ostali.»

Zdajci je gospa Maja prestrašeno pogledala na uro:

«Evica, plačajva! Zagovorila sem se in pozabila, da čas beži. Moram biti brezpogojno o petih doma.»

«Menda se vendar nisi v tem letu naučila točnosti? Mene bi je nihče ne naučil. Ali pa je morebiti iz Vladka postal tiran? Ne uboga več? Nimaš več prostosti? Menda te ne sili k točnosti?»

«Da, Vladko je tiran. Če ne pridem o pravem času, se jezi, kriči, najrajši bi bil neprestano samo z menoj, hoče me imeti samo zase. Brez mene zjutraj ne vstane, se ne najé, da, niti ven ne gre. Torej vidiš: za kavarno nimam več časa in sem se kavarniškem življenju čisto odvadila.»

«Mislila sem, da te bom obiskala šele jutri, toda danes rajši pustim Mirka čakati pa pojdem s teboj pogledat tega predrugačenega Vladka, da ga bom malo posvarila.»

«Tvoj obisk naju bo zares zelo razveselil, ampak videla boš, da od svojih zahtev prav nič ne odstopi in da bo z njim čedalje huje.»

Bilo je o petih in pet minut, ko sta skupaj stopili na vrt. Gospodinjska pomočnica, ki je že nestrpnost gledala skozi okno, kdaj se vrne njena gospa, je po pozdravu zaklicala:

«To je dobro, da ste končno prišli, gospa! Čaka že na vas in je ves nejevoljen. Pošteno je že razsajal.»

Maja je hitela naprej, Eva pa si je mislila: To je res nov red, človek bi ne verjel, kako se znajo ljudje izpremeniti: nadvse mirni Vladko divja in razposajena Maja uboga.

V predsobi sta se slekli, v kopalnici si umili roke, Maja je slekla bluzo in oblekla delovni plašč. Vse se je godilo tako naglo, da se Eva še čuditi ni utegnila. Pohitela je za Majo v spalnico in... ni se več čudila, zakaj so njene oči nežnejše in lepše, in zakaj se je smehljala, ko je govorila o svojem tiranu... Z male posteljice so se dvigale k mami dve majhni, nepotrpežljivi ročici in Vladkov glasek je nestrpnost zahteval svojo pravico.

Namakanje perila olajša pranje!

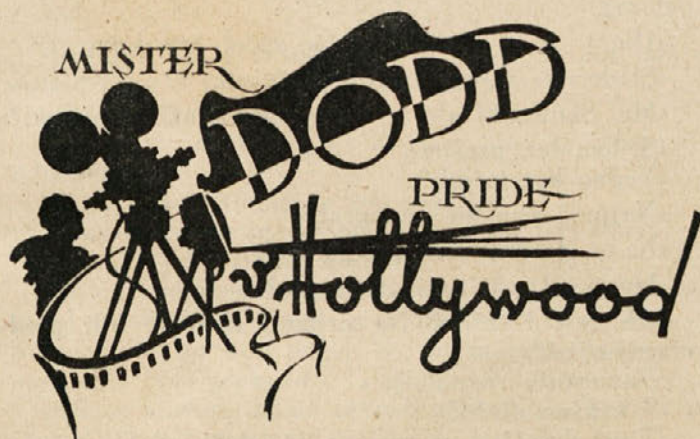
To se občuti, če se vzame za namakanje Ženska hvala. Med namakanjem bo namreč večina madežev izginila iz perila. Ostala nesnaga se z majhno porabo mila in brez truda izpere.

ŽENSKA HVALA

dobro namočeno, napol oprano

Clarence Budington Kelland:

(Nadaljevanje.)

«Hm... hvala,» je rekel Atterbury, ki je menda mislil, da je to poklon.

«No, jaz bi torej pač komaj postal najvažnejši pojav v filmskem svetu, kakor je tako dobrohotno omenil mr. Quintain, ko bi ne imel tudi svojih oči v glavi. In jaz sem realist, ki si ogleda vsako reč odspredaj in odzadaj, navzgor in navzdol, pa morda tudi od strani. Realist je človek, ki takoj zagrabi, kjer je treba, in ne hodi kakor mačka okrog vrele kaše. Torej: koliko imate plače pri tej banki?»

«Plače? Zakaj sprašujete? Ne razumem vas.»

«Vprašam vas še enkrat, s preprostimi besedami — preprostimi zlogi: Kakšno plačo imate?»

«25.000 dolarjev na leto,» je odgovoril pohlevno.

«Smešno!» je dejal mr. Nassau ogorčen. «Mož, kakršen ste vi, s to izobrazbo, ki jo imate, in z jeklenim pogledom, bi moral vendar imeti vsaj desetkrat tako veliko plačo!»

«Sem docela zadovoljen,» je odgovoril Atterbury.

«Če znate toliko, da vas je banka poslala sem, da bi postavili družbo Colossal na noge, potem res nekaj znate!» je poudaril mr. Nassau.

«Mene so za to določili,» je odvrnil Atterbury, «ker so mislili, da sem za to posebno nalogo najbolj primerna oseba.»

«Isto, kar pravim jaz. Ves popoldan ste si ogledovali tale Colossal. Knjig si še niste ogledali, kakor mi je

povedal Quintain, pač pa gotovo ves položaj. Družba Colossal bi mogla postati zgubonosna?»

«Ne le da bi mogla postati,» je odgovoril Atterbury, «ampak je že.»

«Gre že do jedra,» je rekel Nassau in se čudil; «cenim moža, ki pride v enem popoldnevu že do jedra. In kaj torej nameravate?»

«Nameravam,» je odgovoril Atterbury, «potegniti družbo Colossal iz blata.»

«Da bo vaša banka dobila svojih dvajset milijonov nazaj.»

«Da.»

«Večkrat prva zamisel ni najboljša,» je dejal mr. Nassau. «Včasih pride človeku šele pozneje kaj na misel, in mož dobi namesto pet in dvajset tisoč dolarjev na leto desetkrat toliko.»

«Ne morem si misliti, kaj bi mi utegnilo priti pozneje na um,» je odvrnil Atterbury. «Jaz sem v ta namen semkaj poslan.»

«Čudno!» je dejal Nassau. «Toda večkrat se zgodi, da nekdo nekaj denarja izgubi, drugi pa tako rekoč lahko precej več zasluži. Na primer Colossal. Dalo bi se vendar, recimo, več zaslužiti s tem, da denar izgubi, kakor če bi se sploh nič rdeče tinte ne popackalo v knjigah.»

Atterbury si ni znal pomagati in se je ozrl na Quintaina.

«Mr. Quintain,» je rekel proseče. «Mr. Nassau je lahko še tako bistvena oseba v filmskem svetu, ampak jaz nikakor ne morem razumeti, o čem govori.»

«Menda sploh težko razumevate,» je dejal mr. Nassau odkritosrčno. «No, če se torej nekako takole izrazimo — to je kupčijsko podjetje in ne uspeva posebno dobro. Recimo torej: tu je nekdo iste branše, ki bi rad to podjetje poceni prodal. No, če torej podjetje neprestano denar izgublja, ali recimo, da začanja več denarja izgublja, potem bi ga ta mož utegnil ceneje kupiti, kakor če bi prišel mladenič od vzhoda z nalogo, da napravi podjetje plačila zmožno. In v tem primeru bi lahko nekaj zaslužili vsi udeleženci z mladeničem od vzhoda vred.»

Atterbury je pomislil.

«To zveni,» je dejal, «kakor da si posebno ne želite, da bi se družba Colossal postavila na noge.»

«Mogoče,» je rekel mr. Nassau.

«Svojim ušesom ne zaupam popolnoma, prosim, da mi oprostite, če se motim,» je odvrnil Atterbury. «Ampak zdelo se mi je, da se je glasilo, naj bi jaz, namesto da bi družbi Colossal pomagal k večjim dobičkom, delal prav nasprotno, tako da bi še več izgubljala, jaz pa bi imel od tega dobiček. Jaz — jaz odkrito upam, da tega nisem prav razumel.»

«In kaj bi bilo, če bi ne bili prav razumeli?» je vprašal mr. Nassau. «Tukaj gre za milijone dolarjev. Tu je edinstvena priložnost, ki se malokdaj ponudi v poslovnem življenju. Tukaj je mlad mož, ki zasluži pet in dvajset tisoč dolarjev, pa bi lahko zaslužil desetkrat več.»

«Mr. Quintain,» je odvrnil Atterbury resno, «ali ste takrat, ko ste peljali mr. Nassaua k mo — mojemu bungalovu, — vedeli, kakšne predloge mi misli staviti?»

Quintain je vstal ter se dostojanstveno postavil. Gledal je od zgoraj navzdol na telesno obilnost mr. Nassaua. Bolesten izraz se je pojavil v njegovih očeh. «Mr. Nassau,» je rekel resno, «začuden sem. Izrabili ste moje prijateljstvo v to, da ste me spravili v nemogočo položaj. Nadejam se, da boste mr. Doddu pojasnili, da ni bilo to nič drugega, kakor ena izmed vaših slovitih šal. Mr. Dodd vas in vaše brezmadežne nepodkupljivosti ne pozna tako dobro, kakor jo poznamo mi v Hollywoodu. In ker vas ne pozna, ni mogel razumeti šaljivosti vse zadeve.»

«Jaz ne morem živeti, ne da bi se šalil,» je odgovoril mr. Nassau. «Včasih mi ljudje moje šale zamerijo. Kdaj pa kdaj spodrsnem na olupkih banan, ki sem jih nastavil nekomu drugemu. Res, gospod Dodd, jaz bi ne hotel iztrgati družbe Colossal iz vaših rok, tudi če bi mi jo vi ponudili na kupu svetopisemskih knjig, visokem kakor zvonik. Zmeraj sem slišal, da bančni ljudje ne razumejo humorja, ampak mislim, da ste vi v tem pogledu največji siromak, ker se ne morete smejati moji še tako nedolžni šali.»

«Odvalili ste mi kamen s srca,» je odgovoril Atterbury. «Priznavam, da nimam posebnega smisla za šale. Ljudje med mojimi znanci delajo večkrat opazke, ki se jim drugi od srca smejejo, čeprav se meni ne zdijo docela nič smešne. Toda zdi se mi, da bi morali ljudje omejevati svoje šale na take reči, ki so za humor primerne.»

«Nimate čisto prav. Mr. Dodd, upam, da nisem napravil na vas najslabšega vtisa, zakaj pogosto se bova srečevala. In vašim delodajalcem v banki lahko samo čestitamo, da dela zanje mlad mož tako poštenega mišljenja. Če bi kdaj morda izgubili svojo sedanjo službo, mladi gospod, pridite mirno k Ivorju Nassauu. Zdaj moram oditi. Grem po mlado dekle, da pojdeva večerjat v Trokadero.»

«Lahko noč, mr. Nassau,» je rekel Atterbury in zrl za orjaškim možem.

«Takšen klovn!» je dejal Quintain.

«Še sreča, da se je samo pošalil,» je rekel Atterbury.

«Zakaj?»

«Zato, ker —» je odgovoril Atterbury. «Ko bi se ne bil šalil, temveč bi bil vse to resno mislil, kar je govoril, bi vas jaz moral prositi, da odstopite.»

«Ka-aj?» je zaklical Quintain. Buljil je v Atterburya in ni mogel verjeti.

«No,» je rekel slednjič, «dobro za naju oba, da ni prišlo do razgovora. Naklonil se je in prijateljsko potrkal Atterburya po rami. «Saj ni tako hudo z

nami, če nas boste bližje spoznali,» je rekel. «Ampak ko bi bil jaz na vašem mestu, bi si ne maral Nassaua nakopati za sovražnika.»

«Zakaj ne?»

«On je tukaj peklenško mogočen. On je zelo, zelo neprijeten nasprotnik.»

«Torej se ni ves čas šalil?»

«Nikakor ne,» je odgovoril Quintain. «Niti trenutek. Ali ste kaj slišali o Ivanhoeu Strangeu?»

«Ne,» je rekel Atterbury. «Zakaj?»

«Mrtev je,» je dejal Quintain.

*

Naslednje jutro je šel Atterbury naravnost v svoj bungalov. V predsobi ga je pozdravilo dekle in v sosednji sobi njegov tajnik. Atterbury si je tega svojega tajnika prvič natančneje ogledal. Mož ni bil nič tak, kakršen je navadno tajnik. Bil je za tajnika nekoliko prestar. Ime mu je bilo Wade ali Slade ali Glade... Atterbury se ni mogel spomniti, toda mož je bil videti, kakor da je usposobljen za kak višji položaj.

«Hm — m — mr. Wade!» je začel Atterbury.

«Slade,» je vljudno popravil tajnik.

«Mr. Slade. Vi ste že dolgo pri družbi Colossal?»

«Sedem let, prosim.»

«Vedno kot tajnik?»

«Najprej sem bil stenograf.»

«In to ste bili vseh sedem let?»

«Izvrševal sem tudi druge posle.»

«Ah res! Kakšne? Na primer, kaj ste bili pred-
včerajšnjim?»

«Namestnik ravnatelja.»

«S kakšno plačo?»

«Tisoč dolarjev na mesec,» je odgovoril Slade.

«Ej presneto!» je zaklical Atterbury. «In to plačo imate še danes?»

«Da.»

«Ali ni to... Ali mislite, da je to dandanes primerna plača za tajnika?»

«Mr. Quintain me je prosil, naj prevzamem to mesto,» je odgovoril Slade. «On je pač mislil,» je skromno pripomnil, «da boste izredno sposobnega moža potrebovali.»

Atterbury se je zleknil nazaj na svoj stol, Slade pa se je podvival proti izhodu.

«Počakajte,» je dejal Atterbury. Nekaj mu pri vsem tem ni bilo všeč. Ni mogel razumeti, čemu naj bi mu bil ravnatelj namestnik tajnik; za to je moral biti kak vzrok. Vzrok bi mogel biti na primer, da sedi tajnik na zaupljivem sedežu, ker pozna razne informacije. Atterbury se je spet vzravnaval in si mr. Sladea dobro ogledal. Pozornost mu je zbudilo to, da ima mož oči tako nekako stisnjene.

«Mr. Slade, ali ste zopet ravnatelj namestnik?»

«Kako, prosim?»

«Tako,» je rekel Atterbury. «Prosim, pojdite in storite, kar mora storiti ravnatelj namestnik.»

«Ampak mr. Quintain me je določil za to službo.»

«Da, da, razumem, docela razumem. Lepo za mr. Quintaina. Ampak... hm... vzlic temu boste zdaj šli in zastopali direktorja. In sicer takoj.»

«Ampak to je nemogoče, mr. Dodd. Mr. Quintain...»

«Vi... Vaša plača je dvanajst tisoč na leto, kajne?»

«Da.»

«Ali ste že kdaj poskusili,» je rekel Atterbury skoraj plašno, «kako je neprijetno izgubiti službo, ki donša dvanajst tisoč dolarjev na leto?»

«Ne.»

«V tem primeru,» je rekel Atterbury, «bi se o tem ne pričkal, če bi ne hotel vedeti, kako je to.»

«Ali se to pravi, da me hočete ven vreči?» je bojevito vprašal Slade.

«To,» je rekel Atterbury, «sem imel v mislih.»

«Tega ne boste dosegli,» je dejal Slade nevljudno.

«O!» je vzkliknil Atterbury s slabotnim glasom. «Jaz vas ne morem odpustiti? Niti tedaj, če vas hočem? Moj Bog, zakaj pa ne?»

«Mr. Quintain bi tega ne dopustil.»

Atterbury je zmajal z glavo.

«Če je tako,» je rekel, «ne najdem drugega izhoda... moram poskusiti.»

«Ven me hočete vreči?»

«To je,» pravi Atterbury, «jedro vse stvari.»

«To bomo še videli!» je besnel Slade.

«Prosim. Pojdite in glejte,» je nežno rekel Atterbury. «Pojdite in glejte... zbogom.»

* * *

Mr. Slade je s trdimi koraki odšel, in pet minut nato je naglo vstopil mr. Quintain.

«No, Dodd! Kaj je?»

«Jaz — jaz ne vem prav za prav nič,» je odgovoril Atterbury.

«Slade pravi, da ste ga ven vrgli!»

«Čisto pravilno je povedal,» je dejal Atterbury.

«Zakaj?» je vprašal Quintain.

«No,» je odgovoril skoraj boječe, «to je bilo takole: rekel je, da bi jaz tega ne mogel, jaz pa ne morem prenesti, če mi kdo pravi, da ne morem. Pa sem si mislil, da bom poskusil.»

«Ali ne mislite, da ste ravnali zelo prenagljeno?» je vprašal Quintain izzivalno.

«Zelo prenagljeno,» je rekel Atterbury. «Bil sem kakor plaz, če smem tako reči. Jaz ravnam... hm... precejkrat zelo naglo.»

«Seveda, in zdaj, ko ste se ohladili, boste zadevo premislili.»

«Bil sem od začetka zelo hladen,» je dejal Atterbury, «skoraj mrzel ko led. Vedite, da je neizpremenljivo dejstvo, da mr. Slade nima nobene zveze več z družbo Colossal.»

«Ampak,» je rekel Quintain potrpežljivo, «vendar ne boste motili obrata in poslovanja. Tako se ne doseže vdanost. Če hodite okrog in mečete ljudi ven kar na slepo, zbujate pri vseh nameščencih občutek negotovosti.»

«Vdanost,» je počasi pripomnil Atterbury, «je nekaj prav dobrega in lepega. Po drugi strani pa bi utegnil rahel občutek negotovosti vseh nameščencev tudi prav dobro deti.» Nekoliko časa je molčal. «Morda bi bilo čisto koristno, če bi neki ljudje ali celo mnogo ljudi imelo občutek negotovosti. Prizadevali bi si bolj, da bi opravili svoje delo.»

Quintain je z očitnim naporom krotil svojo jezo.

«V tem mora nekaj biti, Dodd.»

«Ne vem kaj,» je odgovoril Atterbury.

«Kaj je tisto?»

«Jaz nočem tajnika, ki je bil predvčerajšnjim ravnatelj namestnik in ki zasluži dvanajst tisoč na leto...»

«Mislite?»

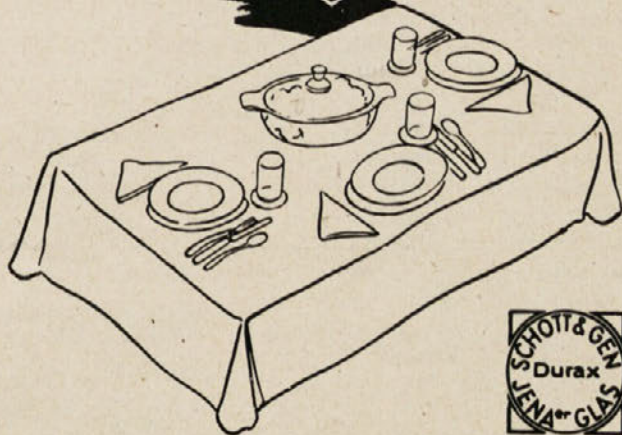
(Dalje prihodnjič.)

Varčevati - toda ne odrekati se

dobri hrani, lepo pogrnjeni mizi in prostim popoldanskim uram.

JENA - STEKLO,
ki ne poka na ognju,
Vam pokaže pot!
Koristi redilni vsebini
jedi, je lepo za pogled
in pripravno,
hkrati je lonec in namizna
posoda, prihrani Vam
dvojno pomivanje.

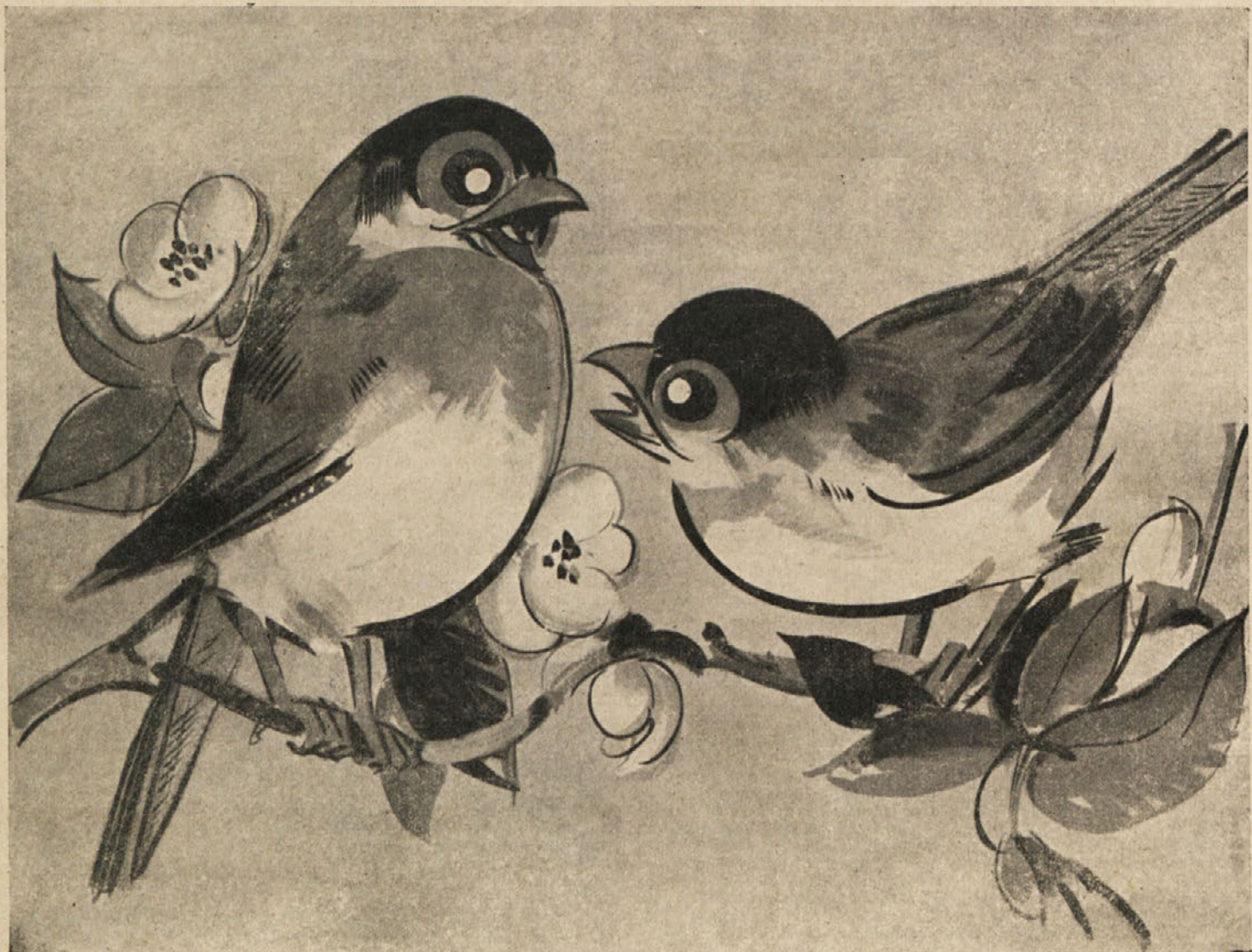
JENA - STEKLO

KI NE POKA NA OGNJU.

JE POSODA Z NEOMEJENO MOŽNOSTJO VARČEVANJA

Bagata izbira oblik v vseh strokovnih trgovinah. — Tiskovine in pojasnila dobite brezplačno pri Vašem trgovcu ali pri

Dr. Franjo Brössler, Ksaverska cesta 7a, Zagreb 12

Ne samo vrabci na strehi

ampak tudi ptički v pomladnem cvetju že pojo, da smo za pomlad in poletje pripravili našim odjemalkam in odjemalcem presenečenje

Pravkar smo dobili novo zalogo vsakovrstnega modnega manufakturnega blaga v različnih vzorcih, v odlični kvaliteti in nizki ceni

PRIDITE, POGLEJTE IN IZBERITE!

VELEMANUFAKTURA

A. & E. Skaberne
Ljubljana

POSEBEN ODDELEK ZA ZAVESE IN LINOLEJ!